

Årsrapport 2012

Nøkkeltall

Millioner kroner	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006
RESULTAT (eksklusive REC)							
Salgsinntekter	11 466	13 704	15 829	10 670	11 056	8 625	9 799
EBITDA	2 113	2 235	3 914	2 213	2 224	2 643	2 717
Driftsresultat	854	1 433	2 644	1 331	1 374	1 751	2 048
Resultat før skatt og avhendet virksomhet	297	849	2 173	670	689	1 306	1 716
Årsresultat	(52)	388	1 583	335	637	1 158	1 024
REC - effekt inkludert i årsresultat		(1 086)	(1 975)	(137)	(16 537)	12 198	10 626
Kapital og kontantstrøm							
Netto kontantstrøm fra driften	236	3 510	565	1 879	1 085	140	1 467
Investeringer (ikke oppkjøp)	1 088	1 215	1 533	1 663	1 757	3 166	1 176
Engasjert kapital	21 665	20 919	27 028	25 870	27 067	40 669	28 849
Egenkapitalandel (%)	31 %	33 %	35 %	39 %	41 %	65 %	53 %
Netto rentebærende gjeld	10 648	9 321	13 067	11 601	11 442	10 102	9 379
Kroner per aksje							
Resultat (eksklusiv tidligere eierskap i REC)	(0,27)	1,99	8,11	1,71	3,26	68,43	59,69
Utbytte *	2,50	2,50	7,50	2,25	2,25	3,00	17,75
Kontantstrøm fra driften	1,21	18,00	2,89	9,62	5,56	0,72	7,52

* Årene 2010 og 2006 er inkludert ekstraordinært utbytte på henholdsvis 5,00 kroner og 15,00 kroner.

Konsernsjefen har ordet

2012 har vært et år med god underliggende drift, men lave kraftpriser og ekstraordinære nedskrivninger og avsetninger har satt sitt preg på resultatet. Gjennom 2012 har vi ytterligere forsterket satsningen innen våre fire virksomhetsområder produksjon, varme, nett og marked, og intensivert vårt forbedringsarbeid.

Vi har en god posisjon for våre virksomhetsområder. Nettvirksomheten er landets største, og drives godt både teknisk og økonomisk. Oslo og Akershus er et kraftig vekstområde, og antall nettkunder øker betydelig. Kraftverkene våre ligger konsentrert i Nedre Glomma, med mulighet for utvidelser ut over den vi fullførte på Kykkelsrud i 2011. Hafslund har landets største fjernvarmenett, der vi det siste året har fullført investeringer som gjør at vi er nær ved å unngå bruk av fossile brenslere under normale forhold. Strømsalgsvirksomheten har rundet 900 000 kunder, og vi har gjennomført en viktig oppgradering av sentrale IT-systemer for kundebehandling. Vi jobber med å forbedre oss ytterligere innenfor kjerneområdene.

I Hafslunds hjemmeområde, Oslo-regionen, er det en betydelig befolkningsvekst, og det etableres mellom åtte og ti tusen nye husstander hvert år. Det antas at det vil bo nærmere 2 millioner innbyggere i Oslo og Akershus i 2050. Dette betyr at behovet for kapasitet i energiforsyningen både i og inn til regionen øker. Hafslund møter befolkningsveksten ved å modernisere og forsterke kraftnettet i Oslo betydelig, blant annet ved å øke spenningsnivået fra 33 og 47 kV til 132 kV i overføringen mellom knutepunkter i nettet i byen.

Kravet til stabil strømforsyning øker, og toleransen for avbrudd i strømforsyningen blir stadig lavere. Når strømmen går er det fravær av internett, tv og ladestrøm til mobiltelefoner og pc-er som bekymrer de nye generasjonene, ikke bare mørke og kulde.

Hafslund Nett har en av Norges høyeste leveringskvaliteter målt i avbruddshyppighet og varighet.

AMS – avanserte måle- og styringssystemer – er uten tvil det største temaet i energibransjen for tiden. Det er en formidabel satsing myndighetene har lagt opp til. For Hafslund Nett er AMS det største enkeltprosjektet noen sinne. Vi skal ut til samtlige av våre 562 500 nettkunder for å montere en ny måler, og vi skal etablere avanserte IT- og kommunikasjonssystemer. AMS er et stort logistikkprosjekt med en rekke tekniske og omdømmemessige utfordringer. Prosjektet skal leveres med god kvalitet og innen tidsfristen, til en kostnad som er økonomisk forsvarlig både for Hafslund og for samfunnet.

AMS-prosjektet kommer i kjølvannet av etablering av nytt kunde- og fakturerings-system, som har vært en betydelig satsing for Hafslund de siste to årene. Konsernets kjernesystemer for fakturering og måleverdihåndtering er skiftet ut, og nytt system ble satt i drift i oktober. Gode systemløsninger er en viktig forutsetning for å kunne betjene kundene på en god og effektiv måte, og jeg er meget fornøyd med innsatsen fra de mange i Hafslund som har bidratt i dette omfattende prosjektet.

Fjernvarmenettet og Hafslunds effekt- og spisslastkapasitet gjør det mulig å utnytte energien fra 410 000 tonn avfall som Energigjenvinningsetaten i Oslo håndterer årlig. Samtidig muliggjør fjernvarmenettet utnyttelsen av andre fornybare energikilder.

Hafslund har nylig investert i en ny 56 MW kjel på Haraldrud som i all hovedsak fyres med trepulver (pellets), og en bioolje spisslastsentral på 100 MW på Rodeløkka. Investeringene bidrar til å nå målet om å fase ut fossile energikilder fra fjernvarme-produksjonen.

Beslutningen om å legge ned BioWood Norway var tung å ta, men nødvendig. Teknologisk viste det seg å bli langt mer krevende enn vi forutså. Når markedet i tillegg endret seg fundamentalt, og driften gikk med tap, var det dessverre ingen annen utvei enn å avslutte virksomheten.

Når vi nå har konsentrert konsernet om fire kjerneområder, gjør vi oss klare til å vokse der vi er godt posisjonert. For å sikre lønnsom vekst, skal vi utnytte de kompetansefortrinnene vi allerede har.

Innenfor strømsalg vil veksten først og fremst være i form av organisk vekst. NorgesEnergi er spydspissen vår på det nasjonale forbrukermarkedet. I Sverige satses vi ytterligere gjennom vårt nye selskap SverigesEnergi, og gjennom Göta Energi. SverigesEnergi bygger på kunnskap fra NorgesEnergi og Göta Energi. Hafslund Strøm, som har sitt hovednedslagsfelt her på Østlandet, er i ferd med å gå inn i det svenske storkundemarkedet i samarbeid med Göta Energi.

Vi skal også få de nye salgskanalerne våre til å bli både mer effektive og mer lønnsomme. Vi har stordriftsfordeler i konsernet som vi kan dele med kundene våre. Det gir i seg selv grunnlag for vekst.

Selv om konkurransen i markedet er hard, er våre ambisjoner i strømmarkedet store. Vi har tro på at innovasjon og driftsforbedringer er helt nødvendige forutsetninger for å være konkurransedyktige og levere produkter kundene foretrekker. Vi har både menneskene og størrelsen til å vokse videre. Vi er klare til å møte utfordringene, og gripe mulighetene.

Nettvirksomheten er regulert, og inntektene fastsettes av myndighetene. Grunnlaget for verdiskaping ligger i effektiv drift og utvikling av nettet. Det ligger til rette for betydelig vekst også her. I første rekke vil veksten være organisk. Tilflyttingen til områdene hvor vi har nett er stor, og næringslivet ekspanderer. Det betyr flere kunder og økt forbruk. Oppkjøp av nett er også interessant, men da må det være nabonett som vi kan knytte sammen fysisk med vårt nåværende nett, og prisen må naturligvis være riktig.

Hafslund Varme er godt i gang med mange forbedringsaktiviteter, noe som gjør at selskapet står godt rustet for 2013. Hovedfokuset nå er å fortette kundemassen der Hafslund allerede har bygd ut fjernvarmenettet, samt å optimalisere driften ytterligere.

Hafslunds kraftproduksjon foregår i all hovedsak i de tre kraftverksområdene Kykkelsrud, Vamma og Sarpsborg. Flere av aggregatene har nådd en høy alder, og det er mulig å øke produksjonen ved å erstatte gamle aggregater med nye. Et nytt aggregat i Vamma peker seg ut som mest

aktuelt. Hafslund ser også på mulighetene for utbygging av annen fornybar kraft, herunder vindkraft. Det gjør vi fordi vi kan kraftmarkedet godt, vi er en betydelig aktør i markedet for elsertifikater, og vi har gode løsninger på drift av elektriske anlegg.

I 2012 har vi fortsatt å fokusere virksomheten om de områdene der vi har konkurransefortrinn. Vi skal effektivisere og jakte på forbedringer i alle deler av virksomheten framover. Slik skal vi rigge Hafslund for lønnsom vekst.

Styrets beretning

Hafslund har i 2012 fokusert på å videreutvikle posisjonen som et ledende energikonsern, med hovedfokus på kjerneområdene produksjon, nett, varme og marked. Konsernet vokser organisk innen kjernevirksomheten, men søker også strukturell vekst. Den underliggende driften i 2012 var god, men året var preget av lave kraftpriser, og av ekstraordinære nedskrivninger og avsetninger ved enkelte engasjementer utenfor kjerneområdene.

Hafslunds strategi er å fortsette videreutviklingen av de fire kjerneområdene produksjon, varme, nett og marked. Hafslund har en god posisjon på alle virksomhetsområder, med geografisk hovedfokus i den utvidete Oslo-regionen. Kraftverkene ligger konsentrert i Glomma. Nettvirksomheten er landets største, og blant de mest effektive norske nettselskapene. Hafslund eier og driver landets største fjernvarmenett. Konsernets strømsalgsvirksomhet er landets største, og har som mål å bli en betydelig nordisk aktør.

Lønnsom vekst innen kjerneområdene forutsetter sterkt driftsmessig fokus på kontinuerlig forbedring, effektive prosesser og kostnadskontroll. Hafslund viderefører sitt forbedringsarbeid for å kunne utnytte selskapets kompetansefortrinn enda bedre.

Resultatet i 2012 preges av ekstraordinære nedskrivninger og avsetninger, som følge av utfordrende markedsforhold og negativ resultatvikling ved BioWood Norway AS og bioenergianlegget Bio-El Fredrikstad, samt en avsetning som følge av utviklingen i en pågående skattetvist. Lavere kraftpriser i 2012 påvirker særlig resultatene i forretningsområdene Produksjon og Varme. Oppnådd kraftpris på 22 øre/kWh er 31 prosent lavere enn i 2011, og 44 prosent lavere enn i 2010. Etter en periode med salg av nær all produsert kraft i spotmarkedet, har Hafslund endret strategi til delvis prissikring av forventet kraftproduksjon. Endringen er foretatt for bedre å utnytte markedsmulighetene, samt sikre inntjening og kontantstrøm særlig i lavprisperioder. Hafslund ønsker også å redusere den resultatmessige nedsiderisikoen for Varme, og har valgt å prissikre deler av salgsvolumet.

Resultat etter skatt i 2012 ble på -52 millioner kroner, og inkluderer ekstraordinære nedskrivninger og avsetninger på til sammen 586 millioner kroner. Ved utgangen av 2012 var totalkapitalen 24,8 milliarder kroner, og egenkapitalandelen 31 prosent. Konsernet har en robust finansieringsstruktur med langsiktige kommitterte trekkfasiliteter.

Den 21. november vedtok styret i BioWood Norway AS å nedlegge pelletsproduksjonen på Averøya. Overkapasitet og lave priser i pelletsmarkedet samt tekniske utfordringer i anlegget, bidro til at produksjonen gikk med tap. Styret vurderte mulige tiltak, men fant ikke grunnlag for langsiktig lønnsom virksomhet. Virksomheten ble avsluttet i månedsskiftet februar / mars 2013.

Den 21. mars 2012 tiltrådte Finn Bjørn Ruyter stillingen som konsernsjef i Hafslund, etter å ha vært konstituert i stillingen siden 6. januar 2012. Ruyter kom til Hafslund i 2010, som konserndirektør for Økonomi og finans. Han har over 20 års erfaring fra norsk energi- og kraftbransje.

Økonomi

Årets resultat

Hafslund-konsernets salgsinntekter i 2012 ble 11,5 milliarder kroner (13,7 milliarder kroner). Nedgangen må i hovedsak ses i sammenheng med lavere kraftpriser. Driftsresultatet ble 854 millioner kroner i 2012, en forbedring på 511 millioner kroner fra 2011. Den operasjonelle driften har vært god. Driftsresultatet inkluderer en belastning på 560 millioner kroner i ekstraordinære nedskrivninger og avsetninger,

som følge av utfordrende markedsforhold og negativ resultatvikling ved BioWood Norway AS og bioenergianlegget Bio-El Fredrikstad. Oppnådd kraftpris på 22 øre/kWh i 2012 er 10 øre/kWh lavere enn i 2011, noe som bidrar til en resultatnedgang for forretningsområdene Produksjon og Varme. Forbedringen i driftsresultatet fra 2011 må også ses i sammenheng med at resultatet i 2011 ble belastet med en nedskrivning av den daværende aksjeposten i REC med 1090 millioner kroner. Avkastning på engasjert kapital ble 4,1 prosent (1,5 prosent) i 2012.

Finanskostnadene ble 557 millioner kroner (584 millioner kroner) i 2012. Dette inkluderer en belastning på -48 millioner kroner (-89 millioner kroner), som følge av at lavere forward renter øker markedsverdien av låneporteføljen som regnskapsføres til virkelig verdi. Låneporteføljens kupongrente på 4,0 prosent ved utgangen av 2012 er en reduksjon på 0,5 prosentpoeng i løpet av året. Skattekostnaden på 349 millioner inkluderer grunnrenteskatt på 111 millioner kroner (200 millioner kroner) innen kraftproduksjonsvirksomheten, og en avsetning på 183 millioner kroner vedrørende en pågående skattetvist. Konsernets årsresultat på -52 millioner kroner tilsvarer et resultat per aksje på -0,27 kroner (-3,58 kroner).

Styret bekrefter at forutsetningen om fortsatt drift er til stede, og årsregnskapet er avlagt på dette grunnlag.

Kontantstrøm og kapitalforhold

Konsernets kontantstrøm fra driften før arbeidskapitalendring ble 1184 millioner kroner (1254 millioner kroner). Arbeidskapitalen på 587 millioner kroner ved utgangen av

2012 er en økning på 835 millioner kroner i løpet av året. Den økte arbeidskapitalen skyldes en spesielt lav arbeidskapital ved utgangen av 2011, som følge av lave kraftpriser og lavt strømforbruk grunnet mildt vær mot slutten av 2011. Dette ga en netto kontantstrøm fra driften på 236 millioner kroner i 2012. Driftsresultatet før avskrivninger på 2113 millioner kroner er 929 millioner kroner høyere enn netto kontantstrøm fra driften før arbeidskapitalendringen. Denne forskjellen består av betaling av renter og skatt på 839 millioner kroner, samt resultat-effekter uten likviditetseffekt på 90 millioner kroner, knyttet til blant annet markedsverdiendringer på aksjer og derivater.

Samlete drifts- og ekspansjonsinvesteringer i 2012 var 1084 millioner kroner (1176 millioner kroner), hvorav 497 millioner kroner i nettvirksomheten og 326 millioner kroner i fjernvarmevirksomheten. Investeringene framover vil i hovedsak knytte seg til løpende reinvesteringer i nettvirksomheten, gradvis innfasing av AMS, samt videre utvikling av fjernvarmevirksomheten i Oslo.

Det ble i 2012 utbetalt et utbytte på 2,50 kroner (2,50 kroner) per aksje, tilsvarende 487 millioner kroner. Samlet ga dette en negativ kontantstrøm på 1299 millioner kroner for 2012, noe som økte netto rentebærende gjeld til 10,6 milliarder kroner ved utgangen av 2012.

Konsernet har en robust finansieringsstruktur med langsiktige kommitterte trekkfasiliteter. Ved utgangen av 2012 hadde Hafslund ubenyttede trekkfasiliteter på 3,9 milliarder kroner. Hafslund har ingen finansielle gjeldsbetingelser (covenants) knyttet til noen låneavtaler.

Forretningsområdene

Hafslund er et ledende energikonsern og et av få energikonsern i Norden som er børsnotert. Hafslund har produsert ren vannkraft siden 1898, og satses på fornybar energiproduksjon for å møte framtidens energibehov. Hafslund er Norges største netteier, størst innen strømsalg, og en stor produsent av fornybar energi. Konsernets kjernevirksomhet består av forretningsområdene Produksjon, Varme, Nett og Marked. Konsernets virksomhet er hoved-

sakelig i Norge og Sverige, og selskapets hovedkontor ligger i Oslo.

Produksjon

Forretningsområdet Produksjon består av vannkraftproduksjon med en normal årsproduksjon på 3100 GWh, og en sentral krafthandelsenhet. Produksjon skal sørge for fremragende forvaltning av anleggene i nedre del av Glomma, og søke vekst innen fornybar energiproduksjon. Forretningsområdet hadde salgsinntekter på 755 millioner kroner (1024 millioner kroner) og et driftsresultat på 442 millioner kroner (724 millioner kroner) i 2012. Forretningsområdet Produksjon har en engasjert kapital på 4,8 milliarder kroner ved utgangen av 2012.

Salgsinntektene for vannkraftproduksjonen i 2012 var 722 millioner kroner, noe som er 28 prosent lavere enn i 2011. Den reduserte omsetningen skyldes i hovedsak 31 prosent lavere oppnådde kraftpriser i 2012 enn i 2011, til tross for at noe høyere produksjon bidrar positivt. Driftsresultatet på 435 millioner kroner (743 millioner kroner) reflekterer en oppnådd kraftpris på 22 øre/kWh (32 øre/kWh) og et produksjonsvolum på 3273 GWh (3135 GWh). Til tross for en gradvis økende prissikring vil resultatene fra vannkraftproduksjonen i stor grad være drevet av den løpende kraftprisutviklingen. Kraftproduksjonen på 3273 GWh i 2012 var seks prosent over normalproduksjon.

Året ble preget av produksjonsstans som følge av feil på to av de største aggregatene i flomperioden på sommeren, med et samlet vanntap på i underkant av 200 GWh. Endelig forsikringsoppgjør ventes i 2013.

Produksjon har i løpet av året etablert rutiner for rullerende forhåndssalg av forventet kraftproduksjon. Samlet resultatført gevinst fra sikringshandel utgjorde 37 millioner, og er reflektert i høyere oppnådd kraftpris sammenliknet med (volumvektet) spotpris for året. Sikret volum per 31. desember 2012 for kommende seks måneder utgjør 39 prosent av normalproduksjonen.

Konsernets sentrale krafthandelsenhet utfører handel i spotmarkedet, handel med elsertifikater, finansiell sikringshandel og kraftrading. Krafthandelsvirksomheten oppnådde et driftsresultat på 7 millioner kroner (-19 millioner kroner).

Varme

Forretningsområdet Varme består av fjernvarmevirksomheten i Oslo og Akershus, samt produksjon av varme og damp til industri i Østfold. Salgsinntektene for varmevirksomheten ble på 1107 millioner kroner (1120 millioner kroner). Driftsresultat før avskrivninger på 312 millioner kroner er en økning på 20 prosent fra 2011. Driftsresultatet ble -83 millioner kroner (102 millioner kroner). Driftsresultatet reflekterer et dekningsbidrag for solgt volum på 28 øre/kWh, en økning på 1 øre/kWh fra 2011. Høyere andel fornybare energikilder og billigere spisslast bidrar til økt dekningsbidrag til tross for lavere kraftpriser sammenliknet med 2011. Samlet energileveranse på 1994 GWh er en økning på 166 GWh fra 2011. Dekningsbidraget ble 597 millioner kroner (522 millioner kroner). Driftsresultatet reflekterer også en ekstraordinær nedskrivning vedrørende anlegget for energitnyttelse av avfallsbasert brensel, Bio-El Fredrikstad, på 240 millioner kroner. Lønnsomheten til anlegget er sterkt påvirket av avfallsprisene, som representerer en inntekt for anlegget. Avfallsprisene har falt ytterligere i løpet av 2012, med få tegn til snarlig bedring. Fallet i avfallsprisene skyldes overkapasitet som følge av betydelig utvikling av kapasiteten både i Norge og Sverige. Forretningsområdet Varme har en engasjert kapital på 5,6 milliarder kroner ved utgangen av 2012.

For fjernvarmevirksomheten økte andelen elektrisitet og andre fornybare energikilder til 93 prosent for 2012, en økning på 9 prosentpoeng fra 2011. Økningen skyldes større andel varme fra avfall som grunnlastkilde levert av Oslo kommunes energigjenvinningsetat (EGE) på Klemetsrud. Andel fornybar varme vil øke ytterligere ved driftsettelsen av den nye trepulverkjelen på Haraldrud varmesentral, og en ny spisslastsentral på Rodeløkka. Begge planlegges satt i ordinær drift 1. kvartal 2013.

Varme hadde samlete investeringer på 326 millioner kroner (463 millioner kroner) i 2012. Investeringene knytter seg i hovedsak til økt fornybar produksjonskapasitet for fjernvarmevirksomheten i Oslo, samt organisk vekst ved kundetilknytninger. Anleggene for energitnyttelse av avfallsbasert brensel på Borregaards industriområde i Sarpsborg og Bio-El Fredrikstad har vært i drift igjennom hele året. Begge anleggenes

resultater preges av at avfallsmarkedet er ufordrende.

Overordnet drift i 2012 har vært god, med unntak av to hendelser. Onsdag 28. november oppstod en lekkasje i fjernvarmeledningen i Ljabruveien ved Bjørndalen. Årsaken til lekkasjen var rustgjennomgang i ledningen. Om lag 1000 fjernvarmekunder ble rammet. Reparasjonsarbeidet ble avsluttet fredag morgen den 30. november, og leveransen av fjernvarme ble gjenopptatt til området kort tid etter.

Onsdag 19. desember oppstod en lekkasje ved påfylling av fyringsolje ved Hafslunds varmesentral inne på sykehusområdet på Ullevål. Omlag 19 m³ fyringsolje lekket ut fra anlegget og inn i det offentlige avløps-systemet, hvorav noe nådde Akerselva.

Hafslund ser på begge hendelsene som svært alvorlige, og tiltak for å hindre lignende hendelser har høy prioritet.

Nett

Forretningsområdet Nett består av selskapene Hafslund Nett AS og Hafslund Drifts-sentral AS. Hafslund Nett er det største nettselskapet i Norge. Driftsinntektene for nettvirksomheten ble 3992 millioner kroner (4202 millioner kroner). Driftsresultatet før avskrivninger ble 1019 millioner kroner (983 millioner kroner), en økning på 4 prosent fra 2011. Dette reflekterer et regulert dekningsbidrag på 1926 millioner kroner (1916 millioner kroner), samt en merinntekt på 268 millioner kroner (212 millioner kroner). Forretningsområdet Nett har en engasjert kapital på 9,2 milliarder kroner ved utgangen av 2012.

Nettvirksomheten har hatt en positiv utvikling med færre avbrudd i nettet de siste årene, og har vært blant de selskapene i Norge med best leveringssikkerhet. Denne utviklingen fortsatte i 2012. Gjennomsnittskunden hos Hafslund Nett i 2012 opplevde avbrudd i strømforsyningen på 0,75 timer, mot tilsvarende 1,9 timer i 2011. 2011 var et år med lengre avbrudd for gjennomsnittskunden grunnet stormen «Dagmar» julen 2011. For 2012 er nivået nede på samme nivå som 2010. Det er en prioritert oppgave for Nett å fortsette det målrettede arbeidet for til enhver tid å ha et stabilt, robust og personsikkert nett, med god leve-

ringsspåtelighet i hele nettområdet.

De siste årene har investeringer i regionalnettet, særlig i Oslos sentrale områder, vært prioritert. I perioden 2013-2015 er planlagte investeringer i konsernets distribusjons- og regionalnett eksklusive AMS ventet på nivå med de løpende avskrivningene. Fremtidig investeringsnivå vil preges av ytterligere forsterkning av nettet, innføring av AMS, og sterk befolkningsvekst i Hafslund Netts konsesjonsområde. Investeringer og vedlikehold inngår i grunnlaget for NVEs fastsettelse av årlig inntektsramme for virksomheten. Hafslund Nett har blant landets rimeligste nettleier. Ved utgangen av 2012 hadde selskapet til sammen 562 500 nettkunder (552 000 kunder).

NVE har vedtatt ny modell for fastsettelse av NVE-renten med virkning fra 2013. Dette vil gi høyere NVE-rente sammenliknet med tidligere. Det estimeres at NVE-renten vil øke omlag 3,0 prosentpoeng i 2013 fra 2012. Dette er en viktig endring for å sikre nettbransjen kapitaltilgang til å gjennomføre nødvendige reinvesteringer og kommende investeringer i AMS. 1 prosentpoeng økning i NVE-renten betyr i størrelsesorden 60 millioner kroner mer i inntektsramme for Hafslund Nett. Høy merinntekt som følge av høyt overføringsvolum i 4. kvartal 2012 vil redusere resultateffekten fra den økte NVE-renten i 2013. Ved utgangen av 2012 har nettvirksomheten en akkumulert merinntekt på 425 millioner kroner (155 millioner kroner). Basert på planlagte overføringstariffer og vedlikehold forventes at driftsresultatet øker i området 15 prosent for 2013 sammenliknet med 2012.

Hafslund Nett skal installere AMS (automatiske strømmålere) hos alle nettkunder. Forskrift 301 om måling, avregning og fakturering stiller krav om at alle strømkunder skal ha tatt i bruk AMS innen 1. januar 2017. Olje- og energidepartementet (OED) har i brev av 18. februar 2013 kommunisert at avregningsforskriften endres, slik at siste frist for utrulling av AMS utsettes to år til 1. januar 2019. AMS innebærer at alle husstander får en såkalt «smart måler», som registrerer strømforbruket på timebasis og automatisk sender informasjon om forbruket til nettselskapet. Dette gir raskere innhenting av måleverdier, og bedre informasjon for kunden.

Marked

Forretningsområdet Marked består av virksomhetsområdene strømsalg, fakturaservice og kundesenter. Marked har virksomhet i Norge, Sverige, Finland og Spania, og har som mål å befeste posisjonen som størst og mest effektiv på strømsalg i Norge. På lengre sikt er målet å oppnå en ledende posisjon også i det nordiske markedet. Omsetningen på 5,5 milliarder kroner er en reduksjon på 1,7 milliarder fra 2011. Omsetningsnedgangen skyldes i hovedsak lavere engrospriser for kjøp av kraft på Nord Pool i 2012, sammenliknet med 2011. Antall strømkunder økte med over 26 000, og levert volum var 0,9 TWh høyere. Det ble solgt 16,4 TWh strøm til kundene i 2012, mot 15,5 TWh i 2011.

Forretningsområdet Marked oppnådde et driftsresultat på 364 millioner kroner i 2012 (277 millioner kroner). Økningen fra 2011 skyldes hovedsakelig positiv verdiutvikling på kraftderivater på 44 millioner kroner (-85 millioner kroner), som løpende resultatføres til virkelig verdi. En stor del av gevinsten gjelder tilbakeføring av sikrings- og sluttbrukerkontrakter for perioden desember 2011 til mars 2012, som ble kostnadsført i 2011. Det er en asymmetri i resultatføringen av verdiutviklingen på kraft- og sluttbrukerkontrakter. Etter IFRS skal tap i sikringskontraktene alltid resultatføres, mens motsvarende urealisert gevinst på sluttbrukerkontraktene ikke kan resultatføres. Denne asymmetrien i resultatføringen kan gi store utslag i perioder hvor engrosprisene i kraftmarkedet beveger seg mye. Forretningsområdet Marked har en engasjert kapital på 1,8 milliarder kroner ved utgangen av 2012.

Myndighetene jobber med etablering av et felles nordisk sluttbrukermarked for strøm innen 2016. I 2010 kjøpte Hafslund seg inn i de svenske strømsalgsselskapene Göta Energi AB (100 prosent) og Energibolaget i Sverige Holding AB (49 prosent). Hafslund har i 2012 styrket sin tilstedeværelse i det svenske markedet, gjennom organisk vekst og etableringen av selskapet SverigesEnergi AB. SverigesEnergi skal være et klart lavprisalternativ. Hafslund ønsker blant annet å bygge på erfaringene fra NorgesEnergi og teste ut et lavpris-konsept i det svenske markedet. Sammen med den sterke posisjonen som Hafslund har i det norske strømmarkedet, gjør dette at konsernet

er godt posisjonert i forhold til et framtidig felles nordisk sluttbrukermarked for strøm. Ved utgangen av 2012 hadde Hafslund til sammen 905 000 strømkunder i heleide selskaper, og andel av kunder i deleide selskaper. Dette omfatter kundeporteføljene til Hafslund Strøm, NorgesEnergi, Fredrikstad EnergiSalg, Hallingkraft, og Røyken Kraft i Norge, og porteføljene til de svenske selskapene Göta Energi, SverigesEnergi og Energibolaget i Sverige.

Markedssituasjonen med forholdsvis lave strømpriser og moderat medieoppmerksomhet om strømprisene i 2012 har gjort at henvendelsene til Hafslunds kundesentre har vært om lag 20 prosent lavere enn foregående år. Det arbeides kontinuerlig med tiltak for å bedre kundenes muligheter for selvbetjening, mer langsiktige tiltaksplaner med siktemål å redusere innkommende henvendelser, og bedre interne arbeidsprosesser. Løpende undersøkelser blant kundene som har vært i kontakt med Hafslunds kundesentre viser at kundene generelt har en positiv oppfatning av kontakten med kundesentrene.

Hafslund Fakturaservice leverer måling, fakturering og innfordring til konsernets selskaper. Dette omfatter løpende fakturering til mer enn én million sluttkunder. I 2010 ble det satt i gang et større system- og organisasjonsutviklingsprosjekt, for å endre selskapets kjernesystemer for fakturering og måleverdihåndtering. Oppstart og driftssetting av det nye systemet ble gjennomført 15. oktober 2012. Erfaringene etter den første driftsperioden er at alle operative funksjoner er i normal drift, systemet fungerer godt, og at alle aktiviteter er gjennomført i henhold til planen. Utrulling av systemet vil fortsette og ferdigstilles i 2013, når de siste av konsernselskapene flyttes over til den nye løsningen.

Myndighetskontakt og rammevilkår

Hafslunds nettvirksomhet er regulert av myndighetene som naturlig monopol. Rammene for inntektene til fjernvarmevirksomheten er fastsatt i lowverket. Både kraftproduksjon og fjernvarme har sine inntekter direkte relatert til prisene i kraftmarkedet, et marked som i stor grad påvirkes av politiske beslutninger.

For Hafslund er det avgjørende å kunne gi myndighetene gode innspill om virkningen av rammebetingelser som påvirker virksomhetene og deres utviklingsmuligheter. Samtidig skal Hafslund bidra til gode politiske og regulatoriske beslutninger, ved å synliggjøre hvordan beslutningene påvirker de viktige samfunnsfunksjonene Hafslund utøver i det moderne samfunn. Endringen i fastsettelsen av NVE-renten er et eksempel på hvordan Hafslund, sammen med den øvrige kraftbransjen og myndighetene, har bidratt til å øke renten fra et faretruende lavt nivå, til et nivå som bedre legger grunnlaget for en lønnsom utvikling av framtidens elektrisitetsnett.

Samfunnsansvar

Hafslund har ansvaret for de samfunnsmessige konsekvensene som følger av konsernets virksomhet, både med hensyn til ytre miljøpåvirkning, menneskerettigheter, arbeidsforhold og øvrige sosiale forhold. Ansvaret går gjennom hele Hafslunds verdikjede og virksomhet, og inkluderer også de innkjøp og investeringer Hafslund foretar. Hafslund legger til grunn regjeringens definisjon av samfunnsansvar som angitt i St. meld. nr. 10 (2008-2009): Næringslivets samfunnsansvar i en global økonomi.

Gjennom 2012 er det arbeidet kontinuerlig med samfunnsansvar i konsernets selskaper, med hovedfokus på det ytre miljø og etisk handel. Styrende for konsernets arbeid er policy for ytre miljø og samfunnsansvar, samt konkrete prosedyrer for miljøledelse og etisk handel. Hafslund har egne etiske retningslinjer som gjelder for alle våre leverandører, og der innholdet utgjør en del av kontrakten.

Hafslund har de senere årene vært en betydelig sponsor på ulike områder. Som en naturlig følge av endring av virksomheten de siste årene, samt økt kostnadsfokus i hele konsernet, vil sponsorporteføljen bli betydelig redusert fra 2013. Sponsoratene skal bidra til konsernets verdiskaping, og være til nytte for samfunnet.

Det ytre miljø

Miljøledelse

God miljøledelse er en naturlig del av Hafslunds samfunnsansvar, og er et viktig

middel for å sikre effektiv ressursutnyttelse og god drift. Alle enhetene i konsernet skal praktisere en systematisk form for miljøledelse, og det er satt krav til dette fra konsernets side. Hafslund Varme, som står for majoriteten av energibruken og utslipp i konsernet, er sertifisert i henhold til den internasjonale miljøstandard ISO 14001. Dessuten er hovedkontoret i Drammensveien 144 og konferansesenteret på Hafslund Hovedgård begge sertifisert i henhold til Miljøfyrtårn-standardene.

Hafslund Produksjon

Elvekraftverkene produserer miljøvennlig kraft, og det er i alles interesse at vannressursene i Glomma-vassdraget blir utnyttet på en mest mulig effektiv måte. Produksjonstilgjengeligheten ved Hafslunds produksjonsanlegg lå i 2012 på 93,14 prosent, mot 99,6 prosent året før. Nedgangen skyldes større feil på Kykkelsrud og Vamma.

Hafslund Varme

Hafslunds energibruk og utslipp til luft domineres av konsernets varmeproduksjon. En høyere andel avfall og annen fornybar energi i innsatsfaktorene gjør at utslippene av klimagasser er lave i forhold til mengden produsert energi. Dessuten erstatter fjernvarme i stor grad eldre oljekjeler. Utslippene av klimagasser i 2012 var 73 gram per kWh levert kunde i Oslo. Dette er en betydelig nedgang sammenlignet med 2011, da utslippene per kWh levert var 111 gram.

Forbrenningsanleggene har også utslipp av mer lokal og regional karakter, som støv, NO_x og SO_x, samt blant annet dioksiner og tungmetaller fra avfallsforbrenningsanleggene. Disse utslippene har i 2012 i all hovedsak ligget under myndighetenes grenseverdier, og overskridelser har blitt raskt avviksbehandlet og meldt til myndighetene.

Hafslund Varme har konkrete planer om å ytterligere øke mengden fornybar energi som inngår i innsatsfaktorene for produksjon av varme, blant annet med bruk av pellets. De første testene av den nye pelletskjelen ble gjennomført i desember 2012. Målet på sikt er å fase ut fossile energikilder fra fjernvarmeproduksjonen. Spesielle situasjoner og langvarig kulde kan føre til begrenset bruk av fossile energikilder, blant annet for å opprettholde forsyningssikkerheten.

I desember 2012 skjedde et større oljeutslipp på omlag 19 m³ fra Ullevål varmesentral til det offentlige avløpssystemet, hvorav noe nådde Akerselva. Varsling og beredskap fungerte godt, og avbøtende tiltak ble gjennomført gjennom julen. Utslipet er avviksbehandlet, og tiltak for å hindre liknende hendelser har høy prioritet.

Hafslund Nett

For Hafslund Nett er det et samfunnsansvar å sikre at produsert energi kommer fram til bedrifter og husholdninger uten vesentlige avbrudd og med lavt energitap, og til en lavest mulig samfunnsøkonomisk kostnad. Den pågående omleggingen av hovednettet i Oslo til 132 kV vil i så måte redusere de relative tapene i nettet fra dagens nivå.

Nytt i 2012 er at alle større nettutbygginger krever en miljø-, transport- og anleggsplan (MTA-plan), som sendes på offentlig høring. Dette vil sette økt fokus på beslutninger og prosesser.

Øvrig drift

Hafslunds påvirkning på det ytre miljø fra øvrig drift stammer i hovedsak fra pelletsproduksjonen på Averøya, BioWood Norway, som ble avvirket i februar/mars 2013, drift av egen bygningsmasse, egen transport, samt innkjøpte tjenester (transport og entreprenørvirksomhet). Konsernet samarbeider med Norsk Gjenvinning om avfalls- og returordninger. Hafslund er også medlem av Renas, en innsamlings- og behandlingsordning for næringsselektroavfall.

Etikk og korrupsjon

Hafslund er opptatt av å holde en høy etisk standard i all sin forretningsdrift. Konsernet har vært medlem av Initiativ for etisk handel (IEH) siden 2008. Medlemskapet hjelper Hafslund å stille tydelige krav til konsernets leverandører, om at disse skal utøve sin forretningsvirksomhet på en slik måte at de ikke bryter med nasjonale og internasjonale anerkjente prinsipper, og retningslinjer knyttet til menneske- og arbeidstakerrettigheter, miljø og korrupsjon. Kravene er en del av innholdet i alle kontrakter Hafslund inngår.

For å forebygge korrupsjon, bestikkelser og interessekonflikter har Hafslund i tillegg utarbeidet etiske retningslinjer for ansatte, som også er vedtatt av styret i Hafslund ASA.

Sosialt ansvar

Medarbeiderforhold

Hafslund hadde 1216 medarbeidere (1174 årsverk) ved utgangen av 2012. 35,8 prosent av konsernets medarbeidere er kvinner og 64,2 prosent er menn. Hafslund arbeider for en jevnere fordeling av kvinner og menn innenfor alle forretningsområdene, og har fokus på dette i forbindelse med lederutviklingsprogrammene i konsernet. På utviklingsprogrammet Vekst som ble gjennomført i 2012, var 58 prosent av deltakerne kvinner. Hafslunds lønnspolitikk er basert på individuell lønnsfastsettelse, og konsernet følger opp at lønnsforskjeller ikke er basert på diskriminerende grunnlag. Godtgjørelse til ledende ansatte er omtalt som en del av note 23 i konsernregnskapet.

Konsernledelsen bestod fram til 1. mars 2013 av to kvinner og fem menn. Fra 1. mars 2013 består konsernledelsen av tre kvinner og fire menn. I ledergruppene i konsernselskapene er det 25 prosent kvinner og 75 prosent menn. Styret i Hafslund ASA består av åtte representanter, hvorav tre kvinner og fem menn, og oppfyller dermed lovens krav til kjønns sammensetning.

Helse, miljø og sikkerhet

Hafslund skal ha en høy standard på helse, miljø og sikkerhet (HMS), og HMS skal være en integrert del av alle prosesser og aktiviteter i Hafslund. Konsernet arbeider for å være en attraktiv arbeidsplass med et utviklende og inkluderende arbeidsmiljø, og for å forhindre at medarbeidere skal bli skadet på jobb eller utvikle yrkessykdom.

Konsernet ser til at konsernselskapene har et systematisk arbeid med helse, miljø og sikkerhet, gjennom blant annet å gjennomføre internrevisjoner og inspeksjonsrunder. I 2012 ble det foretatt HMS-revisjon av seks selskaper, og 17 inspeksjonsrunder på anlegg og prosjekter. Konsernet følger også opp at eventuelle avvik som registreres i revisjonene, blir utbedret innen rimelig tid. Konsernet legger vekt på samarbeid på tvers av selskapene, og har flere etablerte møteplasser som skal bidra til kompetanseheving, erfaringsutveksling og utvikling av beste praksis innenfor HMS.

Personskader

Det er registrert seks personskader på egne

ansatte i den norske delen av virksomheten i løpet av året. Ingen av skadene medførte fravær. Skadene skjedde i selskapene BioWood Norway AS og Hafslund Varme AS. I tillegg er det registrert syv personskader med fravær og fem personskader uten fravær hos konsernets leverandører, ved arbeid på Hafslunds anlegg. Skadene skjedde på oppdrag for Hafslund Nett AS og Hafslund Varme AS.

Det er ikke registrert nye saker relatert til yrkessykdom i løpet av 2012.

Rapportering av uønskede hendelser (RUH)

For å nå visjonen om null skader i virksomheten, er rapportering av uønskete hendelser (RUH) et spesielt viktig virkemiddel. I løpet av året har det vært spesiell fokus på rapportering og læring av hendelser i selskapene Hafslund Varme AS, Hafslund Nett AS og Hafslund Produksjon AS. Målet har vært å skape forståelse blant ansatte for at det er viktig å melde i fra om uønskete hendelser, og på denne måten å bidra til å forebygge skader og forbedre virksomheten. Totalt i konsernet er det rapportert inn 1355 RUH i 2012.

Sykefravær

I 2012 var sykefraværet i konsernet 4,7 prosent. Dette er noe høyere enn foregående år (4,35 prosent). Korttidsfraværet (inntil 16 dager) utgjorde 2,3 prosent, mens sykefraværet utover arbeidsgiverperioden var på 2,4 prosent. Det er stor spredning i sykefraværet fra et selskap til et annet, med en spredning fra én til åtte prosent.

Hafslunds mål er at sykefraværet ikke skal overstige 4 prosent i konsernet. Alle selskapene i konsernet arbeider, i henhold til avtalen om inkluderende arbeidsliv (IA), med tett oppfølging av ansatte under sykefravær og iverksetting av forebyggende tiltak. Dette innebærer blant annet et nært samarbeid med vår bedriftshelsetjeneste Stamina Helse og Trening og NAV.

Risikoforhold

Hafslunds virksomhet er, i tillegg til operasjonell risiko, eksponert for risiko av regulatorisk, juridisk, omdømmemessig, finansiell, politisk og markedsmessig art. Risikovurderinger er en integrert del av konsernets for-

retningsvirksomhet, og den samlede risikoen på konsernnivå er gjenstand for vurdering av styret. Hafslund har etablert retningslinjer og rammer for aktiv styring av risiko på en rekke områder. Hafslund har langsiktige kommitterte trekkfasiliteter som skal sikre finansiering, også i perioder hvor det er vanskelig å få finansiering i kapitalmarkedene.

Markedspriser på kraft er en av flere viktige verdidrivere for konsernets resultat. Dette gjelder i særlig grad kraftproduksjon og for varmevirksomheten. Hafslund har i løpet av året endret fra en strategi der produsert kraft ble solgt i spotmarkedet, til en delvis prissikring av salg av forventet produksjon av kraft for å redusere kraftpriserisiko. Hafslund håndterer markedsrisikoen ved å handle finansielle instrumenter. Det er etablert fullmakter og rammer for sikringsstrategien, som rapporteres løpende til ledelsen og styret. Konsernet kan løpende sikre produsert kraftvolum for opptil kommende 36 måneder i terminmarkedet, hvor andelen sikring ventes å være høyere kommende seks måneder mot etterfølgende del av perioden. Strømsalgsvirksomheten søker å redusere usikkerhet knyttet til kraftpriser gjennom sikring. Motpartsrisiko i kraftmarkedet minimeres gjennom bruk av standardiserte kontrakter, som cleares mot og avregnes av Nasdaq OMX Commodities. I tillegg er Hafslund eksponert for råvarer brukt i fjernvarmeproduksjon og avfallsforbrenning. Konsernledelsen evaluerer og beslutter strategier for styring av denne type risiko, innenfor den risikoprofil som styret har besluttet.

Konsernets finansavdeling styrer og sikrer valutaeksponering aktivt for å redusere valutarisiko, både i forhold til krafthandel, kjøp av varer og tjenester, samt lån i utenlandsk valuta. Hafslund er eksponert for renterisiko gjennom renteendringer på de rentebærende lånene, i tillegg til at 5-års statsobligasjonsrente inngår i inntektsrammefastsettelsen for nettvirksomheten for 2012. Renterisiko søkes redusert gjennom en balansert styring av fast og flytende rente i selskapets renteportefølje. Styret har godkjent de retningslinjer og rammer som gjelder for styring av finansiell risiko.

Flere av konsernets virksomheter innenfor energiforsyning er konsesjonspliktige, og i betydelig grad gjenstand for offentlig regule-

ring. Særlig gjelder dette produksjons-, varme og nettvirksomheten. Nettvirksomheten er et naturlig monopol med offentlig regulerte inntekter. Nettreguleringsregimet som var gjeldende ut året 2012 ga enkelte uforutsette og negative svingninger i inntektsramme og avkastning. Fra 2013 er det gjennomført endringer fra NVE i reguleringsmodellen. Dette forventer å gi mer stabilitet, bedret avkastning og bedre investeringsinsentiv, samt bedret insentiv til fusjoner og oppkjøp. Innføringen av avanserte styrings- og målesystemer (AMS) i Norge er en av energibransjens største enkeltstående satsinger noensinne. Hafslund Nett er i gang med jobben som skal sikre at nettselskapets 562 500 kunder vil få AMS til riktig tid.

For strømsalgsvirksomheten vil kundeutviklingen representere et sentralt risikomoment. Virksomheten har til enhver tid betydelige kundefordringer, men hovedtyngden skriver seg fra mindre enkeltfordringer mot privatkunder med løpende månedlig fakturering, og tap har historisk sett vært marginale.

Eierstruktur og aksjonærforhold

Hafslund ASA har to aksjeklasser, hvor A-aksjene gir stemmerett på konsernets generalforsamling. Dette er historisk betinget og fraviker fra "Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse". Selskapets aksjekapital ved utgangen av 2012 var 195 186 264 kroner, fordelt på 115 427 759 A-aksjer og 79 758 505 B-aksjer. Kursen per 28. desember 2012 var 45,60 kroner for A-aksjen og 45,30 kroner for B-aksjen. Hafslunds børsverdi var 8,9 milliarder kroner ved utgangen av 2012. Avkastningen (verdiendring + utbytte) i 2012 ble -16,3 prosent. Tilsvarende endret Oslo Børs' hovedindeks OSEBX (OSEBX justeres for utbytte) med 14,0 prosent.

Oslo kommune var per 31. desember 2012 største aksjonær i Hafslund ASA, med 53,7 prosent av aksjekapitalen, hvorav 58,5 prosent av A-aksjene og 46,8 prosent av B-aksjene. Fortum Forvaltning AS er nest største aksjonær med 34,1 prosent av aksjekapitalen, hvorav 32,8 prosent av A-aksjene og 36,0 prosent av B-aksjene. Ved årsskiftet eide Hafslund 397 361 egne B-aksjer.

Styrets arbeid

Styret i Hafslund har arbeidet i henhold til vedtatt styreinstruks med retningslinjer for styrets arbeid. Oppdaterte prinsipper for eierstyring og selskapsledelse i Hafslund ble vedtatt 5. desember 2012, og endres fortløpende i tråd med «Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse» (Corporate Governance). Beskrivelse av prinsippene for eierstyring og selskapsledelse, samt avvik fra «Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse» er omtalt på hafslund.no. God eierstyring ligger til grunn for styrets arbeid.

Hafslund oppfylder kravene i loven om kjønnkvotering i ASA-styrer. Styret gjennomfører årlig evaluering av arbeidsform, kompetanse og samarbeid mellom styret og ledelsen. Styrets kompensasjonsutvalg gir blant annet tilrådning til styret i saker som gjelder selskapets vederlag til konsernsjefen. Styret opprettet i 2010 styrets revisjonsutvalg. Revisjonsutvalgets oppgaver er å bistå styret i arbeidet med å utføre sine plikter i forbindelse med regnskapsavleggelsen og vurderingen av selskapets internkontroll.

På ordinær generalforsamling den 24. april 2012 ble styreleder Birger Magnus og styremedlemmene Maria Moræus Hanssen og Ellen Christine Christiansen valgt med funksjonstid fram til ordinær generalforsamling 2014.

Det er enighet i Hafslund om å ikke etablere en bedriftsforsamling. Styret er følgelig direkte ansvarlig overfor generalforsamlingen og aksjonærene. Opplysninger som Hafslund er pliktig til å gi etter regnskapsloven § 3-3b, om redegjørelse for foretaksstyring i årsrapport 2012, er omtalt sammen med «Eierstyring og selskapsledelse» på hafslund.no.

Den 26. oktober 2012 ble det gjennomført valg av ansattes representanter til styret i Hafslund ASA. Per Orfjell og Per Luneborg ble gjenvalgt for en ny toårs periode, og Jane Koppang ble valgt som ny ansattrepresentant.

Utbytte og disponering av resultatet

Styret vil overfor ordinær generalforsamling den 7. mai 2013 foreslå at det for regn-

skapsåret 2012 deles ut et ordinært utbytte på 2,50 kroner per aksje, totalt 487 millioner kroner. Styret foreslår følgende disposisjoner av Hafslund ASAs årsresultat på 42 millioner kroner:

Overført fra annen egenkapital:	-445 millioner kroner
Avsatt til utbytte:	487 millioner kroner
Sum disponert:	42 millioner kroner

Etter disse disponeringene utgjorde selskapsets frie egenkapital 2709 millioner kroner per 31. desember 2012.

Framtidsutsikter

Det er et overordnet mål å befeste Hafslunds posisjon som et ledende energiselskap i Norge basert på lønnsom vekst. Dette skal oppnås med basis i de fire forretningsområdene Produksjon, Varme, Nett og Marked, hovedsakelig ved organisk, men også ved strukturell vekst, ved effektiv drift, og ved å utnytte synergier på tvers.

Konsernet har en sterk markedsposisjon

innen alle forretningsområder, og er også godt befestet i områder med befolkningsvekst som krever økt energiforsyning. Det antas at det vil bo nærmere 800 000 innbyggere i Oslo innen 2030, mot dagens om lag 600 000 innbyggere. Dette betyr at behovet for kapasitet i energiforsyningen både innen og inn til regionen øker. Hafslund møter befolkningsveksten ved å modernisere og forsterke energiinfrastrukturen i Oslo.

Hafslunds økonomiske resultater påvirkes direkte av kraftprisutviklingen. Dette gjelder for kraftproduksjon og fjernvarme, mens inntjeningen innen nettvirksomheten i stor grad påvirkes av endringer i de offentlige reguleringene. Strømsalgsvirksomheten er svært konkurranseutsatt, og lønnsomheten er betinget av Hafslunds evne til å opprettholde kundeloyalitet og effektivitet.

Kraftprisene preges til enhver tid av den hydrologiske situasjonen og de økonomiske forholdene i Norden og Europa, samt eventuelle regulatoriske og politiske initiativ. Den 31. desember 2012 var noteringen for framtidig levering av kraft for 2013 og 2014 på

Nasdaq OMX på 28 øre/kWh. Det er stor usikkerhet rundt den framtidige kraftprisutviklingen. For å bedre utnytte markedsutsiktene og å sikre inntjening og kontantstrøm, har Hafslund gradvis endret fra en spot policy for salg av produsert kraft, til en delvis prissikring av salg av produsert kraft.

I tillegg til løpende driftsinvesteringer i eksisterende virksomhet, vil konsernets framtidige investeringsbehov preges av lovpålagte investeringer i AMS. Olje- og energidepartementet har i brev av 18. februar 2013 kommunisert at avregningsforskriften endres, slik at siste frist for utrulling av AMS utsettes to år, til 1. januar 2019.

Den strategiske konsentrasjonen rundt kjernevirksomheten vil styrke Hafslunds rolle som et ledende energiselskap, og bygge opp under konsernets satsning på fornybar energi, infrastruktur for energi og strømmarkedet. Styret mener Hafslund både forretningsmessig og finansielt har et godt grunnlag for en tilfredsstillende utvikling, og for å møte de utfordringene som konsernet står overfor i tiden framover.

Styret i Hafslund ASA

Oslo, 19. mars 2013

Birger Magnus
Styreleder

Maria Moræus Hanssen
Nestleder

Ellen Christine Christiansen

Odd Håkon Hoelsæter

Hans Kristian Rød

Jane Koppang

Per Luneborg

Per Orfjell

Finn Bjørn Ruyter
Konsernsjef

Regnskap

Konsern

Resultat konsern

Utvidet resultat konsern

Balanse konsern

Kontantstrømpoppstilling konsern

Endring i konsernets egenkapital

Note 1 Generell informasjon

Note 2 Sammendrag av de viktigste regnskapsprinsippene

Note 3 Finansiell risikostyring

Note 4 Regnskapsestimater og skjønnsmessige vurderinger

Note 5 Segmentinformasjon

Note 6 Varige driftsmidler

Note 7 Immaterielle eiendeler

Note 8 Verdifallstester

Note 9 Investering i tilknyttet selskap og felleskontrollert virksomhet

Note 10 Finansielle instrumenter etter kategori

Note 11 Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg

Note 12 Langsiktige fordringer

Note 13 Kundefordringer og andre fordringer

Note 14 Betalingsmidler

Note 15 Aksjekapital og overkurs

Note 16 Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld

Note 17 Lån

Note 18 Utsatt skatt

Note 19 Pensjonskostnader, -forpliktelser og -midler

Note 20 Andre (tap)/gevinster netto

Note 21 Andre driftskostnader

Note 22 Lønnskostnader

Note 23 Godtgjørelse til ledende ansatte

Note 24 Finanskostnader

Note 25 Skattekostnad

Note 26 Kontantstrøm fra driften

Note 27 Usikre forpliktelser

Note 28 Transaksjoner med nærstående parter

Note 29 Selskaper som inngår i konsolideringen

Hafslund ASA

Resultat Hafslund ASA

Balanse Hafslund ASA

Kontantstrømpoppstilling Hafslund ASA

Note 1 Regnskapsprinsipper

Note 2 Lønn og andre personalkostnader

Note 3 Pensjonskostnader, -midler og -forpliktelser

Note 4 Andre driftskostnader

Note 5 Resultat aksjeinvesteringer og netto finansposter

Note 6 Skattekostnad

Note 7 Varige driftsmidler

Note 8 Aksjer i datterselskaper og andre selskaper

Note 9 Andre langsiktige fordringer

Note 10 Kundefordringer og andre fordringer

Note 11 Kortsiktig rentebærende gjeld

Note 12 Annen kortsiktig gjeld

Note 13 Langsiktig rentebærende gjeld

Note 14 Nærstående parter

Note 15 Risikostyring og finansielle derivater

Note 16 Kontanter og kontantekvivalenter

Note 17 Egenkapital

Note 18 Aksjekapital og aksjonærinformasjon

Resultat konsern

01. januar - 31. desember

Millioner kroner	Noter	2012	2011
Salgsinntekter	5	11 466	13 704
Kjøp varer og energi		(6 830)	(9 015)
Lønnskostnader	19, 22, 23	(908)	(864)
Resultat investering i Renewable Energy Corporation ASA (REC)	11		(1 090)
Andre (tap)/gevinster - netto	20	117	17
Andre driftskostnader	21	(1 752)	(1 630)
Andel resultat i tilknyttete selskap	9	20	23
Driftsresultat før avskrivninger		2 113	1 145
Avskrivninger	6, 7, 8	(777)	(803)
Nedskrivninger	6, 7, 8	(482)	
Driftsresultat		854	343
Finanskostnader	24	(557)	(584)
Resultat før skattekostnad		297	(241)
Skattekostnad	25	(349)	(456)
Årsresultat		(52)	(698)
Tilordnet			
Aksjonærer i morselskapet		(50)	(695)
Ikke-kontrollerende eierinteresser		(2)	(2)
Resultat per aksje for den del av årsresultatet som er tilordnet selskapets aksjonærer (NOK per aksje)			
Resultat per aksje (= utvannet resultat per aksje)	15	(0,3)	(3,6)

Utvidet resultat konsern

01. januar - 31. desember

Millioner kroner	Noter	2012	2011
Årsresultat		(52)	(698)
Utvidet resultat:			
Omklassifisering av tidligere oppregulering i REC til resultatet ved salg	11		(194)
Skatt på verdiendring investering i REC			2
Verdiendring på sikringskontrakter		(1)	
Omregningsdifferanser		(13)	
Utvidet resultat etter skatt		(14)	(192)
Årets totalresultat		(66)	(890)
Totalresultat tilordnes:			
Aksjonærene i morselskapet		(64)	(888)
Ikke-kontrollerende eierinteresser		(2)	(2)
Årets totalresultat		(66)	(890)

Note 1 til 29 er en integrert del av konsernregnskapet.

Balanse konsern

31. desember

Millioner kroner	Noter	2012	2011
Eiendeler			
Varige driftsmidler	6	18 365	18 632
Immaterielle eiendeler	7	2 432	2 379
Investeringer i tilknyttete selskaper	9	560	426
Langsiktige fordringer	12, 19	712	462
Langsiktige eiendeler		22 069	21 899
Varer		82	61
Kundefordringer og andre fordringer	10, 13	2 333	1 708
Derivater	3, 10	87	26
Finansielle eiendeler	10, 11	1	102
Betalingsmidler	10, 14	223	870
Kortsiktige eiendeler		2 725	2 767
Sum eiendeler		24 794	24 666
Egenkapital og gjeld			
Innskutt egenkapital	15	4 275	4 275
Opptjent egenkapital		3 280	3 833
Ikke-kontrollerende eierinteresser		20	23
Egenkapital		7 575	8 131
Lån	10, 17	8 422	9 047
Utsatt skatt	18	3 104	3 186
Pensjoner og liknende forpliktelser	19	169	
Langsiktig gjeld		11 695	12 233
Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld	10, 16	1 993	2 133
Derivater	3, 10	74	86
Betalbar skatt	25	338	280
Lån	10, 17	3 119	1 802
Kortsiktig gjeld		5 524	4 302
Sum gjeld		17 219	16 535
Sum gjeld og egenkapital		24 794	24 666

Styret i Hafslund ASA

Oslo, 19. mars 2013

Birger Magnus
Styreleder

Maria Moræus Hanssen
Nestleder

Ellen Christine Christiansen

Odd Håkon Hoelsæter

Hans Kristian Rød

Jane Koppang

Per Luneborg

Per Orfjell

Finn Bjørn Ruyter
Konsernsjef

Kontantstrømoppstilling konsern

01. januar - 31. desember

Millioner kroner	Noter	2012	2011
Kontantstrøm fra driften	26	1 076	4 540
Betalte renter		(480)	(540)
Betalte skatter		(359)	(490)
Netto kontantstrøm fra driften		236	3 510
Drifts- og ekspansjonsinvesteringer	6, 7	(1 084)	(1 176)
Salg varige driftsmidler		8	329
Kjøp av aksjer			(28)
Kapitalfrigjøring salg av aksjer med mer		28	2 349
Kontantstrøm investeringsaktiviteter		(1 048)	1 473
Opptak lån		3 545	4 832
Nedbetaling av lån		(2 904)	(7 731)
Utbytte og andre egenkapitaltransaksjoner		(484)	(1 445)
Kontantstrøm finansieringsaktiviteter		156	(4 344)
Endring i betalingsmidler		(656)	639
Betalingsmidler per 1. januar		870	211
Valutagevinst/(tap) betalingsmidler		9	19
Betalingsmidler per 31. desember	10, 14	223	870

Note 1 til 29 er en integrert del av konsernregnskapet.

Endring i konsernets egenkapital

Millioner kroner	Noter	Aksje- kapital	Overkurs- fond	Annen innskutt egenkapital	Fond	Omregnings- differanser	Opptjent egenkapital	Egenkapital til mor- selskapets aksjonærer	Ikke- kontrollerende interesser	Total egenkapital
Egenkapital per 1. januar 2011		195	4 080	76	192	15	5 900	10 458	5	10 464
Årets resultat							(698)	(698)	(2)	(700)
Utvidet resultat					(192)			(192)		(192)
Årets totalresultat					(192)		(698)	(890)	(2)	(892)
Transaksjoner med eierne:										
Endring minoritetsinteresser									20	20
Endring egne aksjer							3	3		3
Utdelt ordinært utbytte for 2010							(1 461)	(1 461)		(1 461)
Andre egenkapitaleffekter							(3)	(3)		(3)
Egenkapital per 31. desember 2011		195	4 080	76		15	3 741	8 107	23	8 131
Årets resultat							(50)	(50)	(2)	(52)
Utvidet resultat						(13)	(1)	(14)		(14)
Årets totalresultat						(13)	(51)	(64)	(2)	(66)
Transaksjoner med eierne:										
Endring minoritetsinteresser									(1)	(1)
Utdelt ordinært utbytte for 2011							(487)	(487)		(487)
Andre egenkapitaleffekter							(2)	(2)		(2)
Egenkapital per 31. desember 2012		195	4 080	76		2	3 203	7 554	20	7 575

Styret har foreslått et utbytte på 2,50 kroner per aksje for regnskapsåret 2012. Tilsvarende tall for 2011 var 2,50 kroner per aksje.

Note 1, 2

Note 1 Generell informasjon

Hafslund ASA (selskapet) med datterselskaper (senere omtalt som Hafslund eller konsernet) er et av de største børsnoterte energikonsernene i Norden. Hafslund er landets største nettselskap, størst innen strømsalg, størst innen fjernvarme, og en middels stor norsk kraftprodusent.

Hafslund-konsernet driver sin virksomhet gjennom datterselskaper og tilknyttede selskaper og opererer i det alt vesentlige innenfor det norske og svenske markedet. Hovedkontoret ligger i Oslo. Selskapet er notert på Oslo Børs. Konsernregnskapet ble vedtatt av selskapets styre 19. mars 2013.

Note 2 Sammendrag av de viktigste regnskapsprinsippene

Nedenfor beskrives de viktigste regnskapsprinsippene som er benyttet ved utarbeidelsen av konsernregnskapet. Disse prinsippene er benyttet på samme måte i alle presenterte perioder, dersom ikke annet fremgår av beskrivelsen.

2.1 Rammeverk for regnskapsavleggelsen

Konsernregnskapet er utarbeidet i samsvar med internasjonale regnskapsstandarder (IFRS) og fortolkninger fra IFRS fortolkningskomité (IFRIC), som fastsatt av EU. For det avlagte konsernregnskapet er det ingen forskjeller mellom IFRS som fastsatt av EU og IASB.

Konsernregnskapet er basert på et modifisert historisk kost-prinsipp. Avvikene gjelder i hovedsak verdiregulering finansielle eiendeler tilgjengelig for salg, samt finansielle eiendeler og forpliktelser (herunder derivater) til virkelig verdi over resultatet.

Utarbeidelse av regnskaper i samsvar med IFRS krever bruk av estimater. Videre krever anvendelse av selskapets regnskapsprinsipper at ledelsen må utøve skjønn. Områder med stor grad av skjønnsmessige vurderinger, høy kompleksitet eller områder hvor forutsetninger og estimater er vesentlige for konsernregnskapet, er beskrevet i note 4.

Konsernregnskapet er avlagt under forutsetning om fortsatt drift.

a) Nye og endrede standarder tatt i bruk av konsernet

Det er ingen nye eller endrede IFRS-standarder eller IFRIC-fortolkninger som er trådt i kraft med virkning for finansregnskap for 2012, som er vurdert å ha en vesentlig effekt for konsernregnskapet.

b) Standarder, endringer og fortolkninger til eksisterende standarder som ikke er trådt i kraft og hvor konsernet ikke har valgt tidlig anvendelse

Konsernet har ikke valgt tidlig anvendelse av noen nye eller endrede IFRS-standarder eller IFRIC-fortolkninger.

- *IAS 1 Presentasjon av finansregnskap* er endret og medfører at poster i utvidet resultat skal deles inn i to grupper, de som senere omklassifiseres over resultatet og de som ikke gjør det. Endringen påvirker ikke hvilke poster som skal inkluderes i utvidet resultat.

- *IAS 19 Ansattytelser* ble endret i juni 2011. Endringen medfører at alle estimatavvik føres i utvidet resultat når de oppstår, en umiddelbar resultatføring av alle kostnader ved tidligere perioders pensjonsopptjening og at man erstatter rentekostnader og forventet avkastning på pensjonsmidler med netto rentebeløp beregnet ved diskonteringsrenten på netto pensjonsforpliktelse

(eiendel). Se punkt 2.18 for nærmere omtale av konsekvensene av endringene i IAS 19.

- *IFRS 9 Financial Instruments* regulerer klassifisering, måling og regnskapsføring av finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser. IFRS 9 ble utgitt i november 2009 og oktober 2010, og erstatter de deler av IAS 39 som omhandler regnskapsføring, klassifisering og måling av finansielle instrumenter. Etter IFRS 9 skal finansielle eiendeler deles i to kategorier: de som måles til virkelig verdi og de som måles til amortisert kost. Klassifisering gjøres ved første gangs regnskapsføring, og avhenger av konsernets forretningsmodell for å håndtere sine finansielle instrumenter og karakteristikkene ved de kontraktstfestede kontantstrømmene fra instrumentet. For finansielle forpliktelser er kravene i hovedsak lik IAS 39. Hovedendringen for finansielle forpliktelser vurdert til virkelig verdi er at den delen av endring i virkelig verdi som skyldes selskapets egen kreditrisiko føres over utvidet resultat i stedet for resultatregnskapet, dersom dette ikke medfører en periodiseringsfeil i resultatmålingen. Hafslund har ennå ikke vurdert hele påvirkningen av standarden på regnskapet, men planlegger å anvende IFRS 9 når standarden trer i kraft og er godkjent av EU. Standarden trer i kraft for regnskapsperioder som begynner 1. januar 2015. Hafslund vil også se på konsekvensene av de gjenstående delene av IFRS 9 når disse er sluttført av IASB.

- *IFRS 10 Consolidated Financial Statements* er basert på dagens prinsipper om å benytte kontrollbegrepet som det avgjørende kriteriet for å bestemme om et selskap skal inkluderes i konsernregnskapet til morselskapet. Standarden forventes ikke å påvirke konsernregnskapet. Standarden trer i kraft for regnskapsperioder som begynner 1. januar 2014.

- *IFRS 12 Disclosures of interest in Other Entities* inneholder opplysningskravene for økonomiske interesser i datterselskaper, felleskontrollert virksomhet, tilknyttede selskaper, selskaper for særskilte formål «SPE» og andre ikke-balanserte selskaper. Hafslund har ikke vurdert den fulle innvirkning av IFRS 12. Hafslund planlegger å anvende standarden for regnskapsperioder som begynner 1. januar 2014.

- *IFRS 13 Fair Value Measurement* definerer hva som menes med virkelig verdi når begrepet benyttes i IFRS, gir en enhetlig beskrivelse av hvordan virkelig verdi skal bestemmes i IFRS og definerer tilleggsopplysninger som skal gis når virkelig verdi benyttes. Standarden gir kun veiledning om anvendelsesmetode der bruken allerede er påkrevd eller tillatt i andre IFRS-standarder. Hafslund benytter virkelig verdi som målekriterium for visse eiendeler og forpliktelser. Hafslund har ikke vurdert den fulle innvirkning av IFRS 13, men det forventes ingen vesentlig regnskapsmessig effekt. Hafslund planlegger å anvende standarden for regnskapsåret 2013.

- *IFRS 11 Joint Arrangements* erstatter IAS 31 Interests in Joint Ventures and SIC-13 Jointly-controlled Entities – Non-monetary Contributions by Venturers. IFRS 11 fjerner opsjonen for å konsolidere felleskontrollerte virksomheter ved bruk av bruttometoden. Felleskontrollert virksomhet skal regnskapsmessig behandles ved bruk av egenkapitalmetoden. Hafslund har ikke vurdert den fulle innvirkning av IFRS 11, men det forventes ingen vesentlig regnskapsmessig effekt. Se note 9 for mer informasjon knyttet til bruk av bruttometoden. Standarden trer i kraft for regnskapsperioder som begynner 1. januar 2014.

For øvrig er det ingen andre vedtatte IFRS-standarder eller IFRIC-fortolkninger som ikke er trådt i kraft som forventes å ha en vesentlig påvirkning på regnskapet.

2.2 Konsolideringsprinsipper

a) Datterselskaper

Datterselskaper er alle enheter der konsernet har makt til å styre enhetens finansielle og operasjonelle strategi, normalt gjennom eie av mer enn halvparten

Note 2

av stemmeberettiget kapital. Ved fastsettelse av om det foreligger kontroll inkluderes virkningen av potensielle stemmerettigheter som kan utøves eller konverteres på balansedagen. Datterselskaper blir konsolidert fra det tidspunkt kontroll er overført til konsernet og blir utelatt fra konsolidering når kontroll opphører.

Konsernet vurderer også om det foreligger kontroll der man ikke har mer enn 50 prosent av stemmerettene, men likevel i praksis er i stand til å styre finansielle og operasjonelle retningslinjer (såkalt faktisk kontroll). Faktisk kontroll kan oppstå i situasjoner hvor øvrige stemmeretter er spredt på et stort antall eiere som ikke realistisk er i stand til å organisere sin stemmegivning. I vurderingen av faktisk kontroll tillegges det faktum at konsernet kan velge det styret det ønsker avgjørende vekt.

Ved kjøp av virksomhet anvendes oppkjøpsmetoden. Vederlaget som er ytt måles til virkelig verdi av overførte eiendeler, pådratte forpliktelser og utstedte egenkapitalinstrumenter. Identifiserbare eiendeler, gjeld og betingede forpliktelser regnskapsføres til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet. Ikke-kontrollerende eierinteresser i det oppkjøpte selskapet måles fra gang til gang enten til virkelig verdi, eller til sin andel av det overtatte selskapets nettoeiendeler. Utgifter knyttet til virksomhetssammenslutningen kostnadsføres når de påløper.

Når virksomhet erverves i flere trinn skal eierandel fra tidligere kjøp verdsettes på nytt til virkelig verdi på kontrolltidspunktet med resultatføring av verdiendringen. Betinget vederlag måles til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet. Etterfølgende endringer i virkelig verdi av det betingete vederlaget skal i henhold til IAS 39 resultatføres eller føres som en endring i utvidet resultat dersom det betingete vederlaget klassifiseres som en eiendel eller gjeld. Det foretas ikke ny verdimåling av betingete vederlag klassifisert som egenkapital, og etterfølgende oppgjør føres mot egenkapitalen.

Dersom summen av vederlaget, virkelig verdi av tidligere eierandeler og eventuell virkelig verdi av ikke-kontrollerende eierinteresser overstiger virkelig verdi av identifiserbare nettoeiendeler i det oppkjøpte selskapet, balanseføres differansen som goodwill jfr 2.6. Er summen lavere enn selskapets nettoeiendeler, resultatføres differansen.

Konsernregnskapet er utarbeidet etter ensartete prinsipper, der datterselskapenes regnskapsprinsipper samsvarer med konsernets valgte prinsipper. Konserninterne transaksjoner, mellomværender, inntekter og kostnader elimineres. Gevinst- og tapselement i en balanseført eiendel oppstått som følge av en konsernintern transaksjon elimineres også.

Transaksjoner med ikke-kontrollerende eiere i datterselskaper som ikke medfører tap av kontroll behandles som egenkapitaltransaksjoner. Ved kjøp av aksjer fra ikke-kontrollerende eiere føres forskjellen mellom vederlaget og aksjenes forholdsmessige andel av balanseført beløp av nettoeiendeler i datterselskapet mot egenkapitalen til morselskapets eiere. Gevinst eller tap ved salg til ikke-kontrollerende eiere føres tilsvarende mot egenkapitalen.

Når konsernet ikke lenger har kontroll måles eventuell gjenværende eierinteresse til virkelig verdi med endring over resultatet. Virkelig verdi utgjør deretter anskaffelseskost for den videre regnskapsføring, enten som investering i tilknyttet selskap, felleskontrollert virksomhet eller finansiell eiendel. Beløp som tidligere er ført i utvidet resultat relatert til dette selskapet behandles som om konsernet hadde avhendet underliggende eiendeler og gjeld. Dette vil kunne innebære at beløp som tidligere er ført i utvidet resultat reklassifiseres til resultatet.

b) Tilknyttete selskaper

Tilknyttete selskaper er selskaper hvor Hafslund ASA har betydelig innflytelse, men ikke kontroll. Betydelig innflytelse foreligger normalt der konsernet har mellom 20 og 50 prosent av stemmerettene. Investeringer i tilknyttete selskaper regnskapsføres etter egenkapitalmetoden. Investeringer i tilknyttete selskaper regnskapsføres på kjøpstidspunktet til anskaffelseskost, og konsernets andel av resultatet i etterfølgende perioder resultatføres og justerer balanseført verdi av investeringen. Balanseført beløp inkluderer også eventuell implisitt goodwill identifisert på kjøpstidspunktet, redusert med eventuelle senere nedskrivninger. Konsernets andel av utvidet resultat i det tilknyttete selskapet føres i utvidet resultat i konsernet og justerer også balanseført verdi av investeringen. Konsernet resultatfører ikke andel av underskudd hvis dette medfører at balanseført verdi av investeringen blir negativt (inklusive usikrede fordringer på enheten), med mindre konsernet har pådratt seg forpliktelser eller foretatt betalinger på vegne av det tilknyttete selskapet.

Konsernet avgjør ved slutten av hver regnskapsperiode hvorvidt det foreligger nedskrivningsbehov på investeringen i det tilknyttete selskapet. I så fall beregnes nedskrivningsbeløpet som forskjellen mellom gjenvinnbart beløp av investeringen og dens balanseførte verdi, og resultatfører differansen på egen linje sammen med regnskapslinje «Andel resultat i tilknyttete selskap».

Dersom det oppstår gevinst eller tap på transaksjoner mellom konsernet og dets tilknyttete selskaper, regnskapsføres kun den forholdsmessige andelen som knytter seg til aksjonærene utenfor konsernet. Urealiserte tap elimineres med mindre det foreligger et nedskrivningsbehov på eiendelen som var gjenstand for transaksjonen. Der det har vært nødvendig er regnskapene i de tilknyttete selskapene omarbeidet for å oppnå samsvar med konsernets regnskapsprinsipper.

Ved reduksjon av eierandel i tilknyttet selskap hvor konsernet opprettholder betydelig innflytelse, omklassifiseres kun en forholdsmessig andel av beløp som tidligere er ført i utvidet resultat til resultatet. Gevinster og tap ved utvanning av eierandeler i tilknyttede selskaper er resultatført.

c) Felleskontrollert virksomhet

Hafslund eier 49 prosent av aksjene i Energibolaget i Sverige Holding AB, og har sammen med andre aksjonærer bestemmende innflytelse i selskapet. Konsernets andel i selskapet er konsolidert linje for linje i konsernregnskapet etter bruttometoden fra det tidspunkt kontroll er overført til konsernet. Se også note 9.

2.3 Segmentinformasjon

Driftssegmenter rapporteres etter samme struktur som i konsernets interne rapportering til selskapets øverste beslutningstaker. Selskapets øverste beslutningstaker, som er ansvarlig for allokering av ressurser til og vurdering av inntjening i driftssegmentene, er definert som konsernledelsen.

2.4 Omregning av utenlandsk valuta

a) Funksjonell valuta og presentasjonsvaluta

Regnskapet til de enkelte enheter i konsernet måles i den valuta som benyttes der enheten i hovedsak opererer (funksjonell valuta). Konsernregnskapet presenteres i norske kroner (NOK), som både er den funksjonelle valutaen til morselskapet, og presentasjonsvalutaen til konsernet.

Note 2

b) Transaksjoner og balanseposter

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til den funksjonelle valutaen til transaksjonskurs. Alle pengeposter i utenlandsk valuta er omregnet til kursen på balansetidspunktet. Realisert valutagevinst eller –tap ved oppgjør og omregning av pengeposter i utenlandsk valuta til kursen på balansedagen resultatføres.

Valutagevinster og –tap knyttet til lån, kontanter og kontantekvivalenter presenteres (netto) som finansinntekter eller finanskostnader. Andre valutagevinster og –tap presenteres på linjen for andre (tap)/gevinster – netto.

Valutavirkningen på ikke-pengeposter (både eiendeler og forpliktelser) inngår som del av vurderingen av virkelig verdi. Valutadifferanser på ikke-pengeposter, slik som aksjer til virkelig verdi over resultatet, resultatføres som en del av samlet gevinst og tap. Valutadifferanser på aksjer klassifisert som tilgjengelig for salg, inkluderes i verdiendringen som føres mot utvidet resultat.

c) Konsernselskaper

Resultatregnskap og balanse for konsernselskaper med funksjonell valuta forskjellig fra presentasjonsvalutaen regnes om på følgende måte:

- Balansen, inkludert goodwill og merverdier ved oppkjøp, er omregnet til balansedagens kurs.
- Inntekter og kostnader omregnes til norske kroner ved å benytte gjennomsnittskurs.
- Omregningsdifferanser føres mot utvidet resultat og spesifiseres separat i egenkapitalen.

2.5 Varige driftsmidler

Varige driftsmidler er balanseført til anskaffelseskost, med fradrag for akkumulerte avskrivninger og nedskrivninger. Anskaffelseskost inkluderer kostnader direkte knyttet til anskaffelsen av driftsmiddelet, herunder direkte henførbare lånekostnader. Påfølgende utgifter legges til driftsmidlenes balanseførte verdi eller balanseføres separat når det er sannsynlig at framtidige økonomiske fordeler tilknyttet utgiften vil tilflyte konsernet, og utgiften kan måles pålitelig. Balanseført beløp knyttet til utskiftede deler resultatføres. Øvrige reparasjons- og vedlikeholdskostnader føres over resultatet i den perioden utgiftene pådras.

Tomter avskrives ikke. Andre driftsmidler avskrives lineært, slik at driftsmidlenes anskaffelseskost avskrives til restverdi over forventet utnyttbar levetid, som er:

Kraftanlegg	20 – 50 år
Annen fornybar energianlegg	10 – 50 år
Nettanlegg	14 – 50 år
Fiber, teknisk utstyr og løsøre	3 – 30 år
Annen eiendom	20 – 50 år

Driftsmidlenes utnyttbare levetid, samt restverdi, vurderes på hver balansedag og endres hvis nødvendig. Når balanseført verdi på et driftsmiddel er høyere enn estimert gjennvinnbart beløp, skrives verdien ned til gjennvinnbart beløp (note 2.7).

Gevinst og tap ved avgang driftsmidler resultatføres under andre (tap)/gevinster – netto og utgjør forskjellen mellom salgspris og balanseført verdi.

2.6 Immaterielle eiendeler

a) Vannfall

Vannfallsrettigheter er balanseført til historisk anskaffelseskost. Vannfallsrettigheter er vurdert å være en tidsbegrenset eiendel der det ikke foreligger hjemfallsrett, og avskrives ikke.

b) Goodwill

Goodwill er forskjellen mellom anskaffelseskost ved kjøp av virksomhet og virkelig verdi av konsernets andel av netto identifiserbare eiendeler i virksomheten på oppkjøpstidspunktet. Goodwill ved oppkjøp av datterselskap er klassifisert som immateriell eiendel. Goodwill balanseføres til anskaffelseskost med fradrag for nedskrivninger og testes årlig for verdifall. For etterfølgende vurdering av behov for nedskrivning blir goodwill allokert til de kontantgenererende enheter som forventes å få fordeler av oppkjøpet. Nedskrivning på goodwill reverseres ikke. Gevinst eller tap ved salg av en virksomhet inkluderer balanseført verdi av goodwill tilhørende den solgte virksomheten.

c) Kundeporteføljer

Kundeporteføljer balanseføres til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet. Kundeporteføljene har begrenset utnyttbar levetid og føres til anskaffelseskost med fradrag for akkumulerte avskrivninger. Avskrivning foretas lineært over forventet gjennomsnittlig avtaleperiode.

d) Akkvisisjonskostnader (Customer purchase order)

Akkvisisjonskostnader ved tilgang av nye kunder fra noen definerte salgskanaler er balanseført til anskaffelseskost med fradrag for avskrivninger. Akkvisisjonskostnadene har begrenset utnyttbar levetid og ses opp mot forventet levetid på kundeforholdet. Hafslund har valgt å avskrive akkvisisjonskostnader lineært over fem år basert på opparbeidet erfaring. Anskaffelseskost omfatter kun direkte salgskostnader, og hver enkelt kundeportefølje følges opp separat.

2.7 Verdifall på ikke-finansielle eiendeler

Goodwill og immaterielle eiendeler med ubestemt utnyttbar levetid avskrives ikke, men testes årlig for verdifall. Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler som avskrives, vurderes for verdifall når det foreligger indikatorer på at framtidig inntjening ikke kan forsvare balanseført verdi. Forskjellen mellom balanseført verdi og gjennvinnbart beløp resultatføres som nedskrivning. Gjennvinnbart beløp er det høyeste av bruksverdi og virkelig verdi med fradrag av salgskostnader. Ved vurdering av verdifall grupperes eiendelene på det laveste nivået der det er mulig å skille ut uavhengige kontantstrømmer (kontantgenererende enheter). Ved hver rapporteringsdato vurderes mulighetene for reversering av tidligere nedskrivninger på ikke-finansielle eiendeler (unntatt goodwill).

2.8 Anleggsmidler (eller avhendingsgrupper) holdt for salg

Anleggsmidler (eller avhendingsgrupper) blir klassifisert som holdt for salg når balanseført beløp i hovedsak vil bli realisert ved en salgstransaksjon og et salg er vurdert som svært sannsynlig. Måling skjer til det laveste av balanseført verdi og virkelig verdi fratrukket salgsutgifter.

Note 2

2.9 Finansielle eiendeler

Konsernet klassifiserer finansielle eiendeler i følgende kategorier: a) til virkelig verdi over resultatet, b) utlån og fordringer og c) finansielle eiendeler tilgjengelige for salg. Klassifiseringen avhenger av hensikten med eiendelen og foretas ved anskaffelse.

a) Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet

Denne kategorien har to underkategorier: i) finansielle eiendeler holdt for handelsformål, og ii) finansielle eiendeler som ledelsen initielt har valgt å klassifisere til virkelig verdi over resultatet. Derivater klassifiseres som holdt for handelsformål, med mindre de er en del av en regnskapsmessig sikringsrelasjon. Finansielle eiendeler som føres til virkelig verdi over resultatet, regnskapsføres ved anskaffelsen til virkelig verdi, og transaksjonskostnader resultatføres. Gevinst eller tap fra endringer i virkelig verdi av eiendeler klassifisert som finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet, inkludert renteinntekt og utbytte, medtas i resultatregnskapet under andre (tap)/gevinster – netto i den perioden de oppstår. Eiendeler i denne kategorien klassifiseres som omløpsmidler hvis de holdes for handelsformål, eller hvis de forventes å bli realisert innen 12 måneder etter balansedagen.

b) Utlån og fordringer

Utlån og fordringer er ikke-derivate finansielle eiendeler med faste eller bestemte betalinger som ikke omsettes i et aktivt marked. Utlån og fordringer måles ved første gangs innregning til virkelig verdi tillagt direkte henførbare transaksjonskostnader. For senere perioder måles utlån og fordringer til amortisert kost ved bruk av effektiv rente-metoden. De klassifiseres som omløpsmidler med mindre de forfaller mer enn 12 måneder etter balansedagen. Utlån og fordringer klassifiseres som kundefordringer og andre fordringer i balansen, samt kontanter og kontantekvivalenter (se note 2.12 og 2.13).

c) Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg

Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg er ikke-derivate finansielle eiendeler som man velger å plassere i denne kategorien, eller som ikke tilhører noen annen kategori. Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg balanseføres første gang til virkelig verdi pluss transaksjonskostnader. For etterfølgende perioder måles eiendelene til virkelig verdi. De klassifiseres som anleggsmidler så sant ikke investeringen forfaller eller ledelsen har til hensikt å selge investeringen innen 12 måneder fra balansedagen.

d) Verdifall på finansielle eiendeler

På balansedagen vurderes det hvorvidt det finnes objektive indikasjoner på at en finansiell eiendel eller gruppe av finansielle eiendeler har falt i verdi. For aksjer klassifisert som tilgjengelig for salg vil et betydelig eller langvarig fall i virkelig verdi under anskaffelseskost være en indikator på at aksjen er verdiforringet. Dersom slike objektive indikatorer foreligger, og verdireduksjoner tidligere har vært ført mot utvidet resultat, skal det kumulative tapet som er innregnet i utvidet resultat omklassifiseres til det konsoliderte resultatregnskapet. Beløpet måles som differansen mellom anskaffelseskost og dagens virkelige verdi, med fradrag for tap ved verdifall som tidligere er resultatført. Verdiforringelse på aksjer og tilsvarende instrumenter klassifisert som tilgjengelig for salg ført i resultatregnskapet reverseres ikke gjennom resultatregnskapet. Når verdipapirer klassifisert som tilgjengelig for salg selges eller nedskrives, omklassifiseres samlet verdiregulering som er ført i utvidet resultat over resultatet.

2.10 Derivater og sikring

Derivater balanseføres til virkelig verdi på det tidspunkt derivatkontrakten inn-

gås, og deretter løpende til virkelig verdi. Regnskapsføring av tilhørende gevinster og tap avhenger av hvorvidt derivatet er utpekt som et sikringsinstrument og eventuell type sikring. Hafslund øremerker enkelte derivater i følgende sikringstype:

- Sikring av variabilitet i kontantstrømmer knyttet til en særskilt risiko i en balanseført eiendel, forpliktelse eller svært sannsynlig planlagt transaksjon (kontantstrømsikring)

Ved inngåelse av sikringsforholdet dokumenterer Hafslund sammenhengen mellom sikringsinstrumentene og sikringsobjektene, i tillegg til formålet med risikostyring og strategien bak de forskjellige sikringstransaksjonene. Hafslund dokumenterer også sin vurdering av hvorvidt derivatene som benyttes er svært effektive i å utligne endringene i virkelig verdi eller kontantstrøm knyttet til sikringsobjektene. Slike vurderinger dokumenteres både ved inngåelse av sikringsforholdet og løpende i sikringsperioden.

Virkelig verdi av derivatene brukt i sikringsrelasjoner er vist i note 10. Endringer i egenkapitalen som følge av sikring, og som er ført over utvidet resultat vises i oppstilling over utvidet resultat for konsernet. Virkelig verdi av et sikringsderivat klassifiseres som anleggsmiddel eller langsiktig gjeld dersom gjenværende løpetid på sikringsobjektet er lenger enn 12 måneder og som omløpsmiddel eller kortsiktig gjeld dersom gjenværende løpetid på sikringsobjektet er mindre enn 12 måneder. Derivater holdt for handelsformål klassifiseres som omløpsmiddel eller kortsiktig gjeld.

a) Kontantstrømsikring

Den effektive delen av endring i virkelig verdi på derivater som øremerkes og kvalifiseres som sikringsinstrument i en kontantstrømsikring, regnskapsføres over utvidet resultat. Gevinst og tap på den ineffektive delen resultatføres som «Netto andre (tap) gevinster».

Sikringsgevinster eller – tap som er ført over utvidet resultat og akkumulert i egenkapitalen omklassifiseres til resultatregnskapet i den perioden sikringsobjektet påvirker resultatet (for eksempel når det planlagte sikrede salget finner sted). Gevinsten eller tapet som knytter seg til den ineffektive delen resultatføres som «Netto andre (tap) gevinster».

Når et sikringsinstrument utløper eller selges, eller når en sikring ikke lenger tilfredsstiller kriteriene for sikringsbøkføring, forblir samlet gevinst eller tap ført over utvidet resultat i egenkapitalen, og blir omklassifisert til resultatet samtidig med at den sikrede transaksjonen blir resultatført. Hvis en sikret transaksjon ikke lenger forventes å bli gjennomført, omklassifiseres balanseført beløp i egenkapitalen umiddelbart til resultatregnskapet på linjen «Netto andre (tap) gevinster».

Konsesjonskraft

Hafslund har avtaler om levering av konsesjonskraft til kommuner til myndighetsbestemte priser. Konsesjonskraft skal i utgangspunktet sikre kommunene elektrisk kraft til en rimelig pris. For enkelte konsesjonskraftavtaler er det inngått avtaler om finansielt oppgjør som blir løpende kostnadsført. Leveransen av konsesjonskraft er å anse som en lovmessig plikt, og inntektsføres løpende i henhold til fastsatt konsesjonskraftpris.

Elsertifikat

Hafslund kjøper inn elsertifikater både til spotpris og gjennom forwardkontrakter. Ved utgangen av 2012 ligger beholdningen av elsertifikat i krafthandelsvirksom-

Note 2

heten til Hafslund. Beholdning av fysiske kontrakter er vurdert til netto salgsverdi og forwardkontraktene til virkelig verdi, se også note 3 og 10.

2.11 Varer

Varer vurderes til det laveste av anskaffelseskost og netto realisasjonsverdi. Anskaffelseskost tilordnes ved bruk av først-inn, først-ut-metoden (FIFO).

2.12 Kundefordringer

Kundefordringer måles ved første gangs balanseføring til virkelig verdi. Ved etterfølgende måling vurderes kundefordringer til amortisert kost ved bruk av effektiv rente, fratrukket avsetning for inntruffet tap.

2.13 Betalingsmidler

Betalingsmidler består av kontanter, bankinnskudd, andre kortsiktige, lett omsettelige investeringer med maksimum tre måneders opprinnelig løpetid, og trekk på kassekreditt. I balansen er kassekreditt inkludert i lån under kortsiktig gjeld.

2.14 Aksjekapital og overkurs

Ordinære aksjer klassifiseres som egenkapital. Utgifter som knyttes direkte til utstedelse av nye aksjer eller opsjoner, føres som reduksjon av mottatt vederlag i egenkapitalen. Ved kjøp av egne aksjer føres vederlaget, inkludert eventuelle transaksjonskostnader fratrukket skatt, til reduksjon i egenkapitalen (tilordnet morselskapets aksjonærer) inntil aksjene blir annullert, utstedt på nytt eller solgt. Dersom egne aksjer senere blir solgt eller utstedt på nytt, føres vederlaget, fratrukket direkte transaksjonskostnader og tilknyttete skattevirkninger, som økning av egenkapital tilordnet morselskapets aksjonærer.

2.15 Leverandørgjeld

Leverandørgjeld måles til virkelig verdi ved første gangs balanseføring. Ved etterfølgende måling vurderes leverandørgjeld til amortisert kost ved bruk av effektiv rente.

2.16 Lån

Lån måles, styres og følges opp basert på virkelig verdi i henhold til interne risikostyringsprosedyrer, og endring i virkelig verdi kommuniseres i den interne ledelsesrapporteringen. Inntil 31. desember 2009 ble lånene regnskapsført til virkelig verdi over resultatet i henhold til Fair value option (FVO), og disse lånene vil fortsette å bli regnskapsført på samme måte til de blir innfridd. Disse lånene ble regnskapsført til virkelig verdi når utbetaling av lånet fant sted, og transaksjonskostnader ble utgiftsført direkte. For lån med anskaffelsestidspunkt etter 1. januar 2010 har Hafslund valgt å ikke benytte seg av FVO, og disse lånene regnskapsføres til amortisert kost. Lån klassifiseres som kortsiktig gjeld med mindre det foreligger en ubetinget rett til å utsette betaling av gjelden i mer enn 12 måneder fra balansedato.

2.17 Skatt

Skattekostnaden består av betalbar skatt og endring utsatt skatt. Skatt blir resultatført, bortsett fra når den relaterer seg til poster som er ført mot utvidet resultat eller direkte mot egenkapitalen. I slike tilfeller føres også skatten mot utvidet resultat eller direkte mot egenkapitalen. Skattekostnaden beregnes i samsvar med de skattesatser, -lover og -regler som er vedtatt på balansedagen. Ledelsen vurderer løpende de standpunkter som er hevdet i selvangivelsene der gjeldende skattelover er gjenstand for fortolkning. Basert på ledelsens vurdering foretas avsetninger til forventede skattebetalinger der dette anses nødvendig. Det er beregnet utsatt skatt på alle midlertidige forskjeller mellom skattemessige og konsoliderte regnskapsmessige verdier på eiendeler og gjeld. Dersom konsernet deltar i en transaksjon om kjøp av en eiendel eller gjeld som ikke er en del av en foretaksintegrasjon og som på transaksjonstidspunktet verken påvirker regnskapsmessig eller skattemessig resultat, regnskapsføres ikke utsatt skatt på transaksjonstidspunktet. Utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at framtidig skattbar inntekt vil foreligge, og at de skattereduserende midlertidige forskjellene kan fratrekkes i denne inntekten.

Utsatt skatt beregnes på midlertidige forskjeller fra investeringer i datterselskaper og tilknyttete selskaper, bortsett fra når konsernet har kontroll over tidspunktet for reversering av de midlertidige forskjellene, og det er sannsynlig at de ikke vil bli reversert i overskuelig framtid. Utsatt skattefordel og utsatt skatt motregnes dersom det er en juridisk håndhevbar rett til å motregne eiendeler ved betalbar skatt mot forpliktelser ved betalbar skatt.

Beskatning av kraftproduksjonsvirksomheten

Kraftproduksjonsvirksomheten er underlagt de særskilte reglene for beskatning av kraftforetak. Utover alminnelig inntektsskatt og eiendomsskatt belastes kraftproduksjonsvirksomheten med naturressursskatt og grunnrenteskatt.

Naturressursskatt er en overskuddsuavhengig skatt som beregnes på grunnlag av det enkelte kraftverkets gjennomsnittlige kraftproduksjon de siste sju årene. Skattesatsen er satt til 1,3 øre per kWh. Naturressursskatten kan avregnes mot alminnelig inntektsskatt, og ikke utliknet naturressursskatt kan framføres tillagt renter. Ikke utliknet naturressursskatt klassifiseres som en rentebærende fordring.

Grunnrenteskatten utgjør 30 prosent av kraftstasjonenes normerte resultat utover beregnet friinntekt. Negativ grunnrenteinntekt kan framføres mot senere positiv grunnrenteinntekt inkludert renter. Negativ grunnrenteinntekt inngår som en del av grunnlaget for beregning av utsatt skatt/skattefordel i grunnrentebeskatningen sammen med utsatt skatt/skattefordel knyttet til midlertidige forskjeller vedrørende driftsmidler i kraftproduksjonen.

Kraftproduksjonsvirksomheten belastes også med eiendomsskatt som utgjør inntil 0,7 prosent av beregnet takstverdi. Alminnelig inntektsskatt og grunnrenteskatt resultatføres som ordinære skatter. Eiendomsskatt resultatføres som en driftskostnad.

2.18 Pensjonsforpliktelser, bonusordninger og andre kompensasjonsordninger overfor ansatte

a) Pensjonsforpliktelser

Selskapene i konsernet har ulike pensjonsordninger. Hafslund har både ytelsesplaner og innskuddsplaner.

Note 2

Ytelsesplan

En ytelsesplan er en pensjonsordning som definerer den pensjonsutbetaling som en ansatt vil motta ved pensjonering, og som er finansiert gjennom innbetalinger til forsikringsselskaper eller pensjonskasser. Pensjonsutbetalingen er normalt avhengig av en eller flere faktorer slik som alder, antall år i selskapet og lønn. Den balanseførte forpliktelsen knyttet til ytelsesplaner er nåverdien av de definerte ytelsene på balansedatoen minus virkelig verdi av pensjonsmidlene, justert for ikke resultatførte estimatavvik og ikke resultatførte kostnader knyttet til tidligere perioders pensjonsopptjening. Pensjonsforpliktelsen beregnes årlig av en uavhengig aktuar ved bruk av en lineær opptjeningsmetode. Nåverdien av de definerte ytelsene bestemmes ved å diskontere estimerte framtidige utbetalinger med en diskonteringsrente med utgangspunkt i renten på en obligasjon utstedt av et selskap med høy kredittverdighet (OMF renten) i den samme valuta som ytelsene vil bli betalt og med en løpetid som er tilnærmet den samme som løpetiden for den relaterte pensjonsforpliktelsen. Hafslund har vurdert det riktig å legge til grunn OMF renten som diskonteringsrente. Dette er basert på systematiske tester utført av selskapets aktuar Gabler Wassum AS om det finnes et dypt og likvid marked for foretaksobligasjoner med høy kredittverdighet. Resultatet av gjennomgangen tilsier at det er et betydelig marked for foretaksobligasjoner med høy kredittverdighet, og dette markedet er konsentrert til OMF «obligasjoner med fortrinnsrett». Videre har det norske markedet blitt mer velutviklet etter finanskrisen og har høy kredittrating, forhold som også tilsier at det er obligasjoner med høy kredittverdighet. Gjennomsnittlig gjenværende opptjeningsstid for medlemmene av ytelsesplanene er beregnet til cirka 13 år.

Estimatavvik som skyldes ny informasjon eller endringer i de aktuarmessige forutsetningene utover det største av 10 prosent av verdien av pensjonsmidlene eller 10 prosent av pensjonsforpliktelsene, blir ført i resultatregnskapet over en periode som tilsvarer arbeidstakernes forventete gjennomsnittlige resterende ansettelsesperiode. Endringer i pensjonsplanens ytelser kostnadsføres eller inntektsføres løpende i resultatregnskapet, med mindre rettighetene etter den nye pensjonsplanen er betinget av at arbeidstakeren blir værende i tjeneste i en spesifisert tidsperiode (opptjeningsperioden). I dette tilfellet amortiseres kostnaden knyttet til endret ytelse lineært over opptjeningsperioden.

Fra 1. januar 2013 vil Hafslund endre regnskapsprinsipp knyttet til regnskapsføring av pensjoner. Endringen medfører at alle estimatavvik føres i utvidet resultat når de oppstår, en umiddelbar resultatføring av alle kostnader ved tidligere perioders pensjonsopptjening, og at man erstatter rentekostnader og forventet avkastning på pensjonsmidler med netto rentebeløp beregnet ved diskonteringsrenten på netto pensjonsforpliktelse (eiendel).

Aktuarberegninger foretatt for Hafslund viser at ikke resultatførte estimatavvik (korridoren) utgjør 397 millioner kroner per 31. desember 2012, noe som vil medføre en egenkapitalbelastning på 286 millioner kroner ved implementeringen 1. januar 2013. Se også note 19. I tillegg vil beløp som tidligere har inngått i pensjonskostnaden som Amortisering av estimeringstap/(gevinst) reklassifiseres til utvidet resultat. For 2012 utgjør dette beløpet 83 millioner kroner. Videre skal det beregnes en netto rentekostnad basert på diskonteringsrenten, noe som vil medføre at pensjonskostnaden øker med 26 millioner kroner. Netto effekt på pensjonskostnaden som følge av endret pensjonsstandard er estimert til 57 millioner kroner i redusert kostnad for 2012 omarbeidet.

Innskuddsplan

En innskuddsplan er en pensjonsordning hvor konsernet betaler faste bidrag til en separat juridisk enhet. Konsernet har ingen juridisk eller annen forpliktelse til å betale ytterligere bidrag hvis enheten ikke har nok midler til å betale

alle ansatte ytelser knyttet til opptjening i inneværende og tidligere perioder. Innskuddene regnskapsføres som lønnskostnad når de forfaller.

b) Bonusordninger

Konsernet regnskapsfører en forpliktelse og en kostnad for bonuser og overskuddsdeling etter en beregning som dels tar utgangspunkt i resultatet til morselskapets aksjonærer og dels individuelle forhold. Konsernet regnskapsfører en avsetning der det foreligger kontraktsmessige forpliktelser eller der det foreligger en tidligere praksis som skaper en selv pålagt forpliktelse.

Konsernet regnskapsfører en forpliktelse og en kostnad ved tildeling av egne aksjer til ansatte. Kostnadsføring foretas lineært over opptjeningsperioden og presenteres som lønnskostnader. Verdien måles til aksjens markedsverdi på tildelingstidspunktet. Ved kostnadsføring regnskapsføres en tilsvarende økning av annen innskutt egenkapital.

c) Sluttvederlag

Sluttvederlag blir betalt når ansettelsesforhold avsluttes før det normale tidspunktet for pensjonering, eller når en ansatt frivillig aksepterer å slutte mot et slikt vederlag. Konsernet regnskapsfører sluttvederlag når det beviselig er forpliktet til enten å avslutte arbeidsforholdet til en eller flere ansatte i henhold til en formell, detaljert plan som ikke kan trekkes tilbake, eller til å gi sluttvederlag som følge av et tilbud som er gitt for å oppfordre til frivillig avgang. Sluttvederlag som forfaller mer enn 12 måneder etter balansedagen, diskonteres til nåverdi.

2.19 Avsetninger

Konsernet regnskapsfører avsetninger når det eksisterer en plikt som følge av tidligere hendelser, det er sannsynlighetsovervekt for at forpliktelsen vil komme til oppgjør ved en overføring av økonomiske ressurser, og forpliktelsens størrelse kan estimeres med tilstrekkelig grad av pålitelighet.

I tilfeller hvor det foreligger flere forpliktelser av samme natur, fastsettes sannsynligheten for at forpliktelsen vil komme til oppgjør ved å vurdere gruppen under ett. Avsetning for gruppen regnskapsføres selv om sannsynligheten for oppgjør knyttet til gruppens enkeltelementer kan være lav.

Avsetninger måles til nåverdien av forventete utbetalinger for å innfri forpliktelsen. Det benyttes en diskonteringsssats for skatt som reflekterer nåværende markedssituasjon og risiko spesifikk for forpliktelsen. Økningen i forpliktelsen som følge av endret tidsverdi føres som finanskostnad.

2.20 Inntektsføring

a) Inntektsføring generelt

Inntektsføring ved salg av varer og tjenester skjer ved opptjening. Opptjening ved varesalg skjer i det hoveddelen av risiko og kontroll over varen overføres til kjøper. Inntekter ved salg av varer og tjenester vurderes til virkelig verdi av vederlaget, netto etter fradrag for merverdiavgift og rabatter. Konserninternt salg elimineres.

b) Salg av kraft

Salg av kraft resultatføres på tidspunkt for levering til kunden. Realiserte inntekter fra fysisk og finansiell handel i kraftkontrakter presenteres som salgsinntekter.

Note 2,3

c) Nettleie

Nettvirksomhet er underlagt inntektsrammeregulering fra Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE). Tillatt inntekt består av inntektsramme fastsatt av regulator (NVE) tillagt overføringskostnader, påslag Enova og eiendomsskatt, samt fratrukket avbruddskostnader. Mer-/mindreinntekt, som er forskjellen mellom inntektsført nettleie og tillatt inntekt, defineres som regulatorisk gjeld/eiendel som ikke kvalifiserer til balanseføring. Inntektsført beløp det enkelte år tilsvare periodens leverte volum avregnet til den til enhver tid fastsatte tariff. Resultatet for 2012 er påvirket av en merinntekt på 268 millioner kroner. I 2011 utgjorde merinntekten 212 millioner kroner. Akkumulert merinntekt på 425 millioner kroner ved utgangen av 2012 tilfredsstillere ikke definisjon av forpliktelse i det konseptuelle rammeverket og er derfor ikke balanseført.

d) Inntekt fra utbytte

Utbytteinntekter resultatføres når rett til å motta betaling oppstår.

2.21 Leieavtaler

Leieavtaler der en vesentlig del av risiko og avkastning knyttet til eierskap fortsatt ligger hos utleier, klassifiseres som operasjonelle leieavtaler. Leiebetaling ved operasjonelle avtaler (med fradrag for eventuelle økonomiske insentiver fra utleier) kostnadsføres lineært over leieperioden.

Konsernet leier noen varige driftsmidler. Leieavtaler knyttet til varige driftsmidler hvor konsernet i hovedsak innehar all risiko og avkastning knyttet til eierskapet, blir klassifisert som finansielle leieavtaler. Finansielle leieavtaler blir ved leieperiodens begynnelse regnskapsført til det laveste av driftsmiddelets virkelige verdi og minsteleiens nåverdi. Hver leiebetaling blir fordelt mellom forpliktelsen og finanskostnader for å oppnå en konstant periodisk rente på forpliktelsens gjestående saldo. Den korresponderende leieforpliktelsen (med fradrag for finanskostnader) blir inkludert i annen langsiktig gjeld. Renteelementet i finanskostnaden kostnadsføres over leieperioden for å oppnå en konstant periodisk rente på forpliktelsens gjenværende saldo for hver periode. Varige driftsmidler som er finansielt leaset, blir avskrevet over den korteste av perioden for eiendens utnyttbare levetid og leieavtalens løpetid.

2.22 Utbytte

Utbytteutbetalinger til morselskapets aksjonærer klassifiseres som gjeld fra det tidspunkt utbyttet er fastsatt av generalforsamlingen.

Note 3 Finansiell risikostyring

Risikostyring i Hafslund handler om å framskaffe en samlet oversikt over den risiko og de muligheter konsernet står overfor, samt styre disse på en best mulig måte innenfor konsernets risikoappetitt, med sikte på oppnåelse av datterselskapenes og konsernets mål. Dette ivaretas best gjennom en proaktiv holdning til risiko og en helhetlig risikostyringsmodell. Risikostyring skal være en integrert del av alle vesentlige beslutningsprosesser i konsernet.

Rammer og instruksjoner for risikostyringen er gitt ved styregodkjente retningslinjer samt tilhørende risikomandater. Risikoansvar tilligger som hovedprinsipp den operasjonelle ledelsen i datterselskapene. Hafslunds virksomhet innebærer

eksponering mot en rekke ulike risikofaktorer. Hafslund har en naturlig eksponering mot finansiell risiko i tilknytning til kraftmarkedet, og er i tillegg eksponert for valutarisiko, renterisiko, likviditetsrisiko og kredittisiko. Hafslund benytter finansielle derivater for å sikre seg økonomisk mot visse finansielle risikoer. Finansielle risikofaktorer som har likhetstrekk på tvers av forretningsområdene er i betydelig grad sentralisert for optimal håndtering av risiko.

a) Kraftpris og volumrisiko

Flere av konsernets resultatenheter er eksponert for risiko knyttet til kraftmarkedet. Den naturlige markedseksponeringen kommer hovedsakelig som følge av eierskap i kraftproduksjon, varmeproduksjon, nettvirksomhet og strømsalg til kunder. Hos forretningsområdet Varme er det også en risiko ved at pris settes ut fra kundens alternativkostnad til oppvarming, som er elektrisitet. Det samme gjelder energigjenvinningsanlegg i Sarpsborg og Fredrikstad, hvor prismekanismer i salgskontraktene gjør at inntektene i større eller mindre grad avhenger av kraftprisen. I tillegg foretar Hafslund aktiv posisjonstaking i kraftmarkedet gjennom konsernets krafthandelsvirksomhet. Krafthandelsfunksjonen i konsernet utfører alle handler i markedet. For strømsalgsvirksomheten er risikostyringen rettet inn mot å redusere svingninger i margin.

Utviklingen i kraftpriser vil sammen med faktorer som påvirker produksjonsvolum, i første rekke værforhold, være av vesentlig betydning for resultatene til produksjonsvirksomheten. Hafslund har i løpet av 2012 gradvis endret fra hovedsakelig spot-policy for salg av produsert kraft til en delvis prissikring. Endringen kom som følge av et ønske om å bedre utnytte markedsutskiktene og sikre inntjening og kontantstrøm, særlig i lavprisperioder. Hafslund sikrer løpende deler av vannkraftproduksjonsvolumet, samt inngår sikringsforretninger i forretningsområdet Varme for de kommende 36 måneder, for å redusere kraftpriserisiko. I henhold til konsernets sikringspolicy ventes andelen sikring å være betydelig høyere kommende 6 måneder, mot etterfølgende del av perioden. Andelen sikring kan variere og blir gjort på bakgrunn av en samlet vurdering av markedspriser og utsikter, med det formål å oppnå tilfredsstillende priser og redusere endringene i Hafslunds inntjening. Graden av sikring er regulert i et risikomandat vedtatt av styret i Hafslund ASA. Eksponering skal alltid holdes innenfor fastsatte rammer gitt av styret og følges opp av Risk Management funksjonen i konsernet, samt gjennom rapportering til ledelsen og styret i Hafslund ASA.

Som operasjonelt risikostyringsmål i forhold til kraftpriserisiko benytter Hafslund Value at Risk. Daglig Value at Risk (DVaR)-rapporter distribueres daglig til konsernets ledelse, og et sammendrag av rapportene inngår i konsernets månedlige ledelsesrapportering. Per 31. desember 2012 var DVaR for Hafslunds samlede kraftportefølje 35 millioner kroner (2011: 49 millioner kroner). Størsteparten av risikoen henføres til åpen eksponering i forretningsområdene Produksjon og Varme. For å oppnå den ønskete risikoreducerende effekt for kraftporteføljene benyttes standardiserte derivatprodukter som futures, forwards og CFD, samt opsjoner. Sikringshandel gjøres i hovedsak mot, eller cleares hos den nordiske elbørsen Nasdaq OMX Commodities.

b) Valutarisiko

Hafslund har gjeld i fremmed valuta, samt virksomheter som gjennomfører transaksjoner som er eksponert for svingninger i valutakurs. Dette gjelder i særdeleshet handel med kraft og kraftderivater i Euro og SEK. Konsernets finansavdeling er på vegne av de operative enhetene ansvarlig for å styre den samlede valutaeksponering til Hafslund, og utfører alle transaksjoner ut mot markedet. Motgående posisjoner nettes til en viss grad internt mellom selskap. For å redusere valutarisiko benyttes hovedsakelig valutaterminer, og i noen tilfeller valutaopsjoner. Ved

Note 3

låneopptak i utenlandsk valuta sikres hovedstol og basisrente med basiswap på opptrekksstidspunktet. Valutaderivater regnskapsføres til virkelig verdi.

Dersom alle andre faktorer var konstante, og NOK endrer seg mot SEK og Euro med 7,5 prosent, ville dette gi en resultat effekt etter skatt som følge av verdiendring på Hafslunds portefølje av valutaderivater på +/- 15 millioner kroner per 31. desember 2012 (2011: +/- 4 millioner kroner). Sannsynligheten for en resultatmessig negativ kursendring på mer enn 7,5 prosent i løpet av et år er estimert til mindre enn 10 prosent, basert på historiske data og forutsetning om framtidig normalfordeling. Derivatkontrakter i Euro og SEK er blant annet inngått med formål å sikre framtidige valutaposisjoner tilknyttet kraftderivater som strømsalgsvirksomheten holder for sikringsformål, samt redusere valutarisiko tilknyttet framtidig eurokontantstrøm fra salg av kraftproduksjon.

c) Renterisiko

Hafslunds driftsinntekter og kontantstrøm fra operasjonell virksomhet er for stor del uavhengig av renteendringer. Unntaket er nettvirksomheten der fastsettelsen av inntektsrammen inneholder et vesentlig renteelement. I den økonomiske regulering for nettselskapene i 2012 er avkastningskravet på nettkapitalen knyttet opp mot årsgjennomsnittet av fem års statsobligasjonsrente. Regulering av inntektsramme for nettvirksomheten endres noe fra og med 2013. Knytning mot statsobligasjonsrente faller bort, og inntektene fra nettvirksomheten vil i større grad variere med faktiske lånekostnader og inflasjon. Hafslund er likevel eksponert for renterisiko i forhold til rentebærende gjeld. For lån med flytende rente vil renteendringer påvirke selskapets kontantstrøm. For selskapets lån med opptakstidspunkt før 31. desember 2009 vil renteendringer, inkludert endringer i kredittspread, ha resultat effekt som følge av verdiendringer på lånene. Gjennom 2012 har endring i kredittspread isolert sett medført en reduksjon i låneporteføljens virkelige verdi på 5 millioner kroner (2011: 20 millioner kroner). Kredittspread påvirkes av løpetid, likviditet og risiko. De største bankene

publiserer estimat for Hafslunds kredittspread for lån med ulike løpetider, basert på observerte priser i obligasjonsmarkedet. Ved beregning av endring i virkelig verdi på låneporteføljen som følge av endring i Hafslunds kredittspread brukes det en interpolert gjennomsnittlig endring i kredittspread for en durasjon tilsvarende durasjonen på Hafslunds lån og rentederivater.

Hafslund har en blanding av fast- og flytende rentelån i sin låneportefølje. Rente-derivater benyttes for å redusere svingninger i kontantstrøm knyttet til finans-kostnader. Gjennom rammer for renterisiko har styret besluttet at andelen fastrente for låneporteføljen skal ligge mellom 30 og 60 prosent. Per 31. desember 2012 utgjorde andelen flytende rente cirka 52 prosent (2011: 53 prosent). For å simulere følsomheten for kraftige rentesvingninger har porteføljen av lån og rentederivater per 31. desember 2012 blitt testet mot et skift på +/- 1,5 prosent over hele yield-kurven. Med bakgrunn i historiske data vil man med cirka 90 prosent sannsynlighet ikke oppleve større renteendring enn dette i løpet av et år. Et slikt skift ville medføre en endring i konsernets årlige finanskostnader (justert for skatteeffekt) på 120 millioner kroner (2011: +/- 170 millioner kroner). Dette inkluderer både endringer i rentekostnader som følge av endret kupongrente, endringer i virkelig verdi på fastrentelån, og endringer i virkelig verdi på rentederivater. Fordi inntektsrammen for nettvirksomheten også varierer med svingninger i renten, ville samlet effekt av renteendring på resultat før skatt vært lavere.

d) Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko oppstår dersom det ikke er samsvar mellom kontantstrømmen fra virksomheten og finansielle forpliktelser. Kontantstrømmen fra kraft-handelsvirksomheten vil variere blant annet i forhold til prisnivået i markedet. Konsernet har derfor etablert langsiktige, komitterte trekkrettigheter for å sikre tilgjengelig likviditet også i perioder hvor det kan være vanskelig å oppnå finansiering i markedene. Ubenyttete trekkrettigheter per 31. desember 2012 utgjorde 3,9 milliarder kroner (2011: 4,4 milliarder kroner). Se også note 17.

Forfallsanalyse lån:

Millioner kroner						
2012	0-6 mnd	6-12 mnd	1-3 år	3-5 år	>5 år	Sum
Lån	(1 846)	(1 447)	(4 239)	(2 255)	(3 008)	(12 795)
2011	0-6 mnd	6-12 mnd	1-3 år	3-5 år	>5 år	Sum
Lån	(1 006)	(796)	(3 115)	(2 836)	(3 096)	(10 849)

e) Kreditrisiko

Hovedtyngden av konsernets debitorer er privatpersoner som kjøper strøm eller fjernvarme. I forbindelse med salget av Hafslund Fibernett til PE-fondet EQT ble det ytt en selgerkreditt pålydende 310 millioner kroner over 7 år per 21. desember 2010. Hafslund har foruten dette ingen vesentlig konsentrasjon av kredittrisiko. Oppfølging og innkreving av kundefordringer er sentralisert i en egen resultat enhet i konsernet (Hafslund Fakturaservice). Motpartsrisiko i forhold til krafthandelsvirksomheten minimeres gjennom at man hovedsakelig bruker standardiserte kontrakter og oppgjør via Nasdaq OMX Commodities, samt inngåelse av bilaterale avtaler mot kommunale og statlige selskaper.

Risikomandat for rente og valuta, som er forankret i styrevedtak, inneholder retningslinjer for kredittverdighet for institusjonelle motparter

Hovedtyngden av forfalte kundefordringer per 31. desember 2012 ligger i forretningsområdet Marked, og gjelder i all hovedsak fordringer mot private strømkunder. Det er avsatt 28 millioner kroner til dekning av tap på denne fordringsmassen (2011: 49 millioner kroner). Nedgangen skyldes realisering av en tidligere særskilt avsetning på totalt 18 millioner kroner. Kundefordringer som var ubetalt fra 30 dager etter forfall, var på 103 millioner kroner (2011: 118 millioner kroner). De som var ubetalt fra 0 til 30 dager fra forfall var på 171 millioner kroner (2011: 169 millioner kroner).

Note 3

Kundefordringer per 31. desember fordeler seg som følger i antall dager etter forfall:

Millioner kroner						
2012	Ikke forfalt	30-60 dager	60-90 dager	90-120 dager	>120 dager	Sum
Kundefordringer	657	95	25	20	79	876
2011	Ikke forfalt	30-60 dager	60-90 dager	90-120 dager	>120 dager	Sum
Kundefordringer	525	137	35	27	87	811

Forfallsanalyse for finansielle poster:

Millioner kroner						
2012	0-6 mnd	6-12 mnd	1-3 år	3-5 år	>5 år	Sum
Rentederivater		(7)	(17)	(48)	44	(28)
Valutaderivater	(1)	9	(1)	(1)		6
Kraftderivater	7	3	15			25
Elsertifikat	10		1			11
Leverandørgjeld	(454)					(454)
Sum	(438)	5	(2)	(49)	44	(440)
2011	0-6 mnd	6-12 mnd	1-3 år	3-5 år	>5 år	Sum
Rentederivater	(1)	(1)	(26)	(19)	12	(34)
Valutaderivater	(5)	2	4			1
Kraftderivater	(44)	(2)	11	8		(27)
Leverandørgjeld	(481)					(481)
Sum	(531)	(1)	(11)	(11)	12	(541)

Kapitalforvaltning

Hafslund overvåker kapitalforvaltningen med utgangspunkt i utviklingen i egenkapitalandelen, netto rentebærende gjeld og kontantstrøm fra driften. Ved utgangen av 2012 var egenkapitalandelen 31 prosent. Hafslund har langsiktig finansiering som sikrer handlefrihet også i perioder hvor det er vanskelig å få finansiering i markedene. Ved utgangen av 2012 hadde konsernet ubenyttete trekkrettigheter som er tilstrekkelige til å dekke konsernets refinansieringsbehov de neste 12 måneder.

Millioner kroner	2012	2011
Totale lån	11 541	10 849
Kontanter, kontantekvivalenter og rentebærende fordringer	(893)	(1 528)
Netto rentebærende gjeld	10 648	9 321
Driftsresultat før avskrivninger	2 113	1 145
Egenkapital	7 575	8 131
Egenkapitalandel %	31 %	33 %
Totalkapital	24 794	24 666

Note 3,4

Vurdering av virkelig verdi

Finansielle instrumenter

Tabellen under viser finansielle instrumenter til virkelig verdi etter verdsettelsesmetode. De ulike nivåene er definert som følger:

1. Notert pris i et aktivt marked for en identisk eiendel eller forpliktelse (nivå 1).
2. Verdsettelse basert på andre observerbare faktorer enn notert pris (nivå 1) enten direkte (pris) eller indirekte (utledet fra priser) for eiendelen eller forpliktelsen (nivå 2).
3. I tilfeller hvor det ikke er hensiktsmessig å benytte notert kurs eller transaksjonsverdi, benyttes neddiskonterte framtidige kontantstrømmer og/eller multiplert basert på vurdering mot sammenliknbare selskaper.

Konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi:

Millioner kroner				
2012		Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet:				
Aksjer og andeler			1	1
Derivater				86
Sum eiendeler			1	87
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet:				
Lån			6 774	6 774
Derivater				72
Sum forpliktelser			6 774	6 846
2011		Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet:				
Aksjer og andeler			102	102
Derivater				26
Sum eiendeler			102	128
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet:				
Lån			7 843	7 843
Derivater				86
Sum forpliktelser			7 843	7 929

Kundefordringer og andre fordringer

For kundefordringer og andre kortsiktige fordringer er pålydende verdi justert for avsetninger ansett som en rimelig tilnærming til virkelig verdi.

Rente, valuta og kraftderivater

Virkelig verdi av rentebytteavtaler beregnes som nåverdi av estimerte, framtidige kontantstrømmer, basert på noterte swaprenter per balansedagen. Virkelig verdi av forwardkontrakter i utenlandsk valuta beregnes ved å benytte kursene i forwardmarkedet på balansedagen. Virkelig verdi av valutaopsjoner beregnes ved hjelp av opsjonsprisinde modeller basert på noterte forwardkurs på balansedagen. Virkelig verdi for kraftderivater som handles på den nordiske kraftbørsen Nasdaq OMX Commodities (tidligere Nord Pool), er verdsatt i henhold til gjeldende priser på Nasdaq OMX Commodities på balansedagen. For kraftderivater som er handlet utenfor børs, estimeres verdi som nåverdi av framtidige kontantstrømmer, basert på forwardpriser fra Nasdaq OMX Commodities på balansedagen. For langsiktige kontrakter av vesentlig størrelse er kontantstrømmene neddiskontert.

Lån

Lån som er vurdert til virkelig verdi er beregnet ved å neddiskontere lånenes kontantstrømmer. Som diskonteringsrate er rentekurven for norske swaprenter tillagt Hafslunds kredittspreader benyttet.

Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld

For leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld anses balanseført verdi som en rimelig tilnærming til virkelig verdi.

Note 4 Regnskapsestimer og skjønnsmessige vurderinger

Hafslund benytter estimer og gjør forutsetninger knyttet til framtiden. De regnskapsestimer som følger av dette vil per definisjon sjelden være fullt ut i samsvar med det endelige utfallet. Estimer og skjønnsmessige vurderinger evalueres løpende, og er basert på historisk erfaring og andre faktorer, inklusive forventninger om framtidige hendelser som anses å være sannsynlige under nåværende omstendigheter. Forskjellen som oppstår mellom estimer og virkelig verdi regnskapsføres i den perioden de blir kjent, dersom de vedrører denne perioden. Dersom forskjellen vedrører både inneværende og framtidige perioder, regnskapsføres den fordelt på de aktuelle periodene.

Estimer og forutsetninger, hvor skjønnsmessige vurderinger har vesentlig effekt for balanseført verdi på eiendeler og gjeld i løpet av neste regnskapsår, drøftes nedenfor:

Salg og distribusjon av strøm

Endelig avregning knyttet til salg og distribusjon av strøm avsluttes etter at

Note 4,5

årsregnskapet er avlagt for store deler av kundebasen innen nett- og strømsalgsvirksomhetene. Som grunnlag for estimering av inntektene tas det utgangspunkt i fysisk levert kraftvolum for perioden. Fysisk levert volum fordeles etter prognostisert forbruk per kundegruppe og prisplan. Det er en viss usikkerhet knyttet til volumavvik på fordelingen mellom de ulike segmentenes priser. Balanseførte opptjente inntekter per utgangen av 2012 er 1 068 millioner kroner. Totale inntekter knyttet til salg og distribusjon av strøm var i 2012 10 429 millioner kroner.

Estimert verdifall på goodwill og varige driftsmidler

Verdien på balanseførte eiendeler vil i stor grad være bygget på skjønn og estimater. Spesielt gjelder det eiendeler som i utgangspunktet ikke blir avskrevet eller amortisert. I Hafslund-konsernet vil dette i hovedsak dreie seg om goodwill og vannfallsrettigheter med ubestemt levetid. Hafslund gjennomfører årlig tester for å vurdere verdifall på goodwill og varige driftsmidler, jf note 2.7. Gjenvinnbart beløp fra kontantgenererende enheter er fastsatt ved beregninger av bruksverdi, med unntak av Biowood Norway, som er besluttet avvirket. Dette er beregninger som krever bruk av estimater. Se note 8 for beskrivelse av verdifallstester.

Lån til virkelig verdi

Lån som er vurdert til virkelig verdi er beregnet ved å neddiskontere lånenes kontantstrømmer. Som diskonteringsssats er rentekurven for norske swaprenter pluss Hafslunds kredittspreader benyttet. Endringen i kredittspreader i løpet av 2012 utgjør isolert sett en reduksjon i låneporteføljens virkelige verdi på 5 millioner kroner.

Pensjoner

Nåverdien av pensjonsforpliktelsene avhenger av flere ulike faktorer som er bestemt av en rekke aktuariemessige forutsetninger. Forutsetningene som benyttes ved beregning av netto pensjonskostnad (inntekt) inkluderer diskonteringsrenten. Endringer i disse forutsetningene vil påvirke balanseført verdi av pensjonsforpliktelsene. Hafslund bestemmer egnet diskonteringsrente ved utgangen av hvert år. Dette er renten som skal brukes til å beregne nåverdi-

en av framtidige estimerte utgående kontantstrømmer som kreves for å gjøre opp pensjonsforpliktelsene. Ved fastsettelse av egnet diskonteringsrente ser Hafslund hen til renten på foretaksobligasjoner av høy kvalitet, og som har forfall tilnærmet likt den relaterte pensjonsforpliktelsen, se også note 2.18. En del andre pensjonsforutsetninger er delvis basert på markedsbetingelser. Endring i diskonteringsrente på 0,5 prosentpoeng medfører en endring på 13 - 17 prosent i brutto pensjonsforpliktelse. Tilleggsinformasjon er gitt i note 19.

Usikre forpliktelser

Ved vurdering av usikre forpliktelser må ledelsen utøve skjønnsmessige vurderinger for å fastsette hvorvidt det foreligger sannsynlighetsovervekt for at en hendelse skal medføre økonomiske forpliktelser for konsernet, samt bestemme beste estimat for framtidige utbetalinger. Se note 27 for nærmere beskrivelse av usikre forpliktelser.

Note 5 Segmentinformasjon

Konsernledelsen utgjør konsernets øverste beslutningstaker. Hafslund rapporterer forretningsområder som driftssegmenter.

Hafslund har de siste årene hatt en tydeligere satsing på fornybar energi innen vannkraft og varme, samt videreutvikling av infrastruktur for energi og nordisk vekst innen strømsalg. Hafslunds virksomhet organiseres i forretningsområdene Produksjon, Varme, Nett og Marked.

Konsernledelsen vurderer segmentenes prestasjoner og lønnsomhet basert på driftsresultat og avkastning på engasjert kapital. Driftsresultatet i segmentinformasjonen er identisk med det som presenteres i resultatoppstillingen for konsernet. Renteinntekter og -kostnader allokteres ikke til segmentene, da dette er aktiviteter som styres av en sentral finansavdeling som en del av konsernets samlede likviditetssituasjon. Transaksjoner mellom segmentene gjennomføres i henhold til armlengdeprinsippet.

Millioner kroner	Produksjon		Varme		Nett		Marked	
	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011
Brutto segmentsalg	755	1 024	1 107	1 120	3 992	4 202	5 537	7 275
Salg mellom segmenter	(102)	15	3	5	3	34	267	241
Salgsinntekter	857	1 009	1 104	1 115	3 989	4 167	5 270	7 034
Driftsresultat	442	724	(83)	102	515	469	364	277
Finanskostnader	(62)	(34)	(58)	(95)	(101)	(84)	34	3
Skattekostnad	(221)	(399)	36	(2)	(298)	(114)	(112)	(95)
Årsresultat	159	289	(105)	9	116	275	286	220
Avskrivninger driftsmidler	(45)	(45)	(155)	(157)	(504)	(514)	(12)	(9)
Nedskrivning driftsmidler			(240)					
Avskrivninger immaterielle eiendeler							(1)	(7)
Tap på fordringer			(1)	(6)	(12)	(37)	(32)	(17)
Engasjert kapital	4 776	4 464	5 576	5 464	9 237	9 257	1 753	1 215
Investeringer	24	62	326	463	497	444	180	107

Note 5

Millioner kroner	Annen virksomhet		Elimineringer		Konsern	
	2012	2011	2012	2011	2012	2011
Brutto segmentsalg	438	565	(362)	(481)	11 466	13 704
Salg mellom segmenter	192	186	(362)	(481)		
Salgsinntekter	246	379			11 466	13 704
Driftsresultat	(383)	(1 228)			854	343
Finanskostnader	(371)	(373)			(557)	(584)
Skattekostnad	246	153			(349)	(456)
Årsresultat	(508)	(1 491)			(52)	(698)
Avskrivninger driftsmidler	(59)	(67)			(775)	(793)
Nedskrivninger driftsmidler	(242)				(482)	
Avskrivninger immaterielle eiendeler	(1)	(3)			(2)	(10)
Tap på fordringer	(1)	(14)			(46)	(74)
Engasjert kapital	323	519			21 665	20 918
Investeringer	52	139			1 079	1 215

Se også analytisk informasjon for andre nøkkeltall for segmentene.

Avstemming av engasjert kapital mot egenkapital (millioner kroner):

	2012	2011
Engasjert kapital	21 665	20 918
Betalbar skatt	(338)	(280)
Utsatt skatt	(3 104)	(3 186)
Lån	(11 541)	(10 849)
Betalingsmidler	223	870
Rentebærende fordringer	396	431
Annet	274	227
Egenkapital	7 575	8 131

Inntekter analysert etter kategori (millioner kroner):

	2012	2011
Salg av strøm	5 124	7 026
Kraftproduksjon	708	1 137
Varmesalg	1 042	977
Distribusjonsinntekter	3 658	3 913
Andre inntekter	934	651
Sum	11 466	13 704

Storstedelen av inntektene kommer fra energikunder lokalisert rundt Oslo, Akershus og Østfold, hvor også en betydelig del av Hafslund sine eiendeler er lokalisert. Inntekter fra konsernets strømselskaper i Sverige utgjør 759 millioner kroner, mens engasjert kapital i de svenske selskapene er 154 millioner kroner.

Note 6

Note 6 Varige driftsmidler

Millioner kroner	Tekn. utstyr og løsøre	Kraftanlegg	Varmeanlegg	Nett	Anlegg under utførelse	Annen eiendom	Sum
Balansført verdi per 31. desember 2010	394	3 712	4 072	8 650	1 563	167	18 557
Regnskapsåret 2011							
Balansført verdi per 1. januar 2011	394	3 712	4 072	8 650	1 563	167	18 557
Driftsinvesteringer	89				1 080		1 169
Balansførte lånekostnader					38		38
Overført fra anlegg under utførelse	60	386	256	440	(1 142)		
Avgang til bokført verdi	(19)			(316)	(2)	(4)	(341)
Avskrivninger 2011	(148)	(45)	(151)	(446)		(3)	(793)
Balansført verdi per 31. desember 2011	376	4 053	4 177	8 328	1 539	160	18 632
Per 31. desember 2011							
Anskaffelseskost	1 853	7 211	4 930	13 423	1 852	198	29 467
Akkumulerte avskrivninger	(1 334)	(3 158)	(754)	(5 095)	(13)	(38)	(10 393)
Akkumulerte nedskrivninger	(143)				(300)		(443)
Balansført verdi per 31. desember 2011	376	4 053	4 177	8 328	1 539	160	18 632
Regnskapsåret 2012							
Balansført verdi per 1. januar 2012	376	4 053	4 177	8 328	1 539	160	18 632
Driftsinvesteringer	39	24			956	1	1 020
Balansførte lånekostnader					14		14
Overført fra anlegg under utførelse	55		647	390	(1 163)	71	
Avgang anskaffelseskost	(209)						(209)
Avgang akkumulerte avskrivninger	31						31
Avgang akkumulerte nedskrivninger	135			(1)			134
Avskrivninger 2012	(109)	(47)	(158)	(452)	(4)	(5)	(775)
Nedskrivninger 2012	(18)		(309)		(85)	(70)	(482)
Balansført verdi per 31. desember 2012	300	4 030	4 357	8 265	1 257	157	18 365
Per 31. desember 2012							
Anskaffelseskost	1 738	7 235	5 577	13 813	1 659	270	30 292
Akkumulerte avskrivninger	(1 412)	(3 205)	(912)	(5 548)	(17)	(43)	(11 138)
Akkumulerte nedskrivninger	(26)		(309)	(1)	(385)	(70)	(791)
Balansført verdi per 31. desember 2012	300	4 030	4 357	8 265	1 257	157	18 365
Kapitaliseringsgrad lånekostnader					4,9 %		
Avskrivningsprosent	3-33	2-5	2-10	2-7		0-5	

Konsernet balansefører lånekostnader med 14 millioner kroner i 2012 på eiendeler som kvalifiserer for det. Veid gjennomsnittlig lånerente for konsernet er benyttet. Det vises til note 8 vedrørende gjennomførte verdifallstester.

Konsernet har per 31. desember 2012 samlede framtidige leieforpliktelser knyttet til kontorbygg og trafostasjoner på 1118 millioner kroner i nominelt beløp:

Millioner kroner	
2013	121
2014	123
2015	126
2016	129
2017	133
2018 og senere	486
Samlede leieforpliktelser	1 118

Leiekontraktene er operasjonelle og har varierende betalingsterminer, prisreguleringsklausul, og rett til forlengelse av leieforholdet. I 2012 ble det resultatført 121 millioner kroner i leie av kontorbygg og trafostasjoner.

Note 7

Note 7 Immaterielle eiendeler

Millioner kroner	Kunde- porteføljer	Vannfalls- rettigheter	Customer purchase order (CPO)	Sum	Goodwill	Sum immaterielle eiendeler
Balansført verdi per 31. desember 2010	34	253		287	2 102	2 389
Regnskapsåret 2011						
Driftsinvesteringer					7	7
Avgang					(5)	(5)
Avskrivninger	(10)			(10)		(10)
Balansført verdi per 31. desember 2011	24	253		277	2 104	2 381
Per 31. desember 2011						
Anskaffelseskost	92	356		448	2 720	3 168
Akkumulerte avskrivninger	(68)	(103)		(171)	(518)	(689)
Akkumulerte nedskrivninger					(98)	(98)
Balansført verdi per 31. desember 2011	24	253		277	2 104	2 381
Regnskapsåret 2012						
Driftsinvesteringer			45	45	14	59
Avgang anskaffelseskost	(2)			(2)	(99)	(101)
Avgang akkumulerte nedskrivninger					98	98
Avskrivninger	(2)			(2)		(2)
Omregningsdifferanser					(3)	(3)
Balansført verdi per 31. desember 2012	20	253	45	318	2 114	2 432
Per 31. desember 2012						
Anskaffelseskost	90	356	45	491	2 632	3 123
Akkumulerte avskrivninger	(70)	(103)		(173)	(518)	(691)
Balansført verdi per 31. desember 2012	20	253	45	318	2 114	2 432

Det vises til note 8 vedrørende gjennomførte verdifallstester.

Note 8

Note 8 Verdifallstester

Hafslund har betydelige eiendeler, både varige driftsmidler og immaterielle eiendeler, hvor balanseførte verdier baserer seg på estimater. Varige driftsmidler er balanseført til anskaffelseskost, og avskrives lineært til restverdi over forventet utnyttbar levetid. Varige driftsmidler knyttet til produksjonsvirksomheten ble ved implementeringen av IFRS verdsett til virkelig verdi. Restverdi og utnyttbar levetid estimeres. Goodwill har ingen direkte anskaffelseskost, men baseres på konsernets egne verdsettelse i forbindelse med virksomhetsoppkjøp. Goodwill allokteres til relevante kontantgenererende enheter. Immaterielle eiendeler med ubestemt levetid samt goodwill avskrives ikke. Disse eiendelene testes derfor årlig for verdifall.

Kontantstrømmer knyttet til resultatenehetene identifiseres og neddiskonteres. Gjennvinnbart beløp av en kontantgenererende enhet beregnes basert på hvilken

verdi eiendelen vil gi for virksomheten. Nåverdien av fremtidige kontantstrømmer tar utgangspunkt i budsjett for 2013, samt prognoser for de fire påfølgende årene før terminalverdien fastsettes. For Nett og Varme benyttes kontantstrømmer for en lengre periode før terminalverdien fastsettes, da disse er forutsigbare på lengre sikt. Benyttet diskonteringsrente reflekterer den spesifikke risikoen til den kontantgenererende enheten.

Hafslund overvåker løpende indikasjoner på mulig verdifall. I tilfelle indikasjoner på mulig verdifall gjennomføres verdifallstester umiddelbart. Dersom verdifallstestene tilsier at de balanseførte verdiene ikke lenger kan forsvares, foretas nedskrivning til gjennvinnbart beløp. De gjennomførte verdifallstestene i 2012 resulterte i at driftsmidler og immaterielle eiendeler knyttet til BioWood Norway AS ble nedskrevet med 229 millioner kroner, og energigjennvinningsanlegget Bio-El Fredrikstad (Varme) ble nedskrevet med 240 millioner kroner.

Tabellen nedenfor viser balanseførte verdier fordelt på de enkelte kontantgenererende enhetene ved utgangen av 2012:

Millioner kroner		Immaterielle eiendeler		Akkumulerte nedskrivninger	Diskonteringsrente før skatt	Terminalverdi år	Vekst terminalverdi
Resultatenhet	Driftsmidler		Sum				
Produksjon	4 093	260	4 353		7,7 %	2018	1,5 %
Nett	8 829	266	9 095		6,7 %	2043	1,5 %
Varme	4 860	582	5 442	240	7,9% - 8,3%	2028	1,5 %
Marked	248	1 276	1 524		8,9 %	2018	1,5 %
BioWood Norway	63		63	529	NA	NA	NA
Annen virksomhet	272	48	320	22	10,8 % - 11,9 %	2018	1,5 %
Sum	18 365	2 432	20 797	791			

Fremtidige kontantstrømmer legger til grunn en rekke forutsetninger. Kraftpris er hentet fra forward noteringer Nasdaq OMX på tidspunkt for de gjennomførte verdifallstestene. For 2017 er det lagt til grunn en kraftpris på 31,3 øre/kWh. Det forutsettes normalproduksjon for produksjons- og varmevirksomheten. Normalproduksjon for produksjonsvirksomheten på 3100 GWh legger til grunn 10 års vannhistorikk justert for effektivitetsforbedringer. Normalproduksjon på 1688 GWh i 2013 for fjernvarmevirksomheten (inngår i Varme) legger til grunn snitt temperaturforhold siste 10 år, justert for eksisterende og planlagte kundetilknøyninger. Innen strømsalg legges til grunn flat kundeutvikling etter 2015, ingen endringer i forbruksmønster og svakt fallende marginutvikling. Dagens inntektsrammemodell for nettvirksomheten forutsettes videreført frem til terminalåret, hensyntatt ny modell for fastsettelse av NVE-renten fra 2013.

BioWood Norway har siden oppstart i juni 2010 ikke levert tilfredsstillende resultater. Det er få tegn til snarlig bedring av dagens markedsforhold med overkapasitet og lave pelletspriser. Det langsiktige kontraktmarkedet for pellets er også svakt. Dette, sammen med produksjonstekniske utfordringer hvor maksimal produksjonskapasitet ikke er nådd, medførte at det ble foretatt samlede nedskrivninger av produksjonsanlegget og råvarelager, og avsetninger relatert til avtaler og tvistesaker i 3. kvartal på 271 millioner kroner. Den 21. november 2012 besluttet styret i BioWood Norway AS å avvikle virksomheten. Anlegg og tomt er balanseført til 63 millioner kroner ved utgangen av 2012, basert på forventet netto salgsverdi.

Lønnsomheten til bioanlegget Bio-El Fredrikstad (inngår i Varme) er sterkt påvirket av avfallsprisene, noe som representerer en inntekt for anlegget.

Energigjennvinningsanleggets framtidige lønnsomhet er avhengig av en positiv utvikling innen avfallsmarkedet. Avfallsprisene har falt ytterligere i løpet av 2012, med få tegn til snarlig bedring. Fallet i avfallsprisene skyldes overkapasitet som følge av betydelig utvikling av kapasiteten både i Norge og Sverige. Fallet i avfallsprisene svekker anleggets lønnsomhet både på kort og lengre sikt. Det forutsettes at prisen for mottak av avfall (inntekt) er 330 kroner/tonn i 2017, en økning fra priser rundt 200 til 240 kroner/tonn i slutten av 2012. Som følge av dette ble anlegget nedskrevet med 240 millioner kroner i 3. kvartal 2012. Anlegget har en balanseført verdi på 101 millioner kroner ved utgangen av 2012.

Sensitivitet ved estimering av gjennvinnbart beløp

De gjennomførte sensitivitetstestene viser god robusthet for de kapitaltunge enhetene i konsernet. Estimering av gjennvinnbart beløp baserer seg på antakelser om framtidig utvikling på en rekke områder. Dette vil blant annet være framtidig utvikling i rammebetingelser, kraftpriser, temperatur, økonomisk vekst og forbruksmønster. Hafslund-konsernet har gjennomført sensitivitetsanalyser hvor en har sett på hvilke konsekvenser ulike endringer i forutsetningene har på gjennvinnbart beløp. Dette gjelder for eksempel fall i kraftpriser, lavere energiproduksjon, en reduksjon på 20 prosent av kontantstrømmen i terminalverdiåret, eller en økning på 20 prosent i diskonteringsrenten. Gjennvinnbart beløp for konsernet er mest sensitiv for endringer i kraftpris og regulatorisk utvikling innen nettvirksomheten. En permanent reduksjon i kraftprisene på 20 prosent reduserer gjennvinnbart beløp med omtrent 2,5 milliarder kroner, og innebærer ingen nedskrivningsbehov for konsernet.

Note 9

Note 9 Investering i tilknyttet selskap og felleskontrollert virksomhet

Millioner kroner	Anskaffelses- tidspunkt	Anskaffelses- kost	Forretnings- kontor	Eierandel	Stemmeandel
Rakkestad Energiverk AS	2001	43	Rakkestad	33 %	33 %
Infratek ASA	2009	380	Oslo	43,30 %	43,30 %
Glommens og Laagens Brukseierforening	1903		Lillehammer	22,34 %	22,34 %
Energy Future Invest AS	2012	157	Gjøvik	49,50 %	49,50 %
				2012	2011
Balansført verdi 1. januar 2012				426	430
Tilgang				157	
Andel resultat				15	30
Utbytte				(43)	(27)
Korrigert fjorårsresultat Infratek ASA				5	(7)
Balansført verdi 31. desember 2012				560	426
Årets avskrivning merverdi				1	1
Merverdi per 31. desember 2012				6	7
Konsernets andel av resultat, eiendeler og gjeld i de tilknyttete selskapene, hvorav Infratek ASA er børsnotert:					
	Registrert i	Eiendeler	Gjeld	Salgsinntekter	Årets resultat
Rakkestad Energiverk AS	Rakkestad	36	11	24	2
Infratek ASA	Oslo	640	339	663	31
Glommens og Laagens Brukseierforening	Lillehammer	51	6	16	0
Energy Future Invest AS	Gjøvik	159	24	94	(18)
Sum		727	355	703	15

Konsernet har en 49 prosent eierandel i Energibolaget i Sverige Holding AB (EBS), og har sammen med andre aksjonærer bestemmende innflytelse i selskapet. Konsernets andel i selskapet er konsolidert linje for linje i konsernregnskapet etter bruttometoden. Beløpene under viser konsernets 49 prosent andel av eiendeler og gjeld, salg og resultat av investeringen i EBS.

	2012	2011
Eiendeler:		
Anleggsmidler	5	6
Omløpsmidler	226	253
Sum eiendeler	231	259
Gjeld:		
Langsiktig gjeld		10
Kortsiktig gjeld	114	154
Sum gjeld	114	164
Netto eiendeler	117	95
Inntekter	478	459
Kostnader	(456)	(431)
Årsresultat	22	28

Note 10

Note 10 Finansielle instrumenter etter kategori

Følgende prinsipper for etterfølgende måling av finansielle instrumenter er anvendt for finansielle eiendeler i balansen:

Millioner kroner	Derivater benyttet for sikringsformål	Eiendeler til virkelig verdi over resultatet	Utlån og fordringer	Totalt
Eiendeler per 31. desember 2012				
Langsiktige fordringer			712	712
Aksjer og andeler		1		1
Derivater	1	86		87
Kundefordringer og andre fordringer			2 333	2 333
Kontanter og kontantekvivalenter			223	223
Sum finansielle eiendeler per 31. desember 2012	1	87	3 268	3 356
Eiendeler per 31. desember 2011				
Langsiktige fordringer			431	431
Aksjer og andeler		102		102
Derivater		26		26
Kundefordringer og andre fordringer			1 708	1 708
Kontanter og kontantekvivalenter			870	870
Sum finansielle eiendeler per 31. desember 2011		128	3 009	3 137
Forpliktelser per 31. desember 2012				
Lån		6 774	4 767	11 541
Derivater	2	72		74
Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld			1 532	1 532
Sum finansielle forpliktelser per 31. desember 2012	2	6 846	6 299	13 147
Forpliktelser per 31. desember 2011				
Lån		7 843	3 006	10 849
Derivater		86		86
Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld			1 514	1 514
Sum finansielle forpliktelser per 31. desember 2011		7 929	4 520	12 449

Endringer i finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet inngår i posten andre (tap)/gevinster i resultatregnskapet.

Derivater holdt for handelsformål er klassifisert som kortsiktige eiendeler eller forpliktelser. Hele den virkelige delen av sikringsinstrumenter er klassifisert som kortsiktig eiendel eller forpliktelse, da den gjenværende løpetid på sikringsobjektet er mindre enn 12 måneder.

Det er ikke resultatført beløp i 2012 grunnet ineffektiv del av konsernets kontantstrømsikring.

a) Valutaterminkontrakter

Nominelt utestående valutaterminkontrakter per 31. desember 2012 er 0,2 millioner kroner.

De sikrede svært sannsynlige forventede transaksjonene i fremmed valuta forventes å finne sted på ulike datoer i løpet av de neste 12 måneder. Gevinster og tap regnskapsført i sikringsreserven i egenkapitalen på valutaterminkontrakter per 31. desember 2012, vil bli resultatført i den samme periode eller de samme periodene der de sikrede transaksjonene påvirker resultatet. Dette er vanligvis innen 12 måneder fra balansedato.

b) Kraftkontrakter

Nominelt utestående kraftkontrakter per 31. desember 2012 er -2,1 millioner kroner.

De sikrede svært sannsynlige forventede transaksjonene i fremmed valuta forventes å finne sted på ulike datoer i løpet av de neste 12 måneder. Gevinster og tap regnskapsført i sikringsreserven i egenkapitalen på kraftkontrakter per 31. desember 2012 vil bli resultatført i den samme periode eller de samme periodene der de sikrede transaksjonene påvirker resultatet. Dette er vanligvis innen 12 måneder fra balansedato.

Konsernet har tidligere hatt aksjeinvesteringer i en ventureportefølje. Hafslund og Eidsiva Vekst inngikk 22. desember 2011 avtale om å slå sammen sin investeringsvirksomhet, ved at Hafslunds ventureportefølje ble lagt inn i et felleseid selskap med Eidsiva Vekst; Energy Future Invest AS (EFI). Transaksjonen ble gjennomført med virkning fra 2012, og ga Hafslund en regnskapsmessig gevinst på 21 millioner kroner. Hafslund og Eidsiva eier 49,5 prosent hver av EFI, se også note 9.

Note 11, 12, 13, 14

Note 11 Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg

Hafslund solgte sin eierandel i Renewable Energy Corporation (REC) ASA på 89 millioner aksjer (8,93 prosent) 9. desember 2011 til kurs 3,40. Investeringen var klassifisert som «finansielle eiendeler tilgjengelig for salg». Salg og nedskrivning av konsernets investering i REC har medført en omklassifisering av samlet verdiregulering fra utvidet resultat til over resultatet som investering i REC på 192 millioner kroner per 31. desember 2011.

Millioner kroner	2012	2011
Balansført verdi 1. januar		1 584
Avgang		(300)
Realisert (tap)/gevinst ført over resultat		(1 090)
Netto urealisert (tap)/gevinst ført direkte mot egenkapitalen		(194)
Balansført verdi 31. desember		0

Note 12 Langsiktige fordringer

Millioner kroner	2012-12-31	2011-12-31
Rentebærende lån og fordringer	275	274
Innskudd pensjonskasse	116	116
Overfinansiert pensjonsordning	284	30
Annet	37	42
Sum langsiktige fordringer	712	462

Alle langsiktige fordringer forfaller senere enn 1 år etter balansedagen. Virkelig verdi av langsiktige fordringer tilsvarer balansført verdi.

Note 13 Kundefordringer og andre fordringer

Millioner kroner	2012-12-31	2011-12-31
Kundefordringer	876	811
Avsetning til dekning av tap	(46)	(25)
Kundefordringer netto	830	786
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	1 068	667
Rentebærende fordringer	6	42
Andre fordringer	429	213
Sum kundefordringer og andre fordringer	2 333	1 708

Virkelig verdi av kundefordringer og andre fordringer tilsvarer balansført verdi. Se for øvrig note 3 for nærmere beskrivelse.

Note 14 Betalingsmidler

Millioner kroner	2012-12-31	2011-12-31
Betalingsmidler innenfor konsernkonto	67	454
Betalingsmidler utenfor konsernkonto	156	416
Sum betalingsmidler	223	870

Av bankinnskudd på 223 millioner kroner utgjør 1 million kroner sikkerhetsstillelse knyttet til krafthandelsvirksomheten. Hafslund-konsernet har konsernkontosystem i Nordea. Et konsernkontosystem innebærer solidaransvar mellom deltakende selskaper. Hafslund ASAs konti utgjør eneste direkte mellomværende med bankene, mens innskudd og trekk på datterselskapenes konti betraktes som interne mellomværende med Hafslund ASA. Deltakende selskap i konsernkontosystemene har et solidarisk selvskyldneransvar for samlet trekk i de to konsernkontosystemene begrenset oppad til 100 millioner kroner, som er trekkramme.

Note 15, 16

Note 15 Aksjekapital og overkurs

Aksjekapitalen i Hafslund ASA per 31. desember består av følgende aksjeklasser:

Millioner kroner	A-aksjer	B-aksjer	Sum aksjer	Overkurs	Sum
Per 31. desember 2011	115	80	195	4 080	4 275
Per 31. desember 2012	115	80	195	4 080	4 275

Aksjenes pålydende er kr 1,-. Det er ingen utestående aksjeopsjoner. B-aksjene gir ikke stemmerett. For øvrig gir hver aksje lik rett i selskapet. Hafslund har per 31. desember 2012 en beholdning på 397 361 B-aksjer (2011: 397 361 B-aksjer).

De største aksjonærene i Hafslund ASA per 31. desember 2012 var:

I tusen aksjer	A-aksjer	B-aksjer	Sum	Eierandel	Stemmeandel
Oslo kommune	67 525	37 343	104 868	53,7 %	58,5 %
Fortum Forvaltning AS	37 853	28 706	66 559	34,1 %	32,8 %
Østfold Energi AS	5 201	4	5 205	2,7 %	4,5 %
Odin Norge		3 735	3 735	1,9 %	
Sum > 1 % eierandel	110 579	69 788	180 367	92,4 %	95,8 %
Sum øvrige	4 849	9 970	14 819	7,6 %	4,2 %
Totalt antall aksjer	115 428	79 758	195 186	100,0 %	100,0 %

De største aksjonærene i Hafslund ASA per 31. desember 2011 var:

I tusen aksjer	A-aksjer	B-aksjer	Sum	Eierandel	Stemmeandel
Oslo kommune	67 525	37 343	104 868	53,7 %	58,5 %
Fortum Forvaltning AS	37 853	28 706	66 559	34,1 %	32,8 %
Østfold Energi AS	5 201	4	5 205	2,7 %	4,5 %
Odin Norge		3 880	3 880	2,0 %	
Sum > 1 % eierandel	110 579	69 933	180 512	92,5 %	95,8 %
Sum øvrige	4 849	9 825	14 674	7,5 %	4,2 %
Totalt antall aksjer	115 428	79 758	195 186	100,0 %	100,0 %

Note 16 Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld

Millioner kroner	2012-12-31	2011-12-31
Leverandørgjeld	454	482
Skyldige offentlig trekk	473	619
Påløpte rentekostnader	190	159
Påløpte kostnader	462	520
Øvrige forpliktelser	414	353
Sum leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld	1 993	2 133

Note 17

Note 17 Lån

Millioner kroner	2012-12-31	2011-12-31
Langsiktige lån		
Obligasjonslån fast rente	4 274	4 235
Obligasjonslån flytende rente	1 577	1 206
Andre lån	2 571	3 606
Sum langsiktige lån	8 422	9 047
Kortsiktige lån		
Obligasjonslån fast rente	345	
Obligasjonslån flytende rente	403	256
Sertifikatlån	950	750
Andre lån	1 421	796
Sum kortsiktige lån	3 119	1 802
Sum lån	11 541	10 849

Alle lån med opptakstidspunkt før 1. januar 2010 er balanseført til virkelig verdi som er beregnet ved å neddiskontere lånenes kontantstrømmer. Virkelig verdi inkluderer ikke påløpte renter. Som diskonteringsrate er rentekurven for norske swaprenter pluss Hafslunds kredittspreader benyttet. Fra og med 1. januar 2010 blir nye lån vurdert til amortisert kost, dette utgjorde 4 767 millioner kroner ved årsskiftet. Virkelig verdi på lånene bokført til amortisert kost er beregnet til 4 772 millioner kroner per 31. desember 2012.

Nominelt beløp per 31. desember 2012 var 11 268 millioner kroner. Tilsvarende beløp per 31. desember 2011 var 10 613 millioner kroner.

Følgende kredittspreader er benyttet:

Løpetid (år)	Kredittspread (basispunkter)	
	2012-12-31	2011-12-31
0,25	50	20
0,5	50	20
1	40	5
2	90	92
3	117	115
4	134	125
5	150	135
6	155	140
7	160	145
8	163	148
9	166	152
10	170	155

Endringen i kredittspreader i løpet av 2012 utgjør isolert sett en reduksjon i låneporteføljens virkelige verdi estimert til 5 millioner kroner. Tilsvarende endring i 2011 var en reduksjon på 20 millioner kroner.

Konsernets lån er eksponert for renteendringer i markedet basert på følgende løpetid for renten på lånene:

Millioner kroner	2012-12-31	2011-12-31
0-6 måneder	6 757	6 603
6-12 måneder	593	
1-3 år	1 015	1 109
Over 3 år	3 176	3 137
Sum lån	11 541	10 849

Note 17, 18

Hafslund har en syndikert trekkfasilitet på 3 600 millioner kroner med løpetid til 17. juni 2017. Hafslund har en betinget opsjon på ett års forlengelse. Långiver er et banksyndikat bestående av seks nordiske banker. Trekkfasiliteten benyttes som back-stop for løpende sertifikatlån og generell likviditetsreserve. Ved årsskiftet var hele fasiliteten ubenyttet. Konsernet hadde videre en bilateral trekkfasilitet på 400 millioner kroner, hvor 200 millioner kroner var ubenyttet ved årsskiftet. Fasiliteten er kansellert per mars 2013. I tillegg har Hafslund kassekreditt i Nordea på 100 millioner kroner, som også var ubenyttet ved årsskiftet.

Hafslund har negativ pantsettelsesklausul i låneavtalene. Enkelte av avtalene har bestemmelser om at det ikke skal avhendes vesentlige eiendeler uten etter samtykke og eierskapsklausul, som sier at over 50 prosent av selskapets aksjekapital skal eies av dagens eiere eller aksjonærer som har en kreditt-rating på minimum A- (Standard & Poor) eller A3 (Moody's), eller har samtykke fra bankene.

Forfallsprofil rentebærende lån:

Millioner kroner	2012-12-31	2011-12-31
0-6 mnd	1 545	1 006
6-12 mnd	1 574	796
1-3 år	3 019	3 115
4-5 år	1 946	2 836
Over 5 år	3 457	3 096
Sum lån	11 541	10 849

Note 18 Utsatt skatt

Utsatt skatt nettoføres i balansen når konsernet har en juridisk rett til å motregne utsatt skattefordel mot utsatt skatt.

Følgende beløp er blitt nettoført:

Millioner kroner	2012-12-31	2011-12-31
Utsatt skattefordel som reverseres senere enn 12 måneder	320	117
Utsatt skattefordel som reverseres innen 12 måneder	(27)	50
Sum utsatt skattefordel	293	167
Utsatt skatt som reverseres senere enn 12 måneder	3 202	3 213
Utsatt skatt som reverseres innen 12 måneder	195	140
Sum utsatt skatt	3 397	3 353
Sum utsatt skatt - netto	3 104	3 186
Endring i balanseført utsatt skatt		
Balanseført verdi 1. januar	3 186	2 971
Resultatført i perioden	(81)	213
Ført mot egenkapitalen i perioden	(1)	2
Balanseført verdi per 31. desember	3 104	3 186

Note 18, 19

Endring utsatt skatt og utsatt skattefordel (millioner kroner):

Millioner kroner		Kortsiktige forskjeller	Annet	Sum
Utsatt skatt	Driftsmidler			
Per 31. desember 2010	3 000	(21)	96	3 075
Resultatført i perioden	203	159	(146)	216
Ført mot egenkapitalen i perioden		2		2
Per 31. desember 2011	3 203	140	(50)	3 293
Resultatført i perioden	(105)	56	154	105
Ført mot egenkapitalen i perioden		(1)		(1)
Per 31. desember 2012	3 098	195	104	3 397

Millioner kroner		Lån og forpliktelser	Framførbart underskudd	Sum
Utsatt skattefordel	Pensjoner			
Per 31. desember 2010	(15)	(86)	(3)	(104)
Resultatført i perioden	25	(31)	3	(3)
Per 31. desember 2011	10	(117)	0	(107)
Resultatført i perioden	17	(137)	(66)	(186)
Per 31. desember 2012	27	(254)	(66)	(293)

Utsatt skattefordel knyttet til fremførbart underskudd er balanseført i den grad det er sannsynlig at konsernet kan anvende dette mot framtidig skattepliktig overskudd. Konsernet har balanseført utsatt skattefordel knyttet til skattemessig framførbart underskudd i sin helhet.

Note 19 Pensjonskostnader, -forpliktelser og -midler

Selskapene i konsernet har ulike pensjonsordninger organisert i pensjonskasser og forsikringsselskaper. Pensjonsordningene er generelt finansiert gjennom innbetalinger fra selskapene, som hovedsakelig fastsettes på basis av aktuarberegninger. Hafslund har både innskuddsplaner og ytelsesplaner. I henhold til lov om obligatorisk tjenestepensjon er det etablert avtaler om innskuddspensjon med virkning fra 1. juli 2006 i alle selskaper som ikke har hatt kollektive pensjonsordninger for ansatte. Fra 1. januar 2010 har de fleste selskapene tegnet uførepensjonsforsikring for ansatte med innskuddspensjon. 416 ansatte var dekket gjennom ytelsesplaner i Hafslunds to pensjonskasser per 31. desember 2012. I tillegg utbetalte pensjonskassene pensjon til i alt 1156 personer. Utover dette har konsernet innskuddsplaner i ulike forsikringsselskaper. Hafslund endret pensjonsordningene fra 1. januar 2007. Dette innebærer at pensjonskassene ble stengt for opptak av nye medlemmer. Samtidig ble innskuddsplaner for nyansatte innført.

Pensjonsmidlene er vurdert til virkelig verdi ved utgangen av året. Pensjonsforpliktelsene (netto nåverdi av pensjonsytelsen opptjent på balansedagen justert for framtidige lønnsøkninger) er vurdert etter beste estimat basert på forutsetninger per balansedagen. De actuarielle beregningene av pensjonsforpliktelsene er utført av uavhengig aktuar. Forutsetningene for lønnsøkninger, økning i pensjonsutbetalinger og G-regulering er testet mot historiske observasjoner, inngåtte tariffavtaler og forholdet mellom enkelte forutsetninger.

Ansatte som slutter før pensjonsalder, mottar fripolise. Hafslunds pensjonskasser forvalter fripolisene som knytter seg til opptjente rettigheter i kommunale ytelsesplaner. Hafslund er økonomisk forpliktet til å justere fripolisene i takt med økningen i folketrygdens grunnbeløp. Fra tidspunktet for utstedelse av fripoliser opptjent i andre ytelsesplaner, er Hafslund fritatt for ytterligere forpliktelser overfor den ansatte som fripolisen gjelder for. Midler og forpliktelser verdsettes på tidspunktet for utstedelse av fripolisene og skilles ut fra pensjonsforpliktelser og midler.

Note 19

Millioner kroner	2012-12-31	2011-12-31
Balansført forpliktelse:		
Nåverdi av opptjent pensjonsforpliktelser for ytelsesplaner i fondsbaserte ordninger	2 063	2 443
Virkelig verdi på pensjonsmidler	(1 950)	(1 775)
Faktisk netto pensjonsforpliktelse for ytelsesplaner i fondsbaserte ordninger	113	668
Nåverdi av forpliktelse for ikke fondsbaserte ordninger	169	291
Ikke resultatførte estimatavvik	(397)	(1 108)
Arbeidsgiveravgift		119
Netto pensjonsforpliktelse i balansen (inkl arbeidsgiveravgift)	(115)	(30)
Balansført netto pensjonsforpliktelser	(169)	
Balansført netto overfinansiert ordning	284	
Endringene i den ytelsesbaserte pensjonsforpliktelsen i løpet av året:		
Pensjonsforpliktelse per 1. januar (ekskl. arbeidsgiveravgift)	2 734	2 423
Arbeidsgiveravgift IB	118	
Nåverdien av årets pensjonsopptjening	47	43
Rentekostnad	66	89
Estimatendringer	(606)	286
Utbetalte ytelser	(120)	(99)
Forpliktelser ved planendring og oppkjøp	(7)	(8)
Pensjonsforpliktelse per 31. desember (ekskl. arbeidsgiveravgift)	2 232	2 734
Endring i pensjonsmidlenes virkelige verdi:		
Virkelig verdi på pensjonsmidler per 1. januar	1 775	1 563
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	73	98
Estimatendringer	18	77
Totalt tilskudd	117	124
Totale utbetalinger fra fond	(91)	(87)
Pensjonsmidler ved oppgjør	58	
Virkelig verdi på pensjonsmidler per 31. desember	1 950	1 775

Minste pensjonsforpliktelse, som er netto nåverdi av pensjonsforpliktelsen basert på nåværende pensjongivende inntekt opptjent på balansedagen, var 31. desember 2012 og 2011 henholdsvis 2021 millioner kroner og 2276 millioner kroner. Forventet innbetaling i 2013 utgjør 123 millioner kroner.

Følgende økonomiske forutsetninger er lagt til grunn:	2012	2011
Diskonteringsrente	4,00 %	2,60 %
Forventet avkastning på pensjonsmidler	4,00 %	4,10 %
Årlig lønnsvekst	3,25 %	3,25 %
G-regulering	3,25 %	3,25 %
Regulering av løpende pensjon	0,50 %	0,10 %

Diskonteringsrenten er beregnet med utgangspunkt i en komplett rentekurve som tar hensyn til at pensjonsutbetalingene forfaller på ulike tidspunkt i fremtiden. Kurven er beregnet med utgangspunkt i priser på OMF renten (obligasjoner med fortrinnsrett) den 31. desember 2012 som beregnet av Norsk Regnskapsstiftelse. Årlig lønnsvekst er beregnet med utgangspunkt i en kurve basert på historiske observasjoner. Lønnsveksten er i gjennomsnitt satt til 3,25 % over tjenestetiden for populasjonen i kassene.

Demografiske forutsetninger som er lagt til grunn ved beregningene, er basert på uføregrunnlaget IR73 omregnet til intensitetsmetode og det dynamiske dødelighetsgrunnlaget GAP07 utviklet av GablerWassum AS.

Forventet langsiktig avkastning på pensjonsmidlene er basert på en estimert statsobligasjonsrente per 31. desember, justert for avkastningsforskjeller for ulike investeringskategorier som pensjonsmidlene er plassert i. Den forventete langsiktige avkastningen er basert på langsiktig historisk avkastning. Faktisk avkastning på pensjonsmidlene i 2012 var 71 millioner kroner (83 millioner kroner i 2011).

Note 19

Millioner kroner	2012	2011
Årets pensjonsopptjening	43	43
Rentekostnad	66	89
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	(73)	(98)
Amortisering av forpliktelse ved planendring		(25)
Amortisering av estimeringstap/(gevinst)	75	56
Resultatført netto forpliktelse ved oppgjør	(26)	
Arbeidsgiveravgift	6	2
Medlemsinnskudd		(1)
Pensjonskostnad ytelsesplaner	91	66
Pensjonskostnad tilskuddsplaner	22	19
Totale pensjonskostnader	113	85

Sensitiviteten til pensjonsforpliktelsen for endring i de vektete økonomiske forutsetninger er:

	Påvirkning på pensjonsforpliktelsen		
	Endring	Økning i forutsetning	Reduksjon i forutsetning
Diskonteringsrente	0,50 %	(13 %)	17 %
Lønnsvekst	0,50 %	4 %	(3 %)
G-regulering	0,50 %	13 %	(10 %)
Forventet levetid	1 år	3 %	(3 %)

Pensjonsmidlene er investert i obligasjoner og pengemarkedsplasseringer utstedt av den norske stat, norske kommuner, finansinstitusjoner og foretak. Obligasjoner i utenlandsk valuta er valutasikret. Investeringene i aksjer er begrenset til 37 prosent av totale pensjonsmidler. Det er investert i både norske og utenlandske aksjer. Estimataviklet er fordelt forholdsmessig mellom de enkelte aktivklasser.

Pensjonsmidlene består av:

Millioner kroner	2012-12-31		2011-12-31	
Egenkapitalinstrumenter	663	34 %	576	33 %
Rentebærende instrumenter	1 248	64 %	1 142	63 %
Annet	39	2 %	57	4 %
Virkelig verdi pensjonsmidler	1 950	100 %	1 775	100 %

Oversikt over pensjonsforpliktelse og virkelig verdi av pensjonseiendeler knyttet til fondsbaserte ordninger:

Millioner kroner	2012	2011	2010	2009	2008
Nåverdien av den ytelsesbaserte pensjonsforpliktelsen	2 232	2 734	2 423	2 367	2 397
Virkelig verdi av pensjonseiendelene	1 950	1 775	1 563	1 644	1 792
Underdekning	282	959	860	723	605

Note 20, 21, 22

Note 20 Andre (tap)/gevinster netto

Millioner kroner	2012	2011
Andre finansielle eiendeler og forpliktelser til virkelig verdi over resultat		
Verdiendring aksjer		(27)
Andre finansinntekter	36	96
Derivater		
Renteswapper - lån	7	1
Valutaterminkontrakter	1	(18)
Opsjoner		6
Terminkontrakter	51	(110)
Salg finansielle eiendeler		
Gevinst salg aksjer	21	68
Sum andre (tap)/gevinster netto	117	17

Note 21 Andre driftskostnader

Millioner kroner	2012	2011
Vedlikeholdskostnader	617	682
Kjøp av tjenester	153	149
Husleie, strøm etc.	176	179
Salgs- og markedsføringskostnader	151	133
Annet	655	487
Sum andre driftskostnader	1 752	1 630

Det er i 2012 regnskapsført honorar til revisor på 7,8 millioner kroner (9,7 millioner kroner i 2011). Honoraret fordeler seg på lovpålagt revisjon med 5,3 millioner kroner (6,8 millioner kroner), andre attestasjonstjenester med 0,6 millioner kroner (0,7 millioner kroner), skatterådgivning med 1,3 millioner kroner (1,5 millioner kroner) og andre tjenester utenfor revisjon med 0,6 millioner kroner (0,7 millioner kroner).

Note 22 Lønnskostnader

Millioner kroner	2012	2011
Lønn	620	615
Arbeidsgiveravgift	111	100
Pensjonskostnader – ytelsesplaner	91	66
Pensjonskostnader – tilskuddsplaner	22	19
Andre ytelser	64	64
Sum lønn og andre personalkostnader	908	864

Ved utgangen av 2012 er det i alt 1174 årsverk (1175) og 1216 ansatte (1207) i Hafslund-konsernet.

Note 23

Note 23 Godtgjørelse til ledende ansatte

Navn	Stilling	Lønn, feriepenger & honorarer	Bonus (2)	Natural- ytelser	Pensjons- kostnader	Lån 31.12.12	Antall aksjer 31.12.12
Finn Bjørn Ruyter	Konsernsjef (fom januar 2012)	3 463 323	480 536	134 470	344 784	470 000	10 000
Kari Ekelund Thørud	Konserndirektør	2 329 531	317 857	156 933	197 377	410 000	427
Heidi Ulmo	Konserndirektør (fom august 2012)	795 843	111 607	51 215	82 060	580 000	6 000
Jan Presttun	Konserndirektør	2 118 870	251 233	122 220	115 395	405 000	3 056
Anders Østby	Konserndirektør	1 536 424	193 607	110 493	272 170	545 000	437
Jens Auset	Konserndirektør	1 670 517	144 344	150 204	310 091	535 000	3 056
Johan Hovland	Konserndirektør (fom august 2012)	696 451	97 656	43 873	68 696	590 000	4 000
Christian Berg (4)	Konsernsjef (tom januar 2012)	1 435 177		44 948	371 150		
Karen Onsager	Konserndirektør (tom mars 2012)	689 914		53 677	187 919		
Birger Magnus (3)	Styreleder	534 300					
Hans Kristian Rød (1,3)	Styremedlem	236 500					
Maria Moræus Hanssen (3)	Styremedlem	252 800					
Odd Håkon Hoelsæter (3)	Styremedlem	236 500					
Ellen Christine Christiansen	Styremedlem (fom mai)	106 500					
Per Orfjell (3)	Styremedlem (ansatt repr.)	1 089 275		79 119	183 725	150 000	252
Per Luneborg (3)	Styremedlem (ansatt repr.)	599 492		10 890			277
Jane Koppang	Styremedlem (ansatt repr. fom des 2012)	821 100		10 812	105 631		262
Tyra Marie Hetland (3)	Styremedlem (ansatt repr. tom nov 2012)	833 495		6 928	16 566		100
Susanne Jonsson (3)	Styremedlem (tom april 2012)	130 500					
Ole Ertvaag	Styremedlem (tom april 2012)	109 500					
Kristin Bjella (3)	Styremedlem (tom april 2012)	130 500					

1) Rød med nærstående eier ingen aksjer i Hafslund. Fortum, som Rød representerer, eier imidlertid 37 853 110 A-aksjer og 28 706 339 B-aksjer i Hafslund.

2) Dette gjelder bonusopphåelse for 2012, som utbetales i 2013.

3) Inkluderer også honorar for arbeid i revisjonsutvalg og kompensasjonsutvalg.

4) Christian Berg fratrådte som konsernsjef 6. januar 2012. Berg mottok vanlig lønn frem til opphør av ansettelsesforholdet den 9. april 2012. Pensjonskostnad i tabellen over gjelder opptjent pensjonsrettighet for perioden fra 1. januar til 9. april 2012. Dette, samt tidligere års tilsvarende rapportert opptjent pensjonskostnad, ble utbetalt i april 2012.

Retningslinjer og erklæring om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte

Styret i Hafslund ASA vil framlegge for ordinær generalforsamling følgende retningslinjer og erklæring om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte for det kommende regnskapsåret i medhold av allmennaksjeloven § 6-16a og § 5-6 (3).

I det følgende redegjøres det også for betingelser for konsernsjef og øvrig konsernledelse, samt godtgjørelse til styret og ledende ansatte i 2012.

Betingelser konsernsjef

Konsernsjefen har seks måneders oppsigelsestid. Ved opphør av arbeidsforholdet har han på visse vilkår, i tillegg til oppsigelsestiden, rett til lønn (etterlønn) i 12 måneder (etter utløp av oppsigelsestid). Ved mottak av lønn fra evt. ny arbeidsgiver i etterlønnperioden, skal etterlønnen reduseres etter spesielle vilkår. Pensjonsalderen er 67 år og konsernsjefen er medlem av konsernets obligatoriske tjenestepensjonsordning (OTP) med 5 % av lønn mellom 1 og 6G og 8 % av lønn mellom 6 og 12G. For grunnlønn over 12 G skal det utbetales en pensjonskompensasjon som gir netto tilleggssinntekt etter skatt på 8%. Konsernsjefen har rett til å avslutte arbeidsforholdet med AFP etter de til enhver tid gjeldende regler. Konsernsjefen har en uførepensjonsordning på 66 % ytelse for lønn mellom 12 G og 30 G. Konsernsjefen har rett til bonus begrenset oppad til 50 prosent av

fastlønn. Bonusen fastsettes årlig basert på konsernmål, selskapsmål/virksomhetsmål, individuelle objektive mål og subjektiv individuell vurdering.

Betingelser øvrig konsernledelse

Øvrige i konsernledelsen har ved opphør av arbeidsforholdet på visse vilkår rett til lønn i 6-12 måneder (etter utløp av oppsigelsestid). Ved mottak av lønn fra evt. ny arbeidsgiver i etterlønnperioden, skal etterlønnen reduseres etter spesielle vilkår. Ytelser består av fastlønn og bonusordning begrenset oppad til 30 prosent av fastlønn. Bonusen fastsettes årlig basert på konsernmål, selskapsmål/virksomhetsmål, individuelle objektive mål og subjektiv individuell vurdering. Konsernledelsen, med noen unntak, er medlem av de ordinære ytelsespensjonsordningene. Ulmo og Hovland ble ansatt etter at ytelsespensjonsordningen ble lukket for nye

Note 23

medlemmer, og har samme innskuddsordning som konsernsjefen. Konsernledelsen har en uførepensjonsordning på 66 % ytelse for lønn mellom 12 G og 30 G.

Styrets kompensasjonsutvalg

Styret i Hafslund ASA har et særskilt kompensasjonsutvalg. Kompensasjonsutvalget skal gi tilrådning til styret i alle saker som gjelder selskapets vederlag til konsernsjef. Utvalget skal holde seg orientert om og foreslå retningslinjer for fastsettelse av godtgjørelse til ledende ansatte i konsernet. I tillegg er utvalget rådgivende organ for konsernsjef i forhold til kompensasjonsordninger som omfatter alle ansatte i betydelig grad, herunder Hafslunds bonussystem og pensjonsordning.

Retningslinjer for fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte i Hafslund

Konsernets retningslinjer for fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte som behandlet på ordinær generalforsamling 24. april 2012 har vært retningsgivende for lederlønnfastsettelsen i 2012. Konsernet har fra 2012 innført for konsernledelsen i) pensjon for grunnlønn over 12G for de som er medlem av konsernets obligatoriske tjenestepensjon, ii) uførepensjon for lønn mellom 12G og 30G samt iii) reduksjon av etterlønn ved mottak av lønn fra ny arbeidsgiver. Retningslinjene for fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte ble første gang vedtatt 27. oktober 2006. Etter at retningslinjene ble vedtatt, har konsernet iverksatt arbeidet med å gjennomføre disse, men respekterer tidligere inngåtte avtaler.

Godtgjørelse til konsernsjef

Godtgjørelse til konsernsjef skal være konkurransedyktig i forhold til ansvarsforhold og industri. Godtgjørelsen skal videre gi insentiver til langsiktig verdiskapning gjennom virksomhetsutvikling, positiv resultat- og aksjekursutvikling, samt reflektere den ansattes erfaring og kompetansenivå. Godtgjørelsen skal bestå av fastlønn, bonus på inntil 50 prosent av grunnlønn, pensjon samt rente- og avdragsfritt lån. Konsernsjefen skal motta naturalytelser på nivå med øvrige ledende ansatte i konsernet. Oppsigelsestiden skal tilsvare minimum 6 måneder.

Godtgjørelse til ledende ansatte og øvrige ledere

Godtgjørelse til konsernledelsen vedtas av konsernsjef, dog slik at hvis godtgjørelsen fraviker disse retningslinjer skal dette framlegges for styret til godkjenning. Godtgjørelse til andre ledere vedtas av respektive konserndirektører. Godtgjørelse til ledende ansatte og øvrige ledere skal baseres på nedenstående retningslinjer.

Fastlønn

Fastlønn fastsettes basert på stillingsinnhold, ansvarsnivå, kompetanse og lengde i stilling. Lønnen skal være konkurransedyktig i forhold til ansvarsforhold og industrinivå.

Lån

Til bilhold kan det tildeles rentefrie lån som nedskrives over ti år innenfor vedtatte retningslinjer. I tillegg kan det tildeles et årlig driftstilskudd fastsatt av administrasjonen. Hvis den ledende ansatte ikke har behov for bil, kan lånet likevel tas ut på de samme betingelsene mot at tilfredsstillende sikkerhet stilles for lånet.

Naturalytelser

Naturalytelser skal i hovedsak knyttes til utgifter til bredbånd/ADSL (mulighet for å jobbe fra hjemmet), mobiltelefon og avis.

Ferie

Ledende ansatte har rett til ferie i samsvar med ferielovens bestemmelser og de til enhver tid gjeldende interne regler for konsernet. Feriepenger beregnes på grunnlag av grunnlønn. Tilleggsytelser inngår ikke i beregningsgrunnlaget.

Årlig bonus

For å gi insentiver til ekstra innsats og verdiskapning er det utarbeidet et årlig bonussystem. Bonus skal utbetales med utgangspunkt i den merverdi som den ansatte eller en gruppe av ansatte har skapt. Bonusordningen er begrenset oppad til 50 prosent av fastlønn avhengig av stillingsnivå. Hovedregelen er imidlertid et tak på 30 prosent av grunnlønn for konsernledelsen (nivå 1) i konsernet og et tak på 20 prosent av grunnlønn for nivå 2. Unntak fra hovedregel skal avtales særskilt med konsernsjef eller styre. Bonusen fastsettes årlig og konsernmål besluttet av styret. Målekriteriene utover konsernmål for den enkelte ansatte samt vektning av mål settes av overordnede basert på:

- Konsernmål X prosent av maks bonus.
- Selskapsmål/virksomhetsmål X prosent av maks bonus.
- Individuelle objektive mål X prosent av maks bonus.
- Subjektiv individuell vurdering inntil X prosent av maks bonus.

Målene og vektningen skal tilpasses behovene i det enkelte selskap/virksomhet. Årlig bonus skal utbetales i etterkant av avlagt årsregnskap for konsernet. Utbetalt bonus inngår ikke i grunnlaget for beregning av feriepenger og pensjonsytelser. Dersom det skulle følge av ufravikelig lov at slike ytelser skal beregnes med grunnlag i lønn inklusive bonus, skal bonusen reduseres så mye som nødvendig for at bonus inklusive slike andre ytelser skal bli begrenset til den samlede verdi som framgår av bestemmelsene ovenfor.

Aksjeordninger

Konsernsjef og konsernledelse skal omfattes av aksjeordning for alle ansatte. For å styrke båndene mellom ansatte og konsernet skal det årlig vurderes å gi alle ansatte mulighet til å kjøpe aksjer i Hafslund. Aksjetilbudet skal sees i sammenheng med det totale lønnsoppgjøret for konsernet. Det er ikke gitt tilbud til ansatte om kjøp av aksjer i 2012.

Opsjonsordninger

Konsernet benytter ikke opsjonsordninger.

Pensjon

Konsernsjef og konsernledelse skal ha en pensjonsordning i tråd med den til enhver tid gjeldende pensjonsordning i konsernet, så sant annet ikke avtales særskilt med styret. For de av konsernledelsen som er medlem av konsernets obligatoriske tjenestepensjon skal det for grunnlønn over 12 G utbetales en pensjonskompensasjon som gir en netto tilleggsinntekt etter skatt på 8 %. Pensjonsalderen for disse skal som hovedregel være 67 år. Konsernsjef og konsernledelse har rett til tidligere fratreden i samsvar med den til enhver tid gjeldende AFP-avtale. Konsernsjef og konsernledelse har en uførepensjonsordning på 66 % ytelse for lønn mellom 12 G og 30 G.

Oppsigelsestid og etterlønn

Konsernsjef og konsernledelse skal ha en oppsigelsestid på seks måneder. I utvalgte tilfeller og avhengig av stilling kan etterlønn på 6 til 12 måneder utover oppsigelsestid benyttes. Etterlønnen avkortes ved tiltredelse i ny stilling i etterlønsperioden hvor etterlønnen skal reduseres med 66 % av det laveste beløpet av månedlig etterlønn og ny månedslønn. Denne bestemmelsen avviker, blant annet av historiske årsaker, i visse tilfeller fra konsernets retningslinjer om godtgjørelse til ledende ansatte.

Note 23, 24, 25

Note 24 Finanskostnader

Millioner kroner	2012	2011
Rentekostnader lån	(503)	(513)
Verdiendring lån til virkelig verdi	(48)	(89)
Aktivering av byggelånsrenter	14	38
Agiovinning/(-tap)	2	14
Andre finanskostnader	(22)	(34)
Sum finanskostnader	(557)	(584)

Note 25 Skattekostnad

Millioner kroner	2012	2011
Betalbar skatt	430	243
Utsatt skatt	(81)	213
Sum skattekostnad	349	456

Betalbar skatt i balansen

Millioner kroner	2012
Betalbar skattekostnad	430
Betaling skatt knyttet til endringsvedtak Hatros II	(92)
Betalbar skatt i balansen	338

Skatten på resultat før skatt avviker fra det beløpet som hadde framkommet dersom nominell skattesats for alminnelig inntekt hadde vært benyttet. Differansen er forklart som følger:

Millioner kroner	2012	2011
Resultat før skattekostnad	297	(241)
Skatt beregnet med nominell skattesats (28 %)	(83)	67
Grunnrenteskatt	(111)	(200)
Salg og verdiendring aksjer	6	(300)
Permanente forskjeller	(10)	(7)
Endring ikke balanseført skattefordel	10	(6)
Avsetning pågående skattetvister	(183)	
For mye/lite avsatt skatt tidligere år	10	
Resultat tilknyttete selskap	6	6
Andre justeringer	6	(16)
Sum skattekostnad	(349)	(456)
Effektiv skattesats	118 %	(189 %)

Endring i effektiv skattesats i forhold til den alminnelige selskapsbeskatningen skyldes hovedsakelig avsetning skatt knyttet til pågående skattetvister, se note 27, samt belastning av grunnrenteskatt for kraftproduksjonsvirksomheten.

Note 26,27

Note 26 Kontantstrøm fra driften

Millioner kroner	2012	2011
Driftsresultat før avskrivninger	2 113	1 145
Justeringer for:		
- resultat salg driftsmidler og virksomhet	(4)	(6)
- resultat vedrørende investering i REC		1 090
- resultat finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultat	(108)	50
- andre ikke-likviditetsposter	22	5
Endringer i arbeidskapital:		
- Varer	(21)	(3)
- Kundefordringer og andre fordringer	(934)	2 055
- Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld	7	204
Kontantstrøm fra driften	1 076	4 540

Note 27 Usikre forpliktelser

Skatt på gevinst ved salg av aksjer

Som et ledd i konsernets strategi for å profesjonalisere eiendomsdriften, samt ytterligere rendyrke netteierfunksjonen, gjennomførte Hafslund-konsernet i 2006 og 2007 utfisjonering av en rekke eiendommer fra Hafslund Nett AS. Samlet omfattet dette 58 eiendommer som ble overført i alt 11 eiendomsselskaper organisert som en del av konsernets eiendomsvirksomhet. I 2006 og 2007 ble aksjene i to av selskapene solgt (Hatros I og Hatros II). Hafslund anså salgene av aksjene som skattefrie etter fritaksmetoden. Sentralskattekontoret for Storbedrifter (SfS) hevder at salgene av aksjene rammes av den ulovfestede gjennomskjæringsregelen, og at gevinstene fra salgene er skattepliktige.

Hafslund har i 2012 kostnadsført en skatt på 183 millioner kroner i forbindelse med den omtvistede skattesaken vedrørende salg av aksjene i Hatros II AS i 2007. 92 millioner kroner er betalt i 2012, se note 25. Skatt på 95 millioner kroner vedrørende Hatros I AS er tidligere kostnadsført. Hafslund har anket dommen i Tingretten vedrørende Hatros I AS til Lagmannsretten, og tatt ut stevning knyttet til mottatt endringsvedtak vedrørende Hatros II AS. Hafslund har en regnskapsmessig avsetning for skatt på 278 millioner kroner knyttet til de to sakene per 31. desember 2012.

Note 28

Note 28 Transaksjoner med nærstående parter

Oslo kommune eier per 31. desember 2012 53,7 prosent av aksjene i Hafslund ASA. Hafslund ASA eier per 31. desember 2012 43,3 prosent av Infratek ASA. Hafslund både selger og kjøper varer og tjenester med de nærstående partene Oslo kommune og Infratek-konsernet. Alle transaksjoner mellom partene er basert på markedsmessige betingelser. Fordringer på nærstående parter kommer hovedsakelig fra salg av varer og tjenester. Leverandørgjeld til nærstående parter kommer hovedsakelig fra kjøp av varer og tjenester.

Millioner kroner	Oslo kommune		Infratek	
	2012	2011	2012	2011
Resultat:				
Salg av varer og tjenester	158	254	6	29
Kjøp av varer og tjenester	171	119	311	365
Balanse:	2012-12-31	2011-12-31	2012-12-31	2011-12-31
Fordringer	26	41		4
Leverandørgjeld	28	19	54	80

Hafslund har to obligasjonslån på henholdsvis 500 millioner kroner og 740 millioner kroner hos Oslo Pensjonsforsikring AS, etablert i 2007 og 2008. Lånene har ti års løpetid. Begge lånene ble tatt opp til markedsmessige betingelser og er børsnoterte. Norsk Tillitsmann er avtalemotpart. Oslo Pensjonsforsikring AS er et livsforsikringselskap som er heleid av Oslo kommune. Lånene inngår i Langsiktige lån, obligasjonslån fast rente i note 17.

Lån til nærstående selskaper:	2012	2011
Balansført verdi 1. januar	3	123
Lån innvilget		3
Lån nedskrevet		(12)
Lån tilbakebetalt	(3)	(121)
Renteinntekter		16
Mottatte renter		(6)
Balansført verdi 31. desember	0	3

Hafslund har tidligere ytt lån til selskaper som inngikk i konsernets tidligere ventureportefølje. Per 31. desember 2012 er alle slike lån betalt.

Note 29

Note 29 Selskaper som inngår i konsolideringen

Selskap	Land/forretningskontor	Eie-/stemmeandel %
Hafslund ASA	Oslo	100
Hafslund Produksjon AS	Sarpsborg	100
Sarp Kraftstasjon AS	Sarpsborg	100
BioWood Norway AS	Averøya	100
Hafslund Nett AS	Oslo	100
Hafslund Driftssentral AS	Oslo	100
Hafslund Varme AS	Oslo	100
Viken Fjernvarme AS	Oslo	100
Hafslund Strøm AS	Oslo	100
NorgesEnergi AS	Kristiansand	100
Hallingkraft AS	Ål	100
Røyken Kraft AS	Røyken	51
Fredrikstad Energisalg AS	Fredrikstad	100
Presencia AS	Vestby	100
Göta Energi AB	Kungälv	100
SverigesEnergi AB	Solna	100
Energibolaget i Sverige AB	Haninge	49
Hafslund Fakturaservice AS	Oslo	100
Hafslund Kundesenter AS	Oslo	100
Hafslund Handel AS	Oslo	100
Embriq AS	Oslo	89
Embriq AB	Göteborg	100
Policom AB	Karlstad	100
Hafslund Hedging AS	Oslo	100
Hafslund Energy Trading AS	Oslo	100
Balder Energy AS	Oslo	100
RåEI Kraft AS	Oslo	78
Vestfjorden Kraft AS	Oslo	80
Hornnes Kraft AS	Oslo	75
Inforum Norge AS	Fredrikstad	100
Oslo Energi AS	Oslo	100
Hafslund Eiendom AS	Oslo	100
Ulven 1 AS	Oslo	100
Ulven 2 AS	Oslo	100
Slemdalsveien 105 AS	Oslo	100
Sinsenveien 86 AS	Oslo	100
Rosenkrantzgate 14 AS	Oslo	100
Hafslund USA Inc	USA	100
Hafslund Energy LLC	USA	100
Hafslund Energy Trading LLC	USA	100

Resultat Hafslund ASA

01. januar - 31. desember

Millioner kroner	Noter	2012	2011
Driftsinntekter		238	222
Lønn og andre personalkostnader	2, 3	155	175
Ordinære avskrivninger og nedskrivninger	7	25	19
Andre driftskostnader	4	196	1 353
Driftskostnader		376	1 547
Driftsresultat		(138)	(1 325)
Resultat aksjeinvesteringer	5	41	28
Netto finansposter	5	154	933
Finansielle poster		195	961
Ordinært resultat før skatt		57	(364)
Skattekostnad ordinært resultat	6	(15)	(39)
Årsresultat		42	(403)
Disponeringer:			
Utbytte	17	487	487
Overført (fra)/til egenkapital		(445)	(890)

Balanse Hafslund ASA

31. desember

Millioner kroner	Noter	2012	2011
Eiendeler			
Utsatt skattefordel	6		15
Sum immaterielle eiendeler			15
Sum varige driftsmidler	7	176	178
Aksjer i datterselskap, tilknyttet og felleskontrollert selskap	8	15 184	15 182
Andre langsiktige fordringer	3, 9	3 090	3 120
Sum finansielle eiendeler		18 274	18 302
Sum anleggsmidler		18 450	18 495
Kundefordringer og andre fordringer	10	443	1 239
Derivater		22	16
Bank	16	109	665
Sum omløpsmidler		574	1 920
Sum eiendeler		19 024	20 415
Egenkapital og gjeld			
Innskutt egenkapital		4 347	4 348
Opptjent egenkapital		2 638	3 082
Sum egenkapital	17, 18	6 985	7 430
Avsetning for forpliktelser	3	63	67
Langsiktig rentebærende gjeld	13, 14	9 918	9 932
Sum langsiktig gjeld og forpliktelser		9 981	9 999
Kortsiktig rentebærende gjeld	11	1 350	750
Leverandørgjeld		14	28
Avsatt utbytte	17	487	487
Betalbar skatt	6		26
Annen kortsiktig gjeld	12	207	1 695
Sum kortsiktig gjeld		2 058	2 986
Sum egenkapital og gjeld		19 024	20 415

Styret i Hafslund ASA

Oslo, 19. mars 2013

Birger Magnus
Styreleder

Maria Moræus Hanssen
Nestleder

Ellen Christine Christiansen

Odd Håkon Hoelsæter

Hans Kristian Rød

Jane Koppang

Per Orfjell

Per Luneborg

Finn Bjørn Ruyter
Konsernsjef

Kontantstrømoppstilling Hafslund ASA

01. januar - 31. desember

Millioner kroner	Noter	2012	2011
Ordinært resultat før skatt		57	(364)
Avskrivninger og nedskrivninger	7	25	19
Andre resultatposter justert for likviditetseffekt		(10)	1 173
Inntektsført ikke mottatt konsernbidrag		(416)	(1 192)
Endring arbeidskapital med mer		(4)	(31)
Endring fordring konsernselskaper		(1 481)	4 831
Netto kontantstrøm fra driften		(1 829)	4 436
Investert i varige driftsmidler	7	(26)	(62)
Investering i datterselskaper		(2)	
Salg av driftsmidler eller datterselskaper		8	5
Endring i langsiktige fordringer		7	253
Netto kontantstrøm investeringer		(13)	196
Endring rentebærende gjeld		586	(2 873)
Netto mottatt konsernbidrag		1 192	355
Endring andre langsiktige forpliktelser		(4)	12
Utbetalt utbytte		(487)	(1 461)
Netto kontantstrøm finansieringsaktiviteter		1 287	(3 967)
Netto endring bankbeholdning		(555)	665
Bank per 1. januar		665	0
Bank per 31. desember		109	665

Note 1

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet til Hafslund ASA er avlagt i henhold til regnskapslov og god regnskapskikk i Norge (NGAAP).

Driftsinntekter

Inntekter ved salg av varer og tjenester vurderes til virkelig verdi av vederlaget. Salg av varer og tjenester blir regnskapsført på tidspunktet for levering til kunden, forutsatt at kunden har overtatt risiko og eiendomsretten.

Klassifisering

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk klassifiseres som anleggsmidler. Eiendeler som knytter seg til varekretsløpet, fordringer som tilbakebetales innen ett år, samt eiendeler som ikke er bestemt til varig eie eller bruk for virksomheten, er omløpsmidler. Gjeld med forfall senere enn ett år etter regnskapsårets utløp er oppført som langsiktig gjeld. Øvrig gjeld er klassifisert som kortsiktig gjeld.

Vurderingsprinsipper

Eiendeler og gjeld i utenlandsk valuta

Balansposter i utenlandsk valuta som ikke er sikret mot valutakursendringer, er vurdert til balansedagens kurs. Balansposter som er sikret mot kurssvingninger med finansielle instrumenter, vurderes til sikringskurs. Balansposter i utenlandsk valuta som sikrer hverandre, er vurdert til balansedagens kurs. Gevinst og tap som følge av valutakursendringer på andre balansposter er klassifisert som finanspost.

Kundefordringer og andre fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene. I tillegg foretas det en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap for øvrige kundefordringer.

Egne aksjer

Hafslund tilbyr egne aksjer med rabatt til ansatte for å oppfordre ansatte til eierskap i bedriften. Ved salg av egne aksjer til ansatte til en lavere pris enn markedspris resultatføres forskjellen mellom markedspris og salgspris som lønn og andre personalkostnader. Egne aksjer er balanseført som reduksjon av egenkapitalen.

Investeringer i datterselskap, tilknyttete og felleskontrollerte selskaper

Investeringer i datterselskap, tilknyttete og felleskontrollerte selskaper, vurderes i henhold til kostmetoden. Mottatt utbytte og andre overskuddsutdelinger fra selskapene inntektsføres som finansielle inntekter. Verdsettelse av enkelt-selskap ivaretas gjennom etterlevelse av IAS 36 i konsernet.

Langsiktige aksjeinvesteringer

Langsiktige investeringer i selskaper hvor Hafslund kontrollerer mer enn 20 prosent av eierinteressene, men ikke har betydelig innflytelse eller langsiktig eierinteresse, er oppført til anskaffelseskost justert for eventuell varig nedgang i verdi. De enkelte investeringene vurderes individuelt. Mottatt utbytte og andre

overskuddsutdelinger fra selskapene inntektsføres som finansielle inntekter. Realiserte gevinster eller tap og eventuell nedskrivning på grunn av varig nedgang i verdien er medtatt i resultatregnskapet under finansielle poster.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler er ført opp i balansen til historisk anskaffelseskost tillagt oppskrivninger og fratrukket akkumulerte av- og nedskrivninger. Egne investeringsarbeider aktiveres til full tilvirkningskost. Driftsmidler og anlegg avskrives fra det tidspunkt de blir satt i drift. Varige driftsmidler avskrives lineært over forventet økonomisk levetid. Ved salg av driftsmidler medtas gevinster som driftsinntekter og tap som driftskostnader.

Pensjoner og pensjonsforpliktelser

Se konsernets note 2.18. Hafslund ASA har benyttet adgangen til å gå over til NRS 6A som henviser til IAS 19 ved regnskapsmessig behandling av pensjonskostnader.

Skattekostnad, utsatt skatt og utsatt skattefordel

Skattekostnaden sammenstilles med ordinært resultat før skatt. Skattekostnaden består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt/skattefordel. Betalbar skatt beregnes på grunnlag av årets skattemessige resultat. Balanseført utsatt skatt er beregnet etter utlikningsmetoden, med full avsetning på netto skatteøkende midlertidige forskjeller basert på balansedagens skattesatser og nominelle størrelser. Balanseført utsatt skattefordel knyttet til netto skattereduserende midlertidige forskjeller og underskudd til framføring er basert på en sannsynliggjøring av tilstrekkelig framtidig inntjening eller utnyttelse av skatteposisjoner gjennom konsernbidrag.

Finansielle derivater

Regnskapsmessig behandling av finansielle derivater følger intensjonen bak inngåelsen av avtalene. Valutaderivater er ansett som pengeposter og vurdert til virkelig verdi. Urealiserte gevinster / tap blir resultatført.

Lån

Lånene regnskapsføres til pålydende. Låneutgifter ved opptak av lån resultatføres direkte.

Usikre forpliktelser (avsetninger)

Usikre forpliktelser regnskapsføres dersom det er mer sannsynlig at de kommer til oppgjør, enn at de ikke kommer til oppgjør. Beste estimat benyttes ved beregning av oppgjørsverdi.

Dersom det gjennom vedtak besluttes å gjennomføre tiltak (restrukturering) som vesentlig endrer omfanget av virksomheten eller måten den drives på, og når tiltakene medfører sluttvederlag, blir det gjort avsetninger. Avsetningen beregnes ut fra beste estimat på de utgiftene som forventes å påløpe.

Prinsipper for kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metoden. Dette innebærer at man i analysen tar utgangspunkt i enhetens årsresultat for å kunne presentere kontantstrømmer tilført fra henholdsvis ordinær drift, investeringsvirksomhet og finansieringsvirksomhet.

Note 2, 3

Note 2 Lønn og andre personalkostnader

Millioner kroner	2012	2011
Lønn	74	117
Arbeidsgiveravgift	16	14
Pensjonskostnader	57	35
Andre ytelser	8	9
Sum lønn og andre personalkostnader	155	175
Antall ansatte per 31.12	96	125

Informasjon om godtgjørelse til styret og ledende ansatte er gitt i konsernets note 23.

Note 3 Pensjonskostnader, -midler og -forpliktelser

Millioner kroner	2012	2011
Pensjonskostnad		
Ytelsesplaner:		
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	10	9
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsene	22	29
Avkastning av pensjonsmidler	(24)	(31)
Netto amortisering	22	22
Resultatført netto forpliktelse ved oppgjør	16	
Arbeidsgiveravgift	2	2
Pensjonskostnad ytelsesplaner	47	31
Tilskuddsplaner:		
Arbeidsgivers tilskudd	10	4
Sum pensjonskostnader	57	35
Pensjonsmidler- og forpliktelser		
Millioner kroner	2012-12-31	2011-12-31
Brutto pensjonsforpliktelser	719	849
Pensjonsmidler	(607)	(566)
Faktisk netto pensjonsforpliktelser	112	283
Ikke-amortisert avvik fra plan/forutsetning	(89)	(314)
Arbeidsgiveravgift		43
Netto pensjonsforpliktelser (pensjonsmidler)	23	12
Balanseført netto pensjonsforpliktelser	(63)	(67)
Balanseført netto pensjonsmidler	40	55
	2012-12-31	2011-12-31
Netto pensjonsforpliktelse 1. januar	12	32
Pensjonskostnad i året	47	31
Pensjonsutbetalinger og betaling av pensjonpremie	(36)	(51)
Netto pensjonsforpliktelse 31. desember	23	12

Forutsetninger	2012-12-31	2011-12-31
Diskonteringsrente	4,00 %	2,60 %
Forventet avkastning på pensjonsmidler	4,00 %	4,10 %
Årlig lønnsvekst	3,25 %	3,25 %
G-regulering	3,25 %	3,25 %

Note 3, 4, 5

Diskonteringsrenten er beregnet med utgangspunkt i en komplett rentekurve som tar hensyn til at pensjonsutbetalingene forfaller på ulike tidspunkt i fremtiden. Kurven er beregnet med utgangspunkt i priser på OMF-renten den 31. desember 2012, som beregnet av Norsk Regnskapsstiftelse.

Årlig lønnsvekst er beregnet med utgangspunkt i en kurve basert på historiske observasjoner. Lønnsveksten er i gjennomsnitt satt til 3,25 % over tjenestetiden for populasjonen i kassene.

Antall aktive ansatte omfattet av pensjonsordningen ved utgangen av 2012 var 70.

Note 4 Andre driftskostnader

Millioner kroner	2012	2011
Kjøp av tjenester	25	39
Husleie, strøm etc.	8	9
Salgs- og markedsføringskostnader	24	27
Drifts- og vedlikeholdskostnader	28	30
Likvidasjon av Hafslund Pellets Holding AS	34	
Nedskrivning aksjer i datterselskap		1 184
Andre driftskostnader	77	64
Sum andre driftskostnader	196	1 353

Kostnadsført honorar til revisor i 2012 for Hafslund ASA utgjør 1 million kroner (1,6 millioner kroner). Honoraret fordeler seg som følger:

- Lovpålagt revisjon 0,7 millioner kroner (1 million kroner).
- Skatterådgivning 0,1 millioner kroner (0,3 millioner kroner).
- Annen rådgivning 0,2 millioner kroner (0,3 millioner kroner).

Note 5 Resultat aksjeinvesteringer og netto finansposter

Millioner kroner	2012	2011
Utbytte	41	28
Resultat fra aksjeinvesteringer	41	28
Renteinntekter ¹⁾	302	437
Rentekostnader	(569)	(693)
Konsernbidrag	416	1 192
Andre finansinntekter/(finanskostnader)	5	(3)
Netto finansposter	154	933

¹⁾ Renteinntekter for Hafslund ASA inkluderer konserninterne renter for årene 2012 og 2011, med henholdsvis 295 millioner kroner og 432 millioner kroner.

Note 6

Note 6 Skattekostnad

Millioner kroner	2012	2011
Ordinært resultat før skatt	57	(364)
Permanente forskjeller	(4)	1 158
Endring midlertidige forskjeller	(53)	(40)
Skattegrunnlag før anvendelse av fremførbart underskudd og konsernbidrag	0	754
Konsernbidrag, skattefritt		(660)
Skattegrunnlag, betalbar skatt		94
Skattekostnad består av:		
Betalbar skatt		26
Korrigert skatteoppgjør		1
Endring utsatt skatt	15	12
Skattekostnad	15	39
Avstemning av skattesats		
Ordinært resultat før skatt	57	(364)
Forventet skattekostnad etter nominell skattesats 28 %	16	(102)
Skatteeffekt av skattefrie inntekter og ikke-fradragsberettigete kostnader	(1)	140
Skattekostnad	15	39
Effektiv skatteprosent	28 %	(11) %
	2012-31-12	2011-31-12
Grunnlag utsatt skatt/utsatt skattefordel		
Kortsiktige forskjeller	32	(12)
Driftsmidler	(43)	(69)
Påløpte pensjonsforpliktelser	10	28
Grunnlag utsatt skatt/utsatt skattefordel	(1)	(53)
Balanseført utsatt skattefordel	0	(15)

Note 7, 8

Note 7 Varige driftsmidler

Millioner kroner	Maskiner, utstyr, inventar	Tomter og annen eiendom	Arbeid under utførelse	Sum
Balansført verdi per 31. desember 2010	44	75	21	140
Regnskapsåret 2011				
Investeringer	49		13	62
Avgang	(1)	(4)		(5)
Årets avskrivninger	(17)	(2)		(19)
Balansført verdi per 31. desember 2011	75	69	34	178
Anskaffelseskost	231	96	34	361
Akkumulerte av- og nedskrivninger	(156)	(27)		(183)
Balansført verdi per 31. desember 2011	75	69	34	178
Regnskapsåret 2012				
Investeringer	24		2	26
Overført fra anlegg under utførelse	34		(34)	
Avgang	(3)			(3)
Årets avskrivninger	(23)	(2)		(25)
Balansført verdi per 31. desember 2012	107	67	2	176
Anskaffelseskost	286	96	2	384
Akkumulerte av- og nedskrivninger	(179)	(29)		(208)
Balansført verdi per 31. desember 2012	107	67	2	176
Avskrivningsprosent	3-33 %	0-5 %		

Note 8 Aksjer i datterselskaper og andre selskaper

Millioner kroner	Anskaffelsestidspunkt	Forretningskontor	Eier-/stemmeandel %	Andel bokført egenkapital i selskap per 31.12.2012	Bokført verdi 31.12.2012
Hafslund Handel AS	1986	Oslo	100	1 132	1 085
Sarp Kraftstasjoner AS	1987	Askim	100	80	61
Hafslund Nett AS	2009	Oslo	100	5 276	4 422
Biowood Norway AS		Averøya	100		
Hafslund Eiendom AS	2009	Oslo	100	652	662
Hafslund Strøm AS	2009	Oslo	100	1 596	1 348
Hafslund Fakturaservice AS	2009	Oslo	100	213	30
Hafslund Kundesenter AS	2009	Oslo	100	19	15
Hafslund Varme AS	2009	Oslo	100	1 726	3 408
Hafslund Produksjon AS	2009	Askim	100	903	3 076
Hafslund Driftssentral AS	2009	Oslo	100	177	722
Inforum Norge AS	2009	Oslo	100	15	10
Presencia AS	2012	Vestby	100		2
Gøta Energi AB	2010	Kungälv	100	49	83
Sum aksjer i datterselskaper				11 838	14 924
Energibolaget i Sverige AB	2010	Haninge	49	100	131
Infratek ASA	2002	Oslo	43,3	340	129
Sum aksjer i datterselskaper, tilknyttete og felleskontrollerte selskaper				12 278	15 184

Aksjene i Hafslund Pellets Holding AS ble likvidert og Hafslund Miljøenergi AS ble fusjonert inn i Hafslund Varme AS i 2012.

Note 9, 10, 11, 12

Note 9 Andre langsiktige fordringer

Millioner kroner	2012-12-31	2011-12-31
Balansført netto pensjonsmidler (se note 3)	40	55
Rentebærende lån og fordringer	230	249
Innskudd pensjonskasse	116	116
Lån konsernselskaper	2 704	2 700
Sum andre langsiktige fordringer	3 090	3 120

Note 10 Kundefordringer og andre fordringer

Millioner kroner	2012-12-31	2011-12-31
Kundefordringer	9	15
Fordring konsernselskaper	416	1 192
Andre fordringer	18	32
Sum kundefordringer og andre fordringer	443	1 239

Note 11 Kortsiktig rentebærende gjeld

Millioner kroner	Rente % per 2012-12-31	Rente % per 2011-12-31	Gjeld per 2012-12-31	Gjeld per 2011-12-31
Diverse sertifikater og kortsiktige lån	2,5-3,4	3,9	1 350	750
Kortsiktig rentebærende gjeld			1 350	750

Note 12 Annen kortsiktig gjeld

Millioner kroner	2012-12-31	2011-12-31
Skyldig offentlig trekk	5	3
Påløpte renter	185	184
Annen ikke rentebærende gjeld	14	24
Gjeld til andre konsernselskaper	3	1 484
Sum annen kortsiktig gjeld	207	1 695

Note 13, 14

Note 13 Langsiktig rentebærende gjeld

Millioner kroner	Rente % per 2012-12-31	Rente % per 2011-12-31	Gjeld per 2012-12-31	Gjeld per 2011-12-31
Obligasjonslån fast rente	5,0-6,3	5,0-6,3	4 259	4 009
Obligasjonslån flytende rente	2,8-3,6	3,2-4,9	1 895	1 458
Andre lån	2,4-4,4	3,2-5,7	3 764	4 465
Sum langsiktig rentebærende gjeld			9 918	9 932

Avdragsprofil langsiktig rentebærende gjeld Hafslund ASA

Millioner kroner	2013	2014	2015	2016	2017	Deretter	Sum
	1 767	1 534	2 086	1 000	860	2 671	9 918

Hafslund har en syndikert trekkfasilitet på 3 600 millioner kroner med løpetid til 17. juni 2017. Hafslund har en betinget opsjon på inntil ett års forlengelse. Långiver er et banksyndikat bestående av seks nordiske banker. Trekkfasiliteten benyttes som back-stop for løpende sertifikatlån og generell likviditetsreserve. Ved årsskiftet var hele fasiliteten ubenyttet. Konsernet hadde videre en bilateral trekkfasilitet på 400 millioner kroner, hvorav 200 millioner kroner var ubenyttet ved årsskiftet. Fasiliteten er kansellert per mars 2013. I tillegg har Hafslund kassekreditt i Nordea på 100 millioner kroner, som var ubenyttet ved årsskiftet.

Hafslund har negativ pantsettelsesklause i låneavtalene. Enkelte av avtalene har bestemmelser om at det ikke skal avhendes vesentlige eiendeler uten etter samtykke og eierskapsklause som sier at over 50 prosent av selskapets aksjekapital skal eies av dagens eiere, eller aksjonærer som har en kredittrating på minimum A- (Standard & Poor) eller A3 (Moody's), eller har samtykke fra bankene.

Note 14 Nærstående parter

Hafslund har to obligasjonslån på henholdsvis 500 millioner kroner og 740 millioner kroner fra Oslo Pensjonsforsikring AS, etablert i 2007 og 2008. Lånene har ti års løpetid. Begge lånene ble tatt opp til markedsmessige betingelser og er børsnoterte. Norsk Tillitsmann er avtalemotpart. Oslo Pensjonsforsikring AS er et livsforsikringselskap som er heleid av Oslo kommune. Lånene inngår i Langsiktige lån, obligasjonslån fast rente i note 17 for konsernet.

Note 15, 16, 17

Note 15 Risiokostyring og finansielle derivater

Tabellen nedenfor viser utestående renteswapper per 31. desember 2012.

Millioner kroner							
Valuta	Beløp	Hafslund betaler		Hafslund mottar		Start	Forfall
NOK	200	Fast/halvårlig	3,2 %	Flytende	6 M Nib	21.01.09	21.01.13
NOK	350	Flytende/halvårlig	6 m Nib+185	Fast/årlig	5 %	04.02.09	04.02.13
NOK	200	Fast/årlig	5,1 %	Flytende	3M Nib	29.04.05	11.07.13
NOK	200	Fast/halvårlig	5,4 %	Flytende	6 M Nib	25.02.09	26.08.13
NOK	200	Flytende	3M Nib+120	Fast/årlig	6,2 %	09.01.04	09.01.14
NOK	200	Fast/årlig	4,9 %	Flytende	3M Nib	09.01.04	09.01.14
NOK	200	Fast/kvartalsvis	3,8 %	Flytende	3M Nib	09.03.11	10.03.14
NOK	200	Fast/kvartalsvis	3,7 %	Flytende	3M Nib	29.04.11	29.04.14
NOK	200	Fast/kvartalsvis	4,0 %	Flytende	3M Nib	09.03.11	09.03.15
NOK	200	Fast/kvartalsvis	4,0 %	Flytende	3M Nib	29.04.11	29.04.16
NOK	200	Fast/halvårlig	3,8 %	Flytende	6M Nib	26.08.13	25.08.16
NOK	200	Fast/kvartalsvis	4,1 %	Flytende	3M Nib	21.05.13	21.05.17
NOK	200	Fast/kvartalsvis	4,0 %	Flytende	3M Nib	21.05.12	22.05.17
NOK	500	Flytende	6M Nib+200	Fast/årlig	6,3 %	21.01.09	21.01.19

Virkelig verdi på renteswappene utgjorde -28 millioner kroner per 31. desember 2012.

Valutaterminer

Selskapet har inngått valutaterminer med virkelig verdi 10 millioner kroner per 31. desember 2012.

Note 16 Kontanter og kontantekvivalenter

Som sikkerhet for enkelte forpliktelser kjøper konsernet bankgarantier. Disse garantiene utgjorde per 31. desember 2012 284 millioner kroner for handel i strømmerketet, 58 millioner kroner i skattetrekksgarantier, 36 millioner kroner i husleiegarantier, og 18 millioner kroner i kontrakts- og betalingsgarantier.

Note 17 Egenkapital

Millioner kroner			Annen		Sum
	Aksjekapital	Overkursfond	innskutt egenkapital	Opptjent egenkapital	innskutt og opptjent EK
Egenkapital 31. desember 2010	195	4 080	74	3 968	8 318
Årets resultat				(403)	(403)
Avsatt utbytte (2,50 kr per aksje)				(487)	(487)
Endring egne aksjer			(2)	4	2
Egenkapital 31. desember 2011	195	4 080	72	3 082	7 430
Årets resultat				42	42
Avsatt utbytte (2,50 kr per aksje)				(487)	(487)
Egenkapital 31. desember 2012	195	4 080	72	2 638	6 985

Hafslund har per 31. desember 2012 en beholdning på 397 361 egne B- aksjer. Gjennomsnittlig kjøpskurs er 105,27 per aksje, og utgjør en samlet kostpris på 41 830 541 kroner.

Note 18 Aksjekapital og aksjonærinformasjon

Det vises til note 15 i konsernregnskapet.

Ledelseserklæring vedrørende årsrapportens innhold

Vi erklærer etter beste overbevisning at

- konsernregnskapet for 2012 er utarbeidet i samsvar med IFRS som fastsatt av EU, med krav til tilleggsopplysninger som følger av regnskapsloven.
- årsregnskapet for morselskapet for 2012 er avlagt i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk i Norge.
- regnskapsopplysningene gir et rettviseende bilde av foretakets og konsernets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet.
- årsberetningen gir en rettviseende oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til foretaket og konsernet, sammen med en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer foretakene står overfor.

Styret i Hafslund ASA

Oslo, 19. mars 2013

Birger Magnus
Styreleder

Maria Moræus Hanssen
Nestleder

Ellen Christine Christiansen

Odd Håkon Hoelsæter

Hans Kristian Rød

Jane Koppang

Per Orfjell

Per Luneborg

Finn Bjørn Ruyter
Konsernsjef

Revisors beretning

Til generalforsamlingen i Hafslund ASA

Revisors beretning

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Hafslund ASA som består av selskapsregnskap og konsernregnskap. Selskapsregnskapet består av balanse per 31. desember 2012, resultatregnskap og kontantstrøm for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger. Konsernregnskapet består av balanse per 31. desember 2012, resultatregnskap, utvidet resultatregnskap, endringer i egenkapital og kontantstrøm for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og konsernsjefs ansvar for årsregnskapet

Styret og konsernsjef er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge for selskapsregnskapet og i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU, for konsernregnskapet, og for slik intern kontroll som styret og konsernsjef finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon om selskapsregnskapet

Etter vår mening er morselskapets regnskap avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Hafslund ASA per 31. desember 2012, og av selskapets

PricewaterhouseCoopers AS, Postboks 748 Sentrum, NO-0106 Oslo

T: 02316, org. no.: 987 009 713 MVA, www.pwc.no

Statsautoriserte revisorer, medlemmer av Den norske Revisorforening og autorisert regnskapsførerselskap

Revisors beretning

Revisors beretning - 2012 - Hafslund ASA, side 2

resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Konklusjon om konsernregnskapet

Etter vår mening er konsernregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til konsernet Hafslund ASA per 31. desember 2012, og av konsernets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000 "Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon" mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Oslo, 19. mars 2013

PricewaterhouseCoopers AS

Erling Elsrud
Statsautorisert revisor

Analytisk informasjon

Konsern

Millioner kroner	Definisjon	2012	2011	2010	2009	2008
RESULTAT						
Salgsinntekter		11 466	13 704	15 829	10 670	11 056
Andre (tap)/gevinster netto		137	(1 050)	(883)	(40)	(15 721)
Kjøp av varer og energi		(6 830)	(9 015)	(10 871)	(6 364)	(6 809)
Personalkostnader		(908)	(864)	(582)	(772)	(761)
Andre driftskostnader		(1 752)	(1 630)	(1 571)	(1 418)	(1 453)
EBITDA						
Av- og nedskrivninger		2 113	1 145	1 923	2 076	(13 688)
		(1 259)	(803)	(1 270)	(882)	(850)
Driftsresultat						
Finanskostnader		854	343	653	1 194	(14 538)
		(557)	(584)	(471)	(661)	(684)
Resultat før skatt og solgt virksomhet		297	(241)	182	533	(15 223)
Skattekostnad		(349)	(456)	(574)	(336)	(902)
Årsresultat						
		(52)	(698)	(392)	198	(15 900)
- herav driftsresultat tidligere eierskap i REC			(1 090)	(1 991)	(137)	(15 912)
- herav årsresultat tidligere eierskap i REC			(1 086)	(1 975)	(137)	(16 537)
RESULTAT OG AVKASTNING, eksklusive tidligere eierskap i REC						
Driftsresultat		854	1 433	2 644	1 331	1 374
Årsresultat		(52)	388	1 583	335	637
Egenkapitalavkastning (ROE)	2	(0,7 %)	4,2 %	14,6 %	2,8 %	3,1 %
Avkastning engasjert kapital (ROCE)	3	4,1 %	6,0 %	10,0 %	5,0 %	4,1 %
KONTANTSTRØM						
Netto kontantstrøm fra driften	1	236	3 510	565	1 879	1 085
Investeringer (ikke oppkjøp)		1 088	1 215	1 533	1 663	1 757
KAPITALFORHOLD						
Totalkapital		24 794	24 710	29 613	28 918	30 520
Engasjert kapital	4	21 665	20 919	27 028	25 870	27 067
- herav arbeidskapital		587	(248)	3 505	636	930
Egenkapital		7 575	8 131	10 464	11 154	12 530
Egenkapitalandel	5	31 %	33 %	35 %	39 %	41 %
Børsverdi		8 877	11 321	13 603	13 537	13 293
Netto rentebærende gjeld	6	10 648	9 321	13 067	11 601	11 442
Netto rentebærende gjeld / EBITDA	9	4,8	4,0	4,6	5,2	5,3
Ubenyttede trekkfasiliteter		3 900	4 400	3 692	4 558	4 531
Andel flytende lån		52 %	53 %	67 %	58 %	63 %
AKSJERELATERTE NØKKELTALL						
Antall A-aksjer (i tusen)		115 428	115 428	115 428	115 465	115 465
Antall B-aksjer (i tusen)		79 759	79 759	79 759	79 759	79 759
Antall egne B-aksjer (i tusen)		397	397	451	451	451
Aksjekurs per 31.12. A-aksje		45,60	58,00	70,00	69,75	68,50
Aksjekurs per 31.12. B-aksje		45,30	58,00	69,25	68,75	67,50
Resultat per aksje (eksklusive REC)	7	(0,27)	1,99	8,11	1,71	3,26
Kontantstrøm per aksje fra driften		1,21	18,00	2,89	9,62	5,56
Utbytte per aksje		2,50	2,50	7,50	2,25	2,25
Antall ansatte		1 216	1 207	1 123	979	1 086

Forretningsområde Produksjon

Millioner kroner	Definisjon	2012	2011	2010	2009	2008
RESULTAT						
Salgsinntekter		755	1 024	1 220	866	1 002
Andre (tap)/gevinster netto		6	(24)	20	(4)	(44)
Kjøp av varer og energi						40
Personalkostnader		(49)	(37)	(34)	(35)	(32)
Andre driftskostnader		(225)	(194)	(205)	(176)	(191)
EBITDA		487	769	1 001	651	776
Av- og nedskrivninger		(45)	(45)	(43)	(43)	(45)
Driftsresultat		442	724	958	608	731
ANDRE NØKKELTALL						
Investeringer (ikke oppkjøp)		24	62	170	174	113
Engasjert kapital		4 776	4 464	4 395	4 314	4 203
Salgspris (øre/kWh)		22	32	39	27	30
Produksjonsvolum (GWh)		3 273	3 135	3 041	3 018	3 248
Produksjon i % av normalproduksjon	8	106	101	101	97	110
Fordeling av driftsresultat på:						
- Vannkraft		435	743	929	618	746
- Krafthandel		7	-19	29	-10	-15
Antall ansatte		46	42	40	37	36

Forretningsområde Varme

Millioner kroner	Definisjon	2012	2011	2010	2009	2008
RESULTAT						
Salgsinntekter		1 107	1 120	1 259	796	713
Kjøp av varer og energi		(510)	(598)	(727)	(406)	(326)
Personalkostnader		(71)	(67)	(47)	(49)	(52)
Andre driftskostnader		(214)	(196)	(171)	(133)	(135)
EBITDA		312	259	314	208	200
Av- og nedskrivninger		(395)	(157)	(151)	(136)	(142)
Driftsresultat		(83)	102	163	72	58
ANDRE NØKKELTALL						
Investeringer (ikke oppkjøpt)		326	463	518	575	672
Engasjert kapital		5 576	5 464	5 280	4 756	4 353
Antall ansatte		77	71	72	67	59
Fjernvarmevirksomheten						
Salgspris, inkludert distribusjon (øre/kWh)		59	71	72	61	65
Energiproduksjon (GWh)		1 720	1 548	1 782	1 382	1 192
Brenselskostnad (øre/kWh)		28	36	39	28	26
Brutto dekningsbidrag solgt volum (øre/kWh)		32	30	29	30	36
Andel fornybare energikilder	12	93 %	84 %	74 %	86 %	89 %
Industrivarmer						
Energiproduksjon (GWh)		274	280	246	93	29
Salgspris (øre/kWh)		27	28	25	25	24
Avfall (tusen tonn)		131	129	114	57	37
Brutto dekningsbidrag (øre/kWh)		12	14	13		

Forretningsområde Nett

Millioner kroner	Definisjon	2012	2011	2010	2009	2008
RESULTAT						
Salgsinntekter		3 992	4 202	4 804	3 385	3 352
Kjøp av varer og energi		(1 577)	(1 909)	(2 608)	(1 217)	(1 463)
Personalkostnader		(201)	(166)	(64)	(177)	(129)
Andre driftskostnader		(1 195)	(1 143)	(1 054)	(956)	(893)
EBITDA		1 019	983	1 077	1 035	868
Av- og nedskrivninger		(504)	(514)	(546)	(542)	(545)
Driftsresultat		515	469	532	493	322
ANDRE NØKKELTALL						
Investeringer (ikke oppkjøp)		497	444	489	528	554
Engasjert kapital		9 237	9 257	9 668	9 396	9 663
NVE-kapital		6 149	6 063	6 160	6 045	5 936
NVE-rente		4,2 %	5,3 %	5,6 %	6,2 %	7,4 %
Inntektsramme eks. overføringskostnader		2 170	2 312	2 891	2 461	1 989
Volum nettap (GWh)		990	1 019	1 249	1 141	1 148
KILE-kostnad	10	61	90	67	62	34
Regulert dekningsbidrag	13	1 926	1 916	2 287	2 106	1 616
Resultateffekt mer/(mindreinntekt)	11	268	212	(203)	(16)	205
Akkumulert mer/(mindreinntekt) per 31.12	11	425	155	(57)	143	149
Antall kunder (i tusen)		563	552	545	541	538
Antall ansatte		223	212	203	198	178

Forretningsområde Marked

Millioner kroner	Definisjon	2012	2011	2010	2009	2008
RESULTAT						
Salgsinntekter		5 537	7 275	8 289	5 062	5 384
Andre (tap)/gevinster netto		44	(85)	16	19	(24)
Kjøp av varer og energi		(4 489)	(6 297)	(7 323)	(4 292)	(4 626)
Personalkostnader		(280)	(233)	(173)	(154)	(149)
Andre driftskostnader		(429)	(366)	(350)	(278)	(277)
EBITDA		383	293	460	356	308
Av- og nedskrivninger		(20)	(16)	(17)	(12)	(10)
Driftsresultat		364	277	442	344	297
ANDRE NØKKELTALL						
Investeringer (ikke oppkjøp)		180	107	11	10	30
Engasjert kapital		1 753	1 215	3 391	2 080	2 331
Salgsvolum strømsalg (GWh)		16 374	15 474	15 867	13 238	12 936
Antall hel- og deleide kunder (i tusen)		905	878	850	656	638
Brutto margin strømsalg (øre/kWh)		3,9	4,1	4,2	3,7	3,8
Fordeling av driftsresultat:						
Strømsalg		300	201	348	240	216
- herav verdiendring derivater		44	(85)	16	19	(24)
Faktura og kundetjenester		64	76	95	103	81
Antall ansatte		560	492	447	293	302

Annen virksomhet

Millioner kroner	2012	2011	2010	2009	2008
RESULTAT					
Salgsinntekter	76	84	257	562	605
Andre (tap)/gevinster netto	87	(940)	(920)	(55)	(15 653)
Kjøp av varer og energi	(254)	(211)	(213)	(449)	(434)
Personalkostnader	(308)	(360)	(264)	(357)	(400)
Andre driftskostnader	312	269	210	126	43
EBITDA	(87)	(1 159)	(930)	(174)	(15 839)
Av- og nedskrivninger	(295)	(70)	(513)	(149)	(107)
Driftsresultat	(383)	(1 228)	(1 442)	(323)	(15 946)
ANDRE NØKKELTALL					
Investeringer (ikke oppkjøp)	59	139	345	375	389
Engasjert kapital	323	519	4 294	5 324	6 518
Fordeling av driftsresultat på:					
- Stab og støttetjenester	(67)	(133)	(104)	(151)	(142)
- BioWood Norway	(398)	(80)	(384)	(8)	(5)
- Embriq	(34)	(1)	(49)	(52)	
- REC, tidligere eierskap		(1 090)	(1 991)	(137)	(15 912)
- Øvrig	116	76	1 086	25	113
Antall ansatte	310	390	361	384	511

DEFINISJON

1. Netto kontantstrøm fra driften = som definert i konsernets kontantstrømanalyse
2. Egenkapitalavkastning = Årsresultat / Årsresultat eksklusive resultat fra tidligere eierskap i REC / Gjennomsnittlig egenkapital inkl minoriteter
3. Avkastning engasjert kapital = Driftsresultat eksklusive resultat fra tidligere eierskap i REC / Gjennomsnittlig engasjert kapital
4. Engasjert kapital = Egenkapital + Netto rentebærende gjeld + Netto skatteposisjoner
5. Egenkapitalandel = Egenkapital / Totalkapital
6. Netto rentebærende gjeld = Rentebærende gjeld - Rentebærende fordringer og likvider
7. Resultat per aksje = Årsresultatet eksklusive resultat fra tidligere eierskap i REC / Gj.sn. antall aksjer
8. Produksjon i forhold til gjennomsnittlig produsert volum de siste ti årene justert for effektivitetsforbedringer
9. EBITDA = EBITDA fra kjernevirksomheten i Produksjon, Varme, Nett og Marked.
10. Kile-kostnad = kvalitetsjustering av inntektsrammen for ikke levert energi.
11. Se omtale i note 2.20 c i årsregnskapet.
12. Tilsvare bruk av fornybare energikilder inklusiv elektrisitet
13. Regulert dekningsbidrag = Inntektsramme eksklusive overføringskostnader fra Statnett fratrukket kostnader til nettpap.